

75let

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 41 / Leto 75 / 8. oktober 2020 / Cena 2,90 EUR / www.nt-rc.si/novi-tednik

Kaj bodo od kamnoloma imeli krajsani?

Krajsani Liboj so upali, da se bo izkopavanje v tamkajšnjem kamnolomu prihodnje leto, ko se izteče pogodba s koncesionarjem, zaključilo. A tudi njim je jasno, da se kure, ki nosi zlata jajca, ne ubije kar tako. Zato so vodstvu občine Žalec postavili povsem jasno vprašanje: »Kaj bomo od delovanja kamnoloma imeli krajsani Liboj?« Kakšen odgovor so dobili? **str. 7**

Foto: SHERPA

INTERVJU

mag. Janja Blatnik,
infektologinja **str. 26-27**

GOSPODARSTVO

30 let podjetja Petre **str. 4**

str. 48

ZADETKI

»Krizo moraš preboleti z zaposlenimi. Najlažje je nekoga odpustiti. In kaj takrat, ko ga spet potrebuješ? Zaposleni morajo biti zraven tudi takrat, ko premaguješ krizo, vedeti morajo, kaj se s podjetjem dogaja.«

Mira Petre, direktorica podjetja Petre

»Spodbujamo prisotnost očeta pri porodu in partnerje radi sprejmemo, vendar ob tem vedno iščemo ravnotežje med koristmi in škodo, ki je lahko zaradi tega povzročena v novih razmerah.«

mag. Jakob Koren, dr. med., predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka SB Celje

»Bolezen je resna ..., za nekatere skupine ljudi izredno resna. Ukrepi pa morajo biti sorazmerni, kajti če ne bodo, se bo zgodilo, da bodo naredili več škode kot virus.«

mag. Janja Blatnik, dr. med., specialistka pediatrije in specialistka za infektologijo

»Vsaka premiera je kot rojstvo otroka. Od ideje do izvedbe mine kar nekaj mesecev raziskovanj, pripravljanj, usklajevanj, številnih vaj ... Dokler se vse ne sestavi v celoto, v predstavitve projekta občinstvu.«

Goga Stefanović Erjavec, umetniška vodja Plesnega foruma Celje

»Označiti za neuspeh celjsko zgodbo v evropskem tekmovanju je za nas boleče. Peklo nas je. Res je, da nismo premagali Moldeja in Ararata, a smo ugnali Dundalk, ki se je kasneje uvrstil v Ligo Europa.«

Dušan Kosić, trener NK Celje

Ta teden se obetajo dodatni ukrepi za zajezitev novega koronavirusa. Drugi paket tako imenovanega oranžnega scenarija ob porastu okužb pomeni strežbo samo sedečim za mizo v gostinskih lokalih, omejitev števila oseb v zaprtih javnih prostorih, v trgovinah in bankah, omejitev zbiranja ljudi na največ deset z nekaterimi izjemami ter prireditve brez zakusk. Predvidena je tudi prepoved obiskov v posameznih domovih za starejše in bolnišnicah, ki sicer ponekod že velja. V primeru, da bi dnevno število okuženih še naraščalo, tretji paket oranžnega scenarija predvideva karanteno za posamezne občine in celo zaprtje nenujne zdravstvene in zobozdravstvene dejavnosti.

Na Celjskem tudi občine brez okužb

Na Celjskem je največ okuženih v Slovenskih Konjicah, Šentjurju, Celju in Zrečah. Poleg tega so na Celjskem tudi občine, kjer do zdaj, vsaj po podatkih spletne strani Covid-19 sledilnik, okužbe med ljudmi, ki bivajo tam, še ni bilo. To so občine Solčava, Gornji Grad, Ljubno, Dobrna, Štore in Dobje.

Že od 21. septembra je organizacija obravnave bolnikov s covidom-19 – gre za odvzeme brisov in za ambulantno za odrasle in otroke s sumom covida – vzpostavljena v okviru zdravstvenih domov, medtem ko celjska bolnišnica takšno obravnavo zagotavlja za bolnišnične bolnike oziroma za bolnike, ki potrebujejo specialistično obravnavo.

V Pegazovem domu starejših v Rogaški Slatini so konec tedna potrdili še tri okužbe z novim koronavirusom. Okužbe so se pojavile pri stanovalcih, ki so bili pred tem pri dveh testiranjih negativni, kar kaže na to, da se virus nepredvidljivo pokaže z zamikom. V domu je tako okuženih 28 stanovalcev in šest zaposlenih.

Ker se posamezni bolniki še vedno oglašijo neposredno v Urgentnem centru Celje, saj izbranega osebnega zdravnika nimajo, so iz Zdravstvenega

doma Celje sporočili, da je pri njih možno vpisovanje novih bolnikov.

Splošna bolnišnica Celje je namreč zaradi poslabšanja epidemiološke situacije v regiji pozvala vse zdravstvene domove na našem območju k reorganizaciji obravnave prebivalcev s sumom covida-19.

»Za otroke in odrasle, ki imajo izbranega osebnega zdravnika oziroma pediatra v Zdravstvenem domu Celje oziroma v zdravstvenih postajah v Vojniku, Štorah in na Dobrni, je vzpostavljena točka za odvzem brisov vse delovne dni v tednu med 7. in 15. uro. Ob pojavu zdravstvenih težav je treba najprej vzpostaviti telefonski stik z ambulantno posameznega izbranega osebnega zdravnika oziroma pediatra, ki bo zagotovil naročilo na odvzem brisa in po pridobitvi rezultata tudi zagotovil obravnavo v ambulantni za covid. Po opravljenem pregledu je v primeru težjega zdravstvenega stanja predvidena obravnavo na specialistični ravni v Urgentnem centru Celje,« so sporočili iz celjske bolnišnice.

V času dežurne službe (delavniki med 20. in 7. uro in konci tedna ter prazniki ves dan) je zdravstvena obravnavo bolnikov, pri katerih je postavljen sum covida-19 in potrebujejo zdravstveno obravnavo v navedenih terminih, izbranega osebnega zdrav-

nika pa imajo v Zdravstvenem domu Celje, zagotovljena v okviru Urgentnega centra Celje. Pri vseh akutnih poslabšanjih zdravstvenega stanja, kjer nastopijo hujše zdravstvene težave, je treba poklicati telefonsko številko 112, kjer bo prejemnik klica na osnovi posredovanih podatkov zagotovil ustrezno nujno medicinsko pomoč.

SSol

Splošna bolnišnica Celje je na družbenem omrežju Twitter v ponedeljek sporočila, da so pri eni izmed zaposlenih na oddelku za splošno in abdominalno kirurgijo zaznali okužbo z novim koronavirusom. »Zaradi posledičnih samoizolacij sodelavcev, ki so bili z njo v tesnem stiku, bomo do preklica teh ukrepov na tem oddelku izvajali le nujne zdravstvene preglede in posege,« so sporočili iz bolnišnice.

Bolnišnica Topolšica naj bi bila vzpostavljena kot »covid-bolnišnica« s 100 dodatnimi posteljami v naslednjih 14 dneh.

V Gorenju brez stavke, pogajanja se bodo nadaljevala

Skupščina Skei Gorenje je po pogovorih z vodstvom družbe odpovedala za ponedeljek napovedano stavko. Kot so sporočili iz Gorenja, se je za to odločilo več kot 92 odstotkov zaposlenih. Sindikat bo z vodstvom nadaljeval pogovore o izplačilu dodatka, a tudi o dvigu plač.

Čeprav sindikat in vodstvo družbe končnega dogovora glede izplačila dodatka – za avgust ge je družba že izplačala – še nista dosegla soglasja, so delavci v ponedeljek delali. Že v petek je skupščina sindikata preključila dveurno opozorilno stavko. Izredni bonus bodo delavci v proizvodnji v skladu s prvotnim načrtom podjetja prejeli tudi za september, oktober in november. Vodstvo bo z mesečnimi rezultati prihrankov v proizvodnji, ki

bodo podlaga za izplačilo izrednega bonusa, pred izplačilom vsak mesec seznanilo zaposlene.

Predsednik Skupine Hisense Europe Alex Zhu se je zaposlenim zahvalil za razumno odločitev: »Upravičeno lahko rečemo, da slavimo zmago razuma in zmago zrelosti. Navkljub prvotnemu nezadovoljstvu so zaposleni dokazali, da smo ista ekipa, da smo sposobni skupaj reševati tudi najtežje situacije in da smo odgovorni tako do podjetja kot do naše uspešne prihodnosti.«

Sindikat za pravično nagajevanje

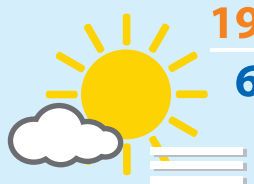
Po odločitvi skupščine sindikata o preklicu stavke je Žan Zeba dejal, da s

tem pogajanja še niso končana in da se bodo pogovori z upravo Gorenja glede izplačila dodatka iz naslova prihrankov v proizvodnji še nadaljevali. Kot še pravi Zeba, želijo doseči dogovor o merljivih rezultatih in pravičnem nagajevanju posameznikov.

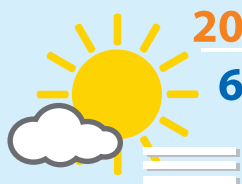
Ob tem je spomnil, da jih ob tem čakajo tudi pogajanja za dvig osnovnih plač, dogovoriti se morajo tudi o krovni kolektivni pogodbi za zaposlene v vseh podjetjih Hisense Gorenje. Ponovno je poudaril, da sindikat ne nasprotuje izplačilu dodatka, ravno nasprotno, sindikat je dodatek v višini 0,75 evra bruto na uro predlagal sam – in to pred odločitvijo vodstva Gorenja o njegovem izplačilu. Dodatek mora biti vnaprej dogovorjen in jasan, je prepričan Zeba.

LKK

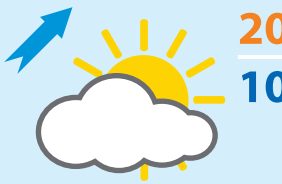
ČETRTEK

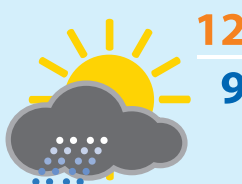
PETEK

SOBOTA

NEDELJA

Jir: ARSO

Andrej Vizjak laškim svetnikom:

»S podpisom dokumentov se bo začela priprava dokumentacije, tehnične, okoljske naravovarstvene, začel se bo postopek vplivov na okolje, ki mora pretehtati ta projekt z vseh vidikov. Šele na podlagi presoje celovitih vplivov na okolje, kjer v okviru javnih razgrnitev in obravnav sodelujejo najširša javnost, nevladne organizacije ..., bosta sprejeta okoljsko poročilo in uredba o DPN. Šele s sprejetjem uredbe bo odločeno, ali ta projekt bo ali ne. Zaenkrat se odločamo o tem, da bi začeli te postopke, da bi prišlo do sklenitve koncesijske pogodbe in da bi začeli intenzivno načrtovanje tega projekta. Zelo pomemben del v koncesijski pogodbi je tudi, da ta predvideva program infrastrukturnih ureditev na območju vsake HE, ki ga potrdi občinski svet. V sklopu Občine Laško je tudi KS Zidani Most, ki tudi »pokriva« del Save, kjer je predvideno urejanje, zato je Občina Laško s svojim robnim delom območja tudi zraven pri tem projektu.«

Občina Laško podpisala koncesijsko pogodbo za gradnjo hidroelektrarn na srednji Savi

Za prehod na obnovljive vire energije

Občina Laško je bila med zadnjimi lokalnimi skupnostmi, ki je dala soglasje za začetek projekta gradnje hidroelektrarn na srednji Savi, potem ko je na seji občinskega sveta svetnikom projekt predstavil minister za okolje in prostor Andrej Vizjak. Že dva dni pozneje je v Trbovljah sledil slavnostni podpis Koncesijske pogodbe za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delih vodnega telesa reke Save od Ježice do Suhadola.

ROBERT GORJANC

V imenu Občine Laško, ki je v projekt vključena v manjšem delu, v Suhadolu na območju Zidanega Mosta, je pogodbo z zasavskimi župani podpisal

župan Franc Zdolšek. Laških svetnikov pri tem ni zmotilo, da je vlada projekt potrdila tik pred Vizjakovim prihodom na sejo občinskega sveta. Ta je

bila v sredo, vlada pa je projekt nameravala odobriti naslednji dan, a je bila zaradi zasedanja Evropskega sveta v Bruslju seja vlade dan prej. »To je velik dan za slovensko gospodarstvo in velik dan za prehod k obnovljivim virom energije,« je po podpisu koncesijske pogodbe povedal minister Andrej Vizjak in poudaril, da gre za projekt, ki bo veliko doprinesel tudi k razvoju lokalnih skupnosti.

»Veseli me, da podpisujemo sporazum, ki stremi k zagotavljanju energije iz obnovljivih virov, za kar si prizadeva tudi naša občina. Prav tako želimo postati energetska samoza-

dostna lokalna skupnost,« je po podpisu pogodbe povedal župan Občine Laško Franc Zdolšek.

Stojan Nikolič, generalni direktor Holdinga Slovenske elektrarne (HSE), ki bodo koncesionar v tem projektu, je povedal, da bo zasavska HE s proizvodnjo 350 GWh nadomestila polovico proizvodnje električne energije iz termoelektrarne, ki je delovala na tem območju (TET). Z gradnjo cele verige bo HSE prispeval za dvajsetodstotni (1000 GWh) dvig proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov.

Slavnostni podpis šele začetek postopkov

»Pred seboj imamo naporna tri leta, za katera smo si zadali cilj, da bomo uskladili državni prostorski načrt, sledili bosta desetletje ali dve gradnje,« je še poudaril Nikolič. Koncesijska pogodba določa predvsem vsebine, ki so bistvene za nadaljevanje postopkov umeščanja HE v prostor (med drugim medsebojne pravice in obveznosti glede izvajanja vodne pravice, trajanje vodne pravice – 50 let, ukrepe za preprečevanje slabšanja stanja voda in preprečevanje nastanka škode ob izrednih dogodkih ter za zagotovitev varnosti pred poplavami), pri čemer nekateri elementi koncesijskega razmerja, kot so na primer število hidroelektrarn in mesto njihove gradnje, še niso znani in bodo določeni z aneksom po umestitvi v prostor (DPN).

Sporazum z lokalnimi skupnostmi je namenjen urejanju medsebojnih pravic in obveznosti podpisnikov ter določitvi pravil sodelovanja, obveščanja in usklajevanja. S ciljem, da bodo umeščanje v prostor, gradnja energetskih objektov in naprav ter državne in lokalne infrastrukture na območju HE ter kasneje tudi izvajanje vodne pravice učinkoviti in nemoteni.

Priloga sporazuma vsebuje nabor projektov ureditev državne in lokalne infrastrukture na območju občin podpisnic sporazuma in izdelavo strokovnih podlag za te projekte. Ti bodo izvedeni vzporedno z graditvijo HE in spremljajoče infrastrukture, saj gre v večini primerov za investicije, ki so vsebinsko povezane z gradnjo energetske in vodne infrastrukture in jih je zato smiselno izvesti sočasno. V tem okviru je na primer predvidena tudi gradnja nove ceste od Hrastnika do Zidanega Mosta.

Praznovala je »mama Mila«

Stoti rojstni dan znane Celjanke

Na celjskem Otoku je pred dnevi praznovala stoti rojstni dan Mila Debeljak, ki je uradno Ljudmila. Je znana Celjanka, ki je bila dejavna na različnih področjih. »Z vsem sem na tekočem, od vremena do športa,« je povedala, ko smo jo obiskali.

BRANE JERANKO

Ob stotem rojstnem dnevu so se čestitke kar vrstile. In kakšni so občutki ob tako častitljivi številki? »Ko boste praznovali stoletnico, boste videli, kako lepo je,« je povedala napol zares in napol v šali. »Ne moreš verjeti, da lahko kaj takšnega dočakaš,« je dodala. Debeljakova poudarja, da bi bilo njeno počutje seveda še boljše, če je ne bi pred desetletjem zadela kap. Zaradi tega mora uporabljati invalidski voziček. Povedala je, da si dneve in noči krajša s poslušanjem Radia Celje ter z branjem Novega tednika. Oba ceni že dolga desetletja.

Debeljakovo poznajo številni starejši Celjani in to kot

»mamo Milo«. Med drugim je bila soustanoviteljica gobarske družine Bisernica in je prepoznavala štiristo vrst gob. V Sloveniji jih je tri tisoč vrst. Tudi v celjski bolnišnici so včasih potrebovali gobarsko strokovno znanje Debeljakove v primerih, ko je prišlo do zastrupitev z različnimi gobami. Veliko je tudi kolesarila. Pri 75 letih je bila najstarejša udeleženka kolesarske maratonske vožnje med Celjem in Logarsko dolino. To je storila celo z običajnim kolesom brez prestav. Šele po tem dogodku je domačim dovolila, da so ji kupili kolo s prestavi. Marsikje

Slavljenki je osebno voščil tudi župan Mestne občine Celje Bojan Šrot (Foto: MOC)

je še sodelovala. S soprogom, ki je bil zdravnik, sta bila dejavna tudi v vodstvu Telovadnega društva Partizan. Poleg vsega tega je bila znana še med planinci, med

plavalkami in kot prostovoljka Rdečega križa.

V letih, ko je hodila v službo, je delala kot medicinska sestra. Njeno prvo delovno mesto je bilo v zdravilišču

Dobrna, kjer je spoznala moža. Po poroki sta si ustvarila družino. Ta je šest let živela na Dobrni, nato v Radljah ob Dravi ter nazadnje v Celju. V knežjem mestu je

zdaj praznovala stoti rojstni dan. Slavljenki je osebno voščil tudi župan Mestne občine Celje Bojan Šrot. Čila stoletnica je upoštevanega gosta seveda takoj prepoznala.

Ane Mari, Jože in Mira Petre

Podjetje Petre z Vranskega bo decembra staro trideset let

Praznovanje v senci prepovedi poslovanja

»Krizo moraš preboleti z zaposlenimi. Najlažje je nekoga odpustiti. In kaj takrat, ko ga spet potrebuješ? Zaposleni morajo biti zraven tudi takrat, ko premaguješ krizo, vedeti morajo, kaj se s podjetjem dogaja,« je prepričana Mira Petre, direktorica podjetja Petre z Vranskega. Ta največji slovenski ponudnik na področju proizvodnje, najema in prodaje prireditvenih šotorov in industrijskih hal ima letos zaradi prepovedi prireditvev veliko poslovno škodo. Tudi število zaposlenih je moral zmanjšati, a le za krajši čas, poudarja Mira Petre, ki sicer pravi, da je leto 2020 za podjetje izjubljeno. Kljub temu z velikim optimizmom zre naprej.

JANJA INTIHAR

Podjetje Petre se z izposoja in s prodajo prireditvenih šotorov in opreme ter skladiščnih hal ukvarja že trideset let. Okrogle obletnice letos ne bo praznovalo, saj slavlja, kakršnega si je zamislilo, ne bo moglo izvesti. »Morda bomo konec leta pripravili manjše srečanje za poslovne partnerje,« napoveduje Mira Petre. Prepoved druženja tako ni prizadela samo poslovanja podjetja, ampak mu je onemogočila tudi praznovanje jubileja.

Letos samo na manjših prireditvah

V podjetju Petre so do zdaj približno polovico prihodkov ustvarili z oddajanjem prireditvenih šotorov, preostanek z oddajanjem in s prodajo skladiščnih hal. Letos so razmere povsem drugačne. »Običajno na leto pripravimo 1.500 prireditvev. Med našimi večjimi projekti so poleti v Planici, biatlon na Pokljuki, sejmi v Komendi, Gornji Radgoni, Pliberku ... Letos je naročil za 60 odstotkov manj, v finančnem smislu je upad še večji, saj so se prihodki v tem delu naše dejavnosti znižali za kar 90 odstotkov. V glavnem smo sodelovali le na manjših prireditvah, kjer

zaslužek ni velik. V Kopru na primer smo običajno ob Dnevih kakija postavili tisoč kvadratnih metrov velik šotor, letos bomo poskrbeli le za pet pagod. Sliši se sicer veliko, ampak znesek bo majhen. Na srečo gre bolje z oddajanjem in s prodajo skladiščnih šotorov, s čimer letos ustvarjamo nekoliko več prihodkov kot prejšnja leta, in to nas drži nad vodo. Če bi se ukvarjali samo z izposoja šotorov za prireditve, nas ne bi bilo več,« pravi Mira Petre. Letos je zelo slabo tudi s posli v Avstriji, kjer je podjetje Petre prisotno že dlje časa. Namesto običajnih 200 prireditvev so jih letos v sosednji državi pripravili le pet.

»Preživeli smo že veliko kriz, tudi to bomo, ampak še nikoli do zdaj nam ni bilo z zakonom prepovedano delati. V tej naši tako imenovani industriji srečanj, v katero se uvrščajo

najrazličnejši organizatorji prireditvev, s katerimi sodelujemo, je takšen ukrep najbolj prizadel celjski, radgonski in ljubljanski sejem, za njimi je po upadu prometa naše podjetje. Leto 2020 smo že odpisali. Morda bomo postavili še kaj nadstreškov za rojstne dneve, kar nam ne bo prineslo dobička. Vendar če želiš obdržati ime in partnerje, moraš sprejeti vsako ponudbo,« poudarja Petretova, ki pričakuje, da bo kriza trajala še do sredine prihodnjega leta.

Na zavodu samo začasno

Zaradi odpovedi prireditvev in upada prihodkov so morali v

podjetju zarezati v število zaposlenih, ampak le začasno, poudarja Mira Petre. Na delo je doma čakalo sedem do deset ljudi, odvisno od posameznega meseca, štiri delavce so za šest mesecev poslali na zavod za zaposlovanje. Večina se je že vrnila v podjetje. Odpustili torej niso nikogar, čeprav so se bali, da se temu ne bodo mogli izogniti.

Drugače je z njihovimi podizvajalci. »Od nas je odvisnih petdeset ljudi, za njih v preteklih mesecih res ni bilo dela. Radi bi jim pomagali, ampak ne gre, saj moramo najprej poskrbeti

za svoje zaposlene,« pojasnjuje Petretova. Ali bo podjetje ob koncu leta pozitivno, še ne upa napovedati. »Nekaj rezerve še imamo,« pravi.

Vedno večji poudarek industrijskim šotorom

»Rešujeta nas izposoja in prodaja skladiščnih hal in šotorov, s katerima letos služimo nekoliko bolje kot lani. Ne vem sicer, kako bo do konca leta, ampak običajno je tako, da podjetja, ko ugotovijo, da imajo presežek sredstev, investirajo,« pravi Mira Petre, ki pričakuje, da bo v prihodnjih letih delež prihodkov, ustvarjen s skladiščnimi halami, občutno zrasel. Vedno več je namreč podjetij, ki se namesto gradnje dragih stavb raje odločijo za najem skladiščnih hal. »Zanimivo je, da so najemniki večinoma podjetja, ki so v tuji lasti, na primer Magna in Novem Car, vendar so med naročniki tudi Luka Koper in druga transportna podjetja. Skladiščno halo običajno najamejo za leto in če ugotovijo, da jim gre posel dobro, jo odkupijo. Mira Petre poudarja, da so skladiščne hale res »idealna zadeva«. »Tudi poslovni prostori našega podjetja so hala, ki smo jo preuredili v pisarno. To je res odlična rešitev, s katero si lahko lastno streho zagotoviš že v dveh tednih. Je pa res, da v takšnih halah ne moreš izvajati obrtne dejavnosti, saj je za to potrebno uporabno dovoljenje.«

V podjetju Petre proizvodnji, izposoji in prodaji skladiščnih ter industrijskih šotorov namenja vedno večji poudarek. »Naša velika prednost pred konkurenco je, da smo prilagodljivi in hitri. Naročniku lahko šotor ali halo postavimo že v nekaj dneh. Marsikdo nam je že rekel, da v času, ko od drugih dobi ponudbo na svoje povpraševanje, hala, ki jo naroči pri nas, že stoji.«

Industrijske hale so lastna proizvodnja podjetja Petre. Je dober posel z njimi tudi v času »korone« razlog, da direktorica kljub siceršnjim težavam ni prav nič črnogleda? »Sem večna optimistka. Na trgu je zelo veliko priložnosti za posel. Pri nas na primer zadnje čase izdelujemo tudi prevleke za prekrivanje kmetijskih strojev. Nekateri pravijo, da se to ne splača, da se s tem nič ne zasluži. V tem poslu res ni veliko denarja, ampak živimo pa le,« pravi Mira Petre.

Kriza z begunci pospešila rast

Mira Petre se je s soprogom Jožetom, ki je lastnik podjetja

»Če bi se ukvarjali samo z izposoja prireditvenih šotorov, nas ne bi bilo več.«

Mira Petre:
»Brez težav ne gre. A je treba, potem ko jih rešiš, nanje pozabiti in iti pogumno naprej. Samo tako si lahko uspešen.«

in je že upokojen, v podjetniške vode podala pred 38 leti. Začela sta s ključavničarsko dejavnostjo in večino poslov opravljala za šempetrski Sip. Takoj ko je bilo mogoče, torej leta 1990, sta registrirala podjetje. Ko je Sip zaradi izgube jugoslovanskega trga zašel v velike težave, je z njim skoraj propadlo tudi podjetje Petre. Mira in Jože sta se zato odločila za povsem drugačno dejavnost. Odprla sta bistro in že kmalu ugotovila, da imata premalo prostora za organizacijo kakšne prireditve ali zabave. In tako se je začela zgodba s šotori. »Poizvedovala sem v Nemčiji, ki sem jo dobro poznala, saj sva z možem tam nekoč živela deset let, in prišla do proizvajalca šotorov Eschenbach. Dogovorili smo se za zastopstvo v Sloveniji in s to nemško družbo sodelujemo še danes. Prvi šotor, ki smo ga kupili, je bil modre barve in je meril 120 kvadratnih metrov,« se po tridesetih letih spomni Mira Petre.

Do danes je podjetje Petre zrastle v največjega ponudnika na področju proizvodnje, najema in prodaje prireditvenih šotorov ter industrijskih hal v Sloveniji. Največje je tako po prihodkih kot po številu zaposlenih in tržnem deležu. Zaradi svoje rasti se je v zadnjih letih večkrat uvrstilo na lestvico hitro rastočih podjetij in bilo tudi nominirano za najuspešnejšo gazelo v regiji. »Treba je bilo veliko delati in vlagati, kar počnemo še danes. Je pa res, da za uspeh ni potrebno samo delo, včasih moraš imeti tudi srečo. Nas je izstrelila kriza z begunci jeseni 2015. Takrat smo bili edini v Sloveniji z zadostnim številom šotorov, ki jih je potrebovala država,« razlaga Mira Petre in dodaja, da ima podjetje trenutno na voljo za 35 tisoč kvadratnih metrov prireditvenih šotorov. Skladiščnih šotorov je manj, a se bo to razmerje v naslednjih letih spremenilo, napoveduje Petretova. »Odločili smo se, da ne bomo več organizirali toliko prireditvev, kot smo jih včasih. Z njimi je namreč zelo veliko dela, kar še zlasti velja za poroke. Poleg tega ljudi, ki so pripravljeni fizično delati, skoraj ni več.«

Posli kmalu v rokah druge generacije

Mira Petre pravi, da se bo prihodnje leto najverjetneje umaknila iz podjetja in posle v celoti predala hčeri Ane Mari, ki zdaj opravlja naloge izvršne direktorice in je svoje študijsko znanje uspešno prenesla v družinski posel. »V času epidemije sem bila dlje časa doma in ugotovila, da lahko živim tudi brez podjetja. Zelo sem vesela, da bova z možem podjetje predala drugi generaciji, saj bi bilo škoda, če ne bi ostalo v družinski lasti. Hči in zet delata v podjetju z velikim veseljem, čeprav so posli večkrat tudi velika obremenitev. Tudi midva z možem sva v teh tridesetih letih morala marsikaj prestopiti, od kraj šotorov in kombijev do poskusov sovražnega prevzema in težav z lokalnimi konkurenti. Brez težav pač ne gre. A je treba, potem ko jih rešiš, nanje pozabiti in iti pogumno naprej. Samo tako si lahko uspešen.«

Foto: Andraž Purg-GrupA

Začel se je 53. Mednarodni sejem obrti in podjetnosti

Letos virtualno srečanje razstavljalcev in obiskovalcev

Če bi bile razmere v Sloveniji in svetu normalne, bi sredi septembra tudi v našem časopisu zapisali, da se je na celjskem sejmišču začel 53. Mednarodni sejem obrti in podjetnosti. Ker v državi že od sredine marca velja prepoved organiziranja velikih dogodkov, lahko sporočimo le, da se je letos sejem preselil na splet in da si ga bo od danes do 22. oktobra mogoče ogledati na posebni platformi. Za razliko od prejšnjih let, ko je v Celje prišlo 1.500 in še več domačih in tujih razstavljalcev, se je letos za sodelovanje na spletnem sejmu odločilo zelo malo podjetij.

JANJA INTIHAR

V družbi Celjski sejem so upali, da bo letos na spletnem Mosu svojo ponudbo predstavilo vsaj sto podjetij, a je številka pol manjša. »Podjetja očitno še ne vidijo vseh prednosti, ki jih lahko ponudi tudi digitalna izvedba sejma,« ugotavlja vodja prodaje **Katja Goršek**. Razstavljalci so večinoma domači, predvsem tisti, ki so na Mosu sodelovali že prejšnja leta, nekaj je tudi tujih podjetij, ki imajo predstavništva v Sloveniji. Družba Celjski sejem, ki je kar nekaj mesecev iz Ljubljane dobivala različne signale o tem, ali bo Mos sploh lahko pripravila, se na koncu za selitev sejma na

splet ni odločila zato, da bi se ji nateklo vsaj nekaj denarja v letos skoraj prazno blagajno, ampak predvsem zato, da bi ohranila tradicijo.

Radovednost in zvestoba

Tradicija je bila poglavitni razlog tudi za večino podjetij, s katerimi smo se pogovarjali o odločitvi za sodelovanje na spletnem Mosu. Odločitvi je botrovala tudi radovednost. »Glede na to, kaj se dogaja v svetu, je to najbrž začetek nove dobe pojavljanja na sejmihi. Klasične sejme sicer pogrešamo, a če ne gre v živo, je dobrodošla

tudi spletna izvedba,« pravi **Ivan Jurkošek**, vodja prodaje v podjetju Weishaupt, ki na Mosu predstavlja večino svojega prodajnega programa in servisno dejavnost, za svojo novo toplotno črpalko za ogrevanje stanovanjskih hiš in poslovnih stavb pa je pripravilo še posebno sejmsko ponudbo. Tako kot ostali udeleženci sejma se bo tudi Weishaupt z obiskovalci platforme povezoval v živo s pomočjo spletnega klepetalnika

in videokonferenc. »Upam, da bomo lahko odgovorili na čim več vprašanj,« še pravi Jurkošek, ki priznava, da v podjetju sicer nimajo posebej velikih pričakovanj, a bo spletni Mos vsekakor njihova pomembna nova izkušnja.

»Na Mosu smo že večkrat sodelovali in letos nadaljujemo to tradicijo, čeprav gre za spletno izvedbo. Podpiramo digitalizacijo in vse ugodnosti, ki jih prinaša, želimo pridobiti izkušnjo in vpogled v spletno

izvedbo Mosa, seveda je bila eden od odločilnih dejavnikov za sodelovanje tudi želja, da bi izrazili podporo dolgotermu poslovnemu partnerju Celjskemu sejmu,« je razloge, zakaj so se pri njih odločili za udeležbo na sejmu, nanizala **Majda Drame**, vodja marketinga v konjiškem podjetju Pro-bit. Na Mosu Konjičani predstavljajo programske rešitve za digitalizacijo pisarniškega dela in skladišnega poslovanja ter rešitve za kadrovske oddelke. Poleg tega bodo obiskovalcem spletne platforme ponudili tudi brezplačno svetovanje za lažji prehod na digitalizacijo blagovnega poslovanja. »Z udeležbo na sejmu želimo torej pomagati podjetjem pri njihovem prehodu na digitalizacijo, seveda pričakujemo tudi nove prodajne priložnosti,« je še povedala Majda Drame.

Brez velikih pričakovanj

Za sodelovanje na spletnem Mosu se je letos odločil tudi celjski Ece, drugi največji dobavitelj energije v Sloveniji. Kot so povedali v podjetju, so

se letos za udeležbo na Mosu, čeprav je povsem drugačen kot prejšnja leta, ko so prav tako bili med razstavljalci, odločili, ker se je spremenilo tudi poslovno okolje, v katerem delujejo. »Novi pristopi bodo postali stalnica, digitalno komuniciranje bo še bolj intenzivno. Kot sodobno podjetje, ki je močno vpeto v vsakodnevne odnose s svojimi kupci, se tega zelo dobro zavedamo,« meni direktor **Sebastijan Roudi**. Ece letos na Mosu predstavlja novosti v svoji ponudbi energentov, energetskih rešitev in spletne trgovine. Pričakuje, da bodo dobro sprejete in bodo kupci kljub fizični odsotnosti dobili vse potrebne informacije.

Za razliko od podjetij Weishaupt, Pro-bit in Ece, ki so že »stari znanci« Mosa, se je letos za udeležbo na sejmu prvič odločila družba Rajmax iz Kozje, ki izdeluje in prodaja stavbno pohištvo. »Pred kratkim smo bili na sejmu v Celovcu, ki je bil v živo, zdaj želimo še preizkusiti, kakšna je digitalna izvedba tovrstnega dogodka. Poleg tega tudi finančni vložek za udeležbo na Mosu ni bil velik,« je povedal **Jaka Rajgl** in dodal, da je za podjetja udeležba na celjskem sejmu pomembna tudi zato, ker marsikateri kupec zaradi strahu pred okužbo ne želi priti k njim v Kozje. Rajmax se na spletnem Mosu predstavlja z vso svojo ponudbo, posebnih pričakovanj, da bo sklenil veliko poslov, nima.

Letos štiri zlate inovacije

Regionalna gospodarska zbornica Celje je podelila priznanja najboljšim inovacijam za leto 2020. Letos se je na njen poziv odzvalo štirinajst podjetij, ki so prijavila 19 inovacij, pri katerih je sodelovalo 89 inovatorjev.

Celjska gospodarska zbornica je letos podelila štiri zlata, šest srebrnih in štiri bronasta priznanja ter pet priznanj za prispevek na področju inovativnosti. Tri najbolj ocenjene inovacije, ki se bodo potegovala tudi za priznanja na nacionalni ravni, so delo inovatorjev v podjetjih Kronoterm, Weiler Abrasives in Deltahub. V Kronotermu, ki mu je ocenjevalna komisija podelila največ točk, so priznanje dobili za novo učinkovito in okolju prijazno toplotno črpalko. V Weiler Abrasives so prijavili inovacijo, ki omogoča petkrat hitrejšo menjavo izdelka na kotni brusilki, inovacija celjske družbe

Deltahub je ergonomski podstavek za zapestje za uporabnike računalniških mišk. Zlato priznanje je dobilo tudi podjetje Cofelier, in sicer za inovacijo pri čiščenju aparatov za kavo.

Srebrna priznanja so letos dobili inovatorji iz podjetij Mik, PIP-Z, Sico, Etra, Šumer in CPPE. Etra je dobila tudi dve bronasti priznanji, nagrajenki v tej kategoriji sta še družbi Silco in GKN Driveline, ki je dobila tudi priznanje za prispevek na področju inovativnosti. S tremi takšnimi priznanji so bili nagrajeni tudi inovatorji podjetja Štore Stel. Prvič je na natečaju celjske gospodarske zbornice sodeloval celjski Dom ob Savinji ter za interno televizijo, ki jo je uvedel v času epidemije, dobil priznanje za prispevek na področju inovativnosti.

JJ

Foto: Andraž Purg-GrupA

Na letošnji podelitvi priznanj najboljšim inovacijam v celjski regiji ni bilo takšne gneče kot prejšnja leta, čeprav je bilo prijavljenih inovacij več. Razlog so bili ukrepi za varovanje zdravja, zaradi katerih je lahko na podelitev prišel le po en inovator iz vsakega podjetja.

NAGRADNA IGRA
DARILNI BONI
V SKUPNI VREDNOSTI
15.000 €

OSVOJITE
DESETAKE
MED 1. IN 11. OKTOBROM

NAKUP
DARILNIH BONOV
DESETAK TUDI NA
WWW.DESETAK.SI

Eurocenter Center d.o.o., Šmarjetska cesta 150C, SI-1000 Ljubljana

CELJE – Komisija si je premislila, svetniki so potrdili imenovanje

Suzi Kvas še naprej direktorica Socia

Prvič po poletnih počitnicah se je sestal celjski mestni svet in med drugim odločal o imenovanju Suzi Kvas za nov mandat na mestu direktorice javnega zavoda Socio. V gradivu za tokratno sejo je bilo navedeno, da komisija za volitve in imenovanja (Kviaz) mestnemu svetu predlaga, naj ne potrdi novega mandata sedanji direktorici. A je bil razplet na seji drugačen, potem ko se je pred sejo Kviaz še enkrat sešel in podprl njeno imenovanje.

ROBERT GORJANC

Zadržki glede ponovnega imenovanja **Suzi Kvas** so povezani z domnevnimi nepravilnostmi pri uporabi evropskih sredstev, zaradi česar je bila proti direktorici Socia vložena tudi ovadba. Kot je povedal predsednik komisije **Janko Požežnik**, so v komisiji presodili, da ne morejo odločiti o domnevnih nepravilnostih pri poslovanjih, ki so v ovadbi očitane direktorici – s tem bi si naložili preveliko breme – ampak je to stvar pristojnih organov.

Kviaz je tako na ponovljeni seji z osmimi glasovi za in enim proti izglasoval podporo direktorici Socia. »Če bodo nepravilnosti dokazane, bo mestni svet imel možnost, da se na to primerno odzove. Sicer Suzi Kvas dela dobro in pod njenim vodstvom je zavod Socio postal eden najbolj prepoznavnih ter najboljših zavodov v Sloveniji pri izvajanju socialnih storitev,« je povedal Janko Požežnik. S podobnim stališčem je odločitev komisije podprl tudi župan Bojan Šrot. Mestni svet je potem z 28 glasovi za in s

trema proti potrdil imenovanje Suzi Kvas za nov mandat.

»Po prvi odločitvi komisije, da ne bom prejela soglasja in da predlaga vodenje zavoda v obliki vršilca dolžnosti, sem bila zelo pretresena. V zvezi z zadevo in s preiskavo, v kateri smo se v Sociu znašli kot partnerji, namreč ves čas zatrujem in sem prepričana, da stvari ne držijo in da pri tem nimamo nič. Če bi šlo za kakršenkoli moj dvom, da sem naredila napako, bi takoj odstopila. Tako pa sem v teh osemnajstih letih vedno delala v prid uporabnikov in zaposlenih, nikoli v kakršnokoli svojo korist,« je po glasovanju povedala Suzi Kvas.

Pomoč samozaposlenim v kulturi

Mestni svet je izglasoval tudi pomoč samozaposlenim v kulturi, ki so utrpeli velike finančne posledice zaradi pandemije, zaradi česar se je marsikdo znašel v težkem položaju, tudi na robu preživetja. Predlog enkratne denarne pomoči za to skupino

Suzi Kvas je ob kandidaturi za nov mandat na čelu Socia v mestnem svetu uspešno prestala svojevrstno glasovanje o zaupnici.

občanov v vrednosti 50 tisoč evrov je v imenu svetniških skupin CŽL, SD, SDS in SLS predstavila podžupanja **Breda Arnšek**. »Denar bo zagotovljen s prerazporeditvijo sredstev v okviru obstoječega proračuna, upravičenci pa ga

prizadela pandemija. »Pojem prireditvene industrije je lahko zelo širok, nanaša se lahko tudi na sejemsko dejavnost in še na kaj, vprašanje pa je, ali je mestni proračun sposoben pomagati v takšni meri, kot bi si ti ustvarjalci želeli.«

Na seji je svečano prisegel nov mestni svetnik **Dominik Ocvirk**, ki je na listi Nove Slovenije zamenjal Sandija Krivca. Ta bo odslej kot inšpektor delal v Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu Mestne občine Celje ter še nekaterih občin. To delovno mesto je nezdružljivo s svetniškim položajem. Novi svetnik je postal član treh komisij mestnega sveta, kjer je nadomestil Sandija Krivca.

bodo prejeli na podlagi javnega razpisa. Cilj te finančne pomoči je ohraniti pestrost in visoko raven kulturnega ustvarjanja, ki bogati naše mesto in mu daje dušo.«

Župan Bojan Šrot je na vprašanje Marijane Kolenko, koliko je teh upravičencev v občini, dejal, da je dvanajst takšnih ustvarjalcev in da v občini razmišljajo, da bi ta znesek omejili na približno tri tisoč evrov pomoči na upravičenca.

Samo Seničar, svetnik Levice, je predlagal, da bi to pomoč z javnim razpisom razširili tudi na sektor prireditvenih dejavnosti, saj so se ustvarjalci, prekarni delavci, profesionalna društva, zavodi in drugi subjekti s tega področja znašli v zelo težkem ekonomskem položaju. »Zato smo pripravili anketo o ekonomskem položaju samozaposlenih, ki ustvarjajo v Celju. Rezultati so pričakovano nespodbudni. Kar 71 odstotkov vprašanih je svojo dejavnost sicer lahko opravljalo, vendar z velikimi omejitvami. Kar 80 odstotkov se jih s to dejavnostjo preživlja in jim predstavlja temeljni vir dohodka, najbolj zaskrbljujoče pa je, da kar 50 odstotkov vprašanih ni sposobno poravnati tekočih življenjskih stroškov.«

Župan **Bojan Šrot** je ob tem dejal, da bodo predlog v občini preučili in razmislili, kako pomagati še kateri dejavnosti s področja prireditvene industrije, ki jo je najbolj

NK Celje odslej brez najemnine

Celjski mestni svet je na prvi popočitniški seji tudi podprl predlog svetniških skupin SD, CŽL, SDS in SLS, da bi Nogometni klub Celje, aktualnega državnega prvaka, v sezoni 2020/21 oprostil plačila najemnine za uporabo stadiona Z Dežele, kjer klub igra svoje prvenstvene in druge tekme. »Oprostitev plačila najemnine je lahko velika spodbuda in pomoč mesta klubu, ki je lani prvič v svoji že stoletni zgodovini osvojil naslov državnega prvaka in je poleg Maribora edini klub, ki od osamosvojitve stalno igra v prvi ligi. Ta pomoč je zlasti pomembna, ker v trenutnih koronarazmerah gledalci lahko le v omejenem številu obiskujejo tekme, denar od vstopnic pa je pomemben vir dohodka kluba,« je v imenu predlagateljev povedal **Stane Rozman** (SD).

Saša Kundih (CŽL), ki prihaja iz nogometne družine (je hči Marjana Dobrajca, nekdanjega napadalca Kladivarja), je dejala, da se je Celje po osvojitvi naslova državnega prvaka postavilo še na zemljevid nogometnih mest, potem ko je na njem že kot rokometno mesto. »Takšna pomoč bi pomagala klubu, da bi ob uspehih, ki jih dosegajo, ob dobrem delu in podpori občine lahko tudi uspešno poslovali.«

Foto: SHERPA

Začetek ogrevalne sezone kot lani

CELJE – Energetika Celje, ki je sistemski operater daljinskega ogrevanja v Mestni občini Celje, je v začetku tega meseca uradno začela novo ogrevalno sezono. »Začetek ogrevalne sezone še ne pomeni, da se tudi zares začne ogrevanje stanovanjskih stavb, o tem namreč odločajo stanovalci,« so povedali v Energetiki Celje.

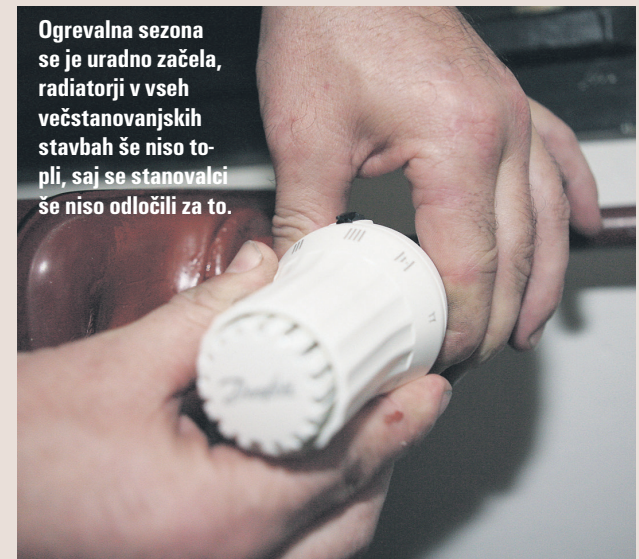
Zaradi ohlaiditve in potrebe po ogrevanju v vrtcih in šolah je Energetika Celje priprave na novo ogrevalno sezono začela že pred časom. V vsaki stanovanjski stavbi so sicer lahko začeli ogrevanje še pred uradnim začetkom, če so javnemu podjetju to namero sporočili pisno. Etažni lastniki lahko ob toplejšem vremenu tudi zmanjšajo moč ogrevanja v dogovoru z vzdrževalcem toplotne postaje.

»V okviru sistema daljinskega ogrevanja Energetike Celje se ogreva 17 tisoč prebivalcev Celja, predvsem na območju Hudinje, Nove vasi, Lave, Otoka in Golovca. V sistem so poleg večstanovanjskih stavb vključeni tudi deset šol in vrtcev, bazen in 144 lokalov,« so ob začetku nove ogrevalne sezone sporočili iz Energetike Celje. Prejšnja ogrevalna sezona 2019/20 se je začela 1. oktobra.

Večji del toplote za potrebe daljinskega ogrevanja Energetika Celje pridobiva iz obnovljivih virov energije, kot sta toplota iz Toplarne Celje in biomasa iz furnirnice, dodatno po potrebi uporabljajo še zemeljski plin.

»Daljinsko ogrevanje nudi bistveno večjo zanesljivost oskrbe, večjo energetske učinkovitost in manjše izpuste v primerjavi z individualnimi kurilnimi napravami. Med prednosti daljinskega ogrevanja sodijo poleg omenjenih okoljskih vidikov tudi nižji stroški oskrbe z energijo. Cena daljinskega ogrevanja je zaradi izkoriščanja toplote iz Toplarne Celje med najnižjimi v Sloveniji,« so še zapisali v Energetiki Celje.

RG, foto: Andraž Purg - GrupA

Nekdanja Aurea bo podjetniški inkubator

ŠENTJUR – Občina želi v stavbi v središču Gorice pri Slivnici urediti podjetniški inkubator in dati propadajoči stavbi novo vsebino.

Občina se je s projektom prijavila na razpis in pridobila približno pol milijona evrov sofinanciranja iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Obnovljeno stavbo želi urediti v podjetniški inkubator, ki bo omogočal spodbudno okolje za mlade podjetnike in zagonska podjetja. »Usmeritev je skladna z vodilom vodstva občinske uprave, ki skrbi za enakomeren razvoj celotne občine. Z omenjenim projektom želimo mladim omogočiti nove možnosti v domačem kraju tudi izven upravnega središča mesta Šentjur. S tem dolgoročno izboljšujemo pogoje za ohranjanje poseljenosti podeželja,« so sporočili iz službe za odnose z javnostmi.

Občina je naročila projekt za celovito obnovo stavbe, ki predvideva menjavo napeljav, številna zunanja in notranja dela ter preureditev prostorov v skladu z novo vsebino. Urejanje bo tudi okolica zgradbe. V tem mesecu bo občina objavila javni razpis za izvajalca del. Na podlagi izbrane ponudbe bo lahko ocenila vrednost celotne investicije.

Stavba v središču kraja ima sicer pestro zgodovino, ki je deloma zabeležena v krajevnih, knjižničnih in šolskih arhivih. Nekoč sta tam med drugim službovala krajevni urad in pošta, kasneje je v njej svoj obrat uredilo podjetje Aurea iz Celja ter stavbo tudi obnovilo. Leta 1997 je stavba postala last Občine Šentjur na podlagi Zakona o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini. Občina je prostore oddajala v najem, hkrati je iskala možnosti za njihovo obnovo.

TS

Svet zavoda IV. osnovne šole Celje,

Dečkova cesta 60, 3000 Celje

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Kandidat/-ka mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja/-ice izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (U.I. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-ZD, 2/15 odl. US: U-I-269-12-24 in 47/15; v nadaljnjem besedilu: ZOFVI).

Kandidati/-ke morajo imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Predviden začetek dela bo 18. 3. 2021.

Delo na delovnem mestu ravnatelja bo izbrani/-a kandidat/-ka opravljal/-a polni delovni čas.

Izbrani/-a kandidat/-ka bo imenovan/-a za dobo 5 let. Za čas mandata bo z njim sklenjena pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu ravnatelja.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev (dokazila o izobrazbi, nazivu, o opravljenem strokovnem izpitu, opravljenem ravnateljskem izpitu, delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju s kratkim življenjepisom, potrdilo o nekaznovanosti ministrstva za pravosodje in potrdilo sodišča, da kandidat/-ka ni v kazenskem postopku) pošljite **v desetih dneh** po objavi razpisa na naslov: **Svet zavoda, IV. osnovna šola Celje, Dečkova cesta 60, 3000 Celje, z oznako »Prijava na razpis za delovno mesto ravnatelja«.**

Kandidat/-ka mora k prijavi priložiti program vodenja za mandatno obdobje.

Kandidati/-ke bodo pisno obvestilo o izbiri prejeli v zakonitem roku.

Predviden delovni čas, ki bi ga določili v novem dokumentu, je ob delovnih dneh od 7. do 15. ure. Nočno obratovanje in delo ob sobotah po 15. uri, ob nedeljah in praznikih ni dopustno, razen v primeru konic z izrecnim dovoljenjem KS Liboje. Čeprav naj bi kamnolom že sedaj začel obratovati ob 7. uri, ljudje že pred šesto na cestah srečujejo polne kamione.

ŽALEC – Občina želi s prostorskim dokumentom omejiti območje izkoriščanja

Še naprej bodo morali živeti s kamnolomom

Krajani Liboj že skoraj štiri desetletja sobivajo s tamkajšnjim kamnolomom. Čeprav so se mnogi nadejali, da se bo izkopavanje rudnin prihodnje leto, ko se bo lastnikom kamnoloma iztekla koncesijska pogodba, končalo, se to zelo verjetno še ne bo zgodilo. Kot kaže, bodo morali krajanji sprejeti, da bo kamnolom obratoval še vsaj dve desetletji. Občina želi s sprejetjem občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) območje izkopavanja zmanjšati in sočasno zagotoviti sprotno sanacijo kamnoloma.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Veljavna koncesijska pogodba za eksploatacijo v kamnolomu Liboje se bo iztekla decembra prihodnje leto. Sedanji lastnik in nosilec koncesijske pogodbe, podjetje Voc ekologija, ki med drugim skupaj s še dvema podjetjema rudari tudi v kamnolomu v Veliki Pirešici, ne skriva, da se želi potegovati za pridobitev nove koncesijske pogodbe. Koncesijo podeljuje vlada na predlog ministrstva za infrastrukturo, lokalna skupnost mora podati soglasje. Še pred tem mora občina urediti potreben prostorski akt. Do 21. oktobra je tako še mogoče podati predloge na nedavno javno predstavljen OPPN. Tega so minuli teden javno predstavili in obrazložili v dvorani II. slovenskega tabora v Žalcu. Čeprav gre za zelo perečo problematiko, ki že leta razvne strasti v kraju, je bila udeležba skromna. Nekaj je k temu pri-

spevalo trenutno epidemiološko stanje v državi, nekaj tudi to, da predstavitev ni bila izvedena v Libojah, kot so si krajanji želeli. Kljub temu so prisotni pripravljavce načrta opozorili na posamezne pomanjkljivosti in ponovno izpostavili, da želijo krajanji, če že morajo s kamnolomom in z vsemi njegovimi negativnimi posledicami živeti, od tega tudi nekaj imeti.

Zmanjšati rane v okolju

Zaradi lege v prostoru je kamnolom Liboje viden že od daleč, naselje je blizu, dostopna cesta, po kateri prevozniki odvažajo material, povezuje več naselij. Vsi ti dejavniki z dejavnostjo kamnoloma, ki je na splošno za okolico moteča, vplivajo na precej negativen odnos okolice do kamnoloma, je med drugim zapisano v prostorskem aktu, kjer pri-

pravljavci ugotavljajo še, da pridobivanje mineralnih snovi degradira okolje, saj nanj vpliva s hrupom, prahom in energijo v obliki tresljajev ob miniranjih. Vseh teh vplivov kamnoloma na okolje ne bo več, ko bo sanacija končana.

Prav uspešna sanacija kamnoloma je želja vseh. V prvi vrsti krajanov, a tudi občine. Poti do tega so seveda različne. Občina je v dokumentu predstavila eno možnih poti, s katero bi, kot se je izrazil tudi žalski župan **Janko Kos**, omejili samovoljno delovanje lastnikov, zavarovali območje in poskrbeli, da bo koncesionar del denarja vrnil v okolje.

»Vsak kamnolom je rana v okolju,« je med drugim na predstavitvi OPPN dejala **Aleksandra Geršak** z Inštituta za urejanje okolja, kjer so dokument pripravili. In s tem dokumentom je mogoče poskrbeti,

da bo ta rana čim manjša in jo bo mogoče nekoč tudi pokrpati, so prepričani v občini.

Čeprav se bo število s trenutno devetih etaž povečalo na

14, naj bi se območje izkopavanja zmanjšalo. Predvsem se kamnolom ne bo širil v višino, temveč v globino, kar naj bi omogočile nove tehnologije. Pridobivanje mineralne surovine bo razdeljeno na štiri faze, vsaka zajema po tri etaže od zgoraj navzdol. Osnovno vodilo je, poudarjajo pripravljavci, da se naslednja faza eksploatacije ne sme začeti, dokler sanacija prejšnje ni končana. Takšno ravnanje omogoča izvajanje pridobivanja ter hkrati izvajanje tehnične in biološke sanacije kamnoloma, so prepričani v občini.

Na zaprtje bo treba še počakati

Krajanji Liboj sicer že leta upajo na zaprtje kamnoloma. Ko so leta 2012 ustavili postopek sprejema takratnega predloga OPPN, so resnično upali, da bo glavčina izkopov končana do leta 2021. Danes je vsem bolj ali manj jasno, da se bo izkoriščanje mineralnih snovi nadaljevalo. Kot razkriva dokument, je zalog, če bi letno proizvedli 300 tisoč ton materiala, še za 36 let.

Kot je na razpravi poudaril župan, bo država kmalu začela graditi tudi dolgo načrtovano tretjo razvojno os in libojski pesek bo pri tem zelo dobrodošel. Prav zaradi tega je zagotovo tudi želja države, da lastniku kamnoloma podaljša koncesijsko pogodbo. »Država kure, ki nosi zlata jajca, ne bo onesposobila,« je bil slikovit eden od krajanov, ki kamnolom in njegovo delovanje po-

zna do potankosti, saj ga gleda tako rekoč iz dnevne sobe.

Hrup, prah in tresljaji. Bodo krajanji dobili še kaj dobrega?

Čeprav so mnenja med stanovalci krajevske skupnosti Liboje različna, je prevladujoče mnenje še vedno, da kraj tudi zaradi delovanja kamnoloma stagnira. Poleg tega ljudje, ki delovanje kamnoloma najbolj občutijo, že leta ne dobijo ničesar v zameno za potrpežljivost. Prav slednje so izpostavili tudi na tokratni predstavitvi in vodstvu občine postavili povsem jasno vprašanje: »Kaj bomo od delovanja kamnoloma imeli krajanji Liboj?« Konkretnega in zadovoljivega odgovora niso dobili.

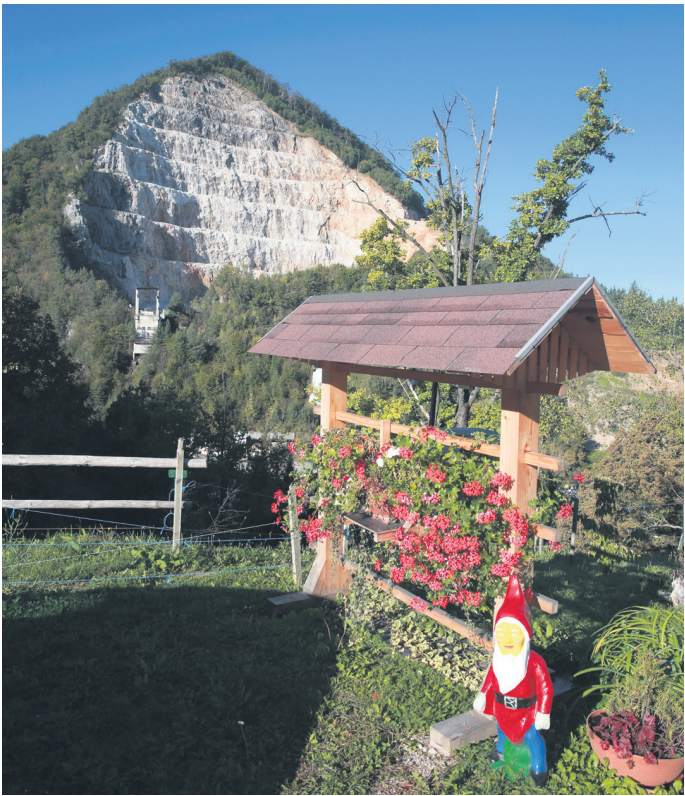
Kot so kasneje povedali, želijo predvsem to, da bi občina, tudi z denarjem, ki ga letno prejme iz naslova koncesnine, financirala kakšen družbeno-socialni projekt v kraju, da bi društvom pomagala pri obnovi društvenih prostorov, sofinancirala gradnjo športnih igrišč in podobno. »Obnova ceste in gradnja pločnika nista dovolj. Ceste, pločnike, razsvetljavo in kanalizacijo imajo urejene tudi v drugih delih občine, a tam ni kamnoloma,« so jasni krajanji.

Ceste bo obnovil koncesionar

Na drugi strani občina izpostavlja prav uspešen dogovor z lastnikom kamnoloma o sofinanciranju celovite obnove močno uničene in nevarne ceste, pa tudi obnovo mostu, kjer bodo ločeno zgradili še pločnik. Kot je povedal župan Kos, bo podjetje Voc ekologija za obnovo dotrajane cestne infrastrukture v prihodnjih desetih letih namenilo približno milijon evrov. Večino že v prihodnjem letu, saj je zaradi številčnega tovarnega prometa nujno kar se da hitro obnoviti in utrditi most v Kasazah, saj bo v nasprotnem primeru treba zmanjšati njegovo nosilnost. To lastnikom kamnoloma zagotovo ni pogodu.

Kot je povedal župan, je občina pridobila ustrezno mnenje glede prekomerne obremenitve cestne infrastrukture. Izračuni kažejo, da je v več kot 80 odstotkih za uničenje cest krivo delovanje kamnoloma. In kot pravi Kos, ki sicer podrobnejših dogovorov s podjetjem ne razkriva, občina tudi zato vztraja, naj popravi cest plača tisti, ki jih uničuje. Od tega dogovora bo, kot pravi, odvisno tudi soglasje, potrebno za pridobitev nadaljnje koncesije.

Foto: SHERPA

Čeprav naj bi nov občinski prostorski dokument omogočil več nadzora nad delovanjem kamnoloma, bi krajanji raje videli, da bi bil OPPN naravnost bolj oziroma zgolj sanacijski in ne v smeri nadaljnjega načrtnega izkoriščanja. Predvsem pogrešajo »varovalke«, ki bi zagotavljale, da bi od izkoriščanja pridobili tudi kraj in njegovi ljudje.

Tehnopark Celje dobro zaživel

CELJE – Minuli mesec je vrata odprl Tehnopark Celje. Sodeč po prvih podatkih, so se prebivalci Celja in obiskovalci od drugod na novo programsko ponudbo v središču knežjega mesta zelo dobro odzvali.

»Z obiskom smo izjemno zadovoljni, v prvih dvanajstih dneh obratovanja nas je obiskalo več kot 1.300 ljudi. Polovico tega so bili individualni in družinski obiski, ostalo šolske skupine, ki nas obiskujejo v dopoldanskem času in se tudi odločajo za naše tehnoprograme,« je povedala

Andreja Erjavec, direktorica Tehnoparka Celje.

Po besedah sogovornice obiskovalce privabljajo vsi tematski sklopi stalne razstave in zanimivosti, ki so na ogled in na voljo za preizkus v tem znanstveno-zabavnem središču. »Zanimanje za določene vsebine je odvisno od starosti

in od skupine obiskovalcev, družine se na primer najbolj zanimajo za VR-tehnologijo, simulator letenja in Planetarij.«

Ekipa Tehnoparka se že pripravlja tudi na krompirjeve počitnice, ki bodo v zadnjem tednu oktobra. »V dopoldanskem času bomo pripravili lego delavnice, v sodelovanju z Gimnazijo Lava pa delavnice na temo mobilne sobe pobege. Več podrobnosti o progra-

Mestna občina Celje je v teh dneh končala evropski projekt Eksperimentalna ureditev dela Lilekove in Gubčeve ulice v Celju in uredila prostor, ki zdaj sije v novi, lepši podobi ter prebivalcem in obiskovalcem mesta omogoča varno hojo in kolesarjenje. V sklopu projekta, ki ga je občina začela lani avgusta, je bilo na novo tlakovano približno 1.800 kvadratnih metrov veliko območje, in sicer v skladu z zasnovo pred leti obnovljenega dela starega mestnega jedra. Obnovljeni so bili tudi komunalni vodi in javna razsvetljava, vgrajen je bil podzemni sistem za zbiranje odpadkov. V Gubčevi ulici je občina zasadila tudi sedem japonskih česenj, ki lahko zrastejo do osem metrov visoko in bodo s svojimi krošnjami ter z množico belih ali rožnatih cvetov prava paša za oči. Izvajalec del je bil Voc Celje, vrednost projekta znaša 1,4 milijona evrov, pri čemer je občina prejela skoraj 600 tisoč nepovratnih evropskih sredstev, kar predstavlja približno 40 odstotkov investicije.

mu bo znanih v prihodnjih dneh in jih bomo objavili na naši spletni strani.«

Sicer pa o zanimanju za obisk Tehnoparka zgovorno

priča tudi število rezervacij šolskih skupin, ki sodijo med nosilno skupino obiskovalcev te pomembne pridobitve za Celje. »Obiske šolskih skupin

imamo v vseh razpoložljivih datumih rezervirane do konca maja prihodnje leto,« je še sklenila Andreja Erjavec.

RG

Različic, kako bi lahko izgledala enota doma v Rogatcu, je več. Pri odločitvi, katero izbrati, bo imel pomembno vlogo strošek gradnje. (Foto: Iztok Topler)

ROGATEC – Podpora domu starejših, a pomisleki glede umestitve

Da bo dom kraj povezovanja, ne razdvajanja

Na zemljišču ob Hofmanovi ulici naj bi do konca leta 2023 zrasla enota doma upokojencev, ki bo lahko v dveh bivalnih skupinah sprejela 30 stalnih uporabnikov. Eno največjih naložb v občini doslej, ocenjeno na 2,4 milijona evrov, naj bi podprla država.

TINA STRMČNIK

Da so trenutne razmere na klonjene gradnji novih enot domov za starejše, če le imajo občine pripravljeno potrebno dokumentacijo ter ustrezna zemljišča, je prepričan župan Rogatca **Martin Mikolič**. »Če ne bomo izkoristili te priložnosti, nove verjetno ne bomo dobili,« je dejal na zadnji izredni seji, kjer so svetniki projekt enote doma uvrstili v občinski načrt razvojnih programov za naslednje obdobje. Gradnja enote doma bi pomenila, da bi lahko ljudje jesen življenja preživljali v svojem domačem kraju. Medtem ko je trenutno 20 občanov Rogatca nastanjenih v Domu upokojencev Šmarje in še v nekaterih drugih domovih.

Glede na trenutni načrt bo v domu 22 enoposteljnih sob, štiri sobe bodo dvoposteljne. Dve postelji bosta na voljo za dnevno varstvo, dve za začasne namestitve. Dom bo imel tri etaže. V pritličju bodo avla z recepcijo, prostori za druženje, fizioterapijo, osebje in servisni prostori. V vsakem od nadstropij bo ena od dveh bivalnih skupnosti. Medtem ko si bodo stanovalci zajtrk in večerjo pripravljali sami v stanovanjskih skupinah, jim bodo kosilo dostavljali iz centralne kuhinje v Šmarju pri Jelšah.

Občina želi gradbeno dovoljenje pridobiti novembra letos, za isti mesec načrtuje javni razpis za izvajalca gradnje in projektiranje izvedbene doku-

mentacije. Izvajalec bi lahko začel graditi junija prihodnje leto, stanovalci naj bi se v stavbo vselili junija 2023.

O razgledih in igrišču

Čeprav so svetniki idejo o gradnji enote doma podprli, so nekateri imeli nekaj pomislekov. **Fredi Ferčec** (SD) je dejal, da zemljišče v lasti občine ni idealno za takšen namen. »Gre za območje, kjer živi sto prebivalcev, zdaj bo tja postavljena stavba, dolga približno 60 metrov.« Zanimalo ga je, kakšen razgled bodo imeli iz svojih sob stanovalci doma in kakšnega stanovalci, ki živijo v bližnjih blokkih. Opozoril je še, da se zdaj na travniku igrajo otroci, ki bodo ob gradnji ostali brez priljubljene zelene površine. »Dokler zazidljiva zemljišča niso pozidana, se otroci tam lahko igrajo. Name-njena pa so temu, da se tam zida. Seveda to ne pomeni, da ni treba skrbeti za otroke,« je odvrnil rogaški župan. Dodal je, da je velik del območja občine zaščiten z namenom varstva kulturne dediščine, medtem ko del občine sodi v

Naturo 2000, zaradi česar se ne da graditi kjerkoli. Kljub temu novogradnjo doma vidi kot priložnost, ki bo različne generacije občanov povezovala in ne razdvajala.

Tudi **Viktor Božak** (SDS) idejo o gradnji doma v bližini obstoječih blokov dojema kot stavbo medgeneracijskega povezovanja, česar po njegovem prepričanju v občini manjka. »Lepo bo, če se bodo mlajši lahko družili s starejšimi, če bodo drug drugemu blizu,« je dejal.

Brigita Vodušek (SD) je opozorila, naj se ob projektiranju predvidi možnost vrtilčkov ali visokih gred, saj mora biti dom starejših za tiste, ki se tja priselijo, drugi dom. In ne le soba, velika 20 kvadratnih metrov. Projektant **Iztok Topler** iz podjetja Tip inženiring je pojasnil, da bo zelenih površin dovolj. Na pobočju so namreč predvidene poti in klopi za počitek, medtem ko bodo visoke grede umeščene na zelene strehe. »Pogledi iz sob morda res niso idealni. Vendar bodo stanovalci videli tudi hribe in gozdove. Menim, da se bodo lahko počutili, kot da so doma.«

Svetniki so dali še pobudo, da bi bili v domu zaposleni domačini. Po zagotovilih župana bodo pri izbiri kadra domačini na prvem mestu, če bo med njimi le dovolj primerno usposobljenih za razpisana delovna mesta.

Dodatne enote bodo razbremenile šmarski dom

Dom starejših, ki ga načrtujejo v Rogatcu, bo enota Doma upokojencev Šmarje pri Jelšah. Ta skuša dodatne namestitvene zmogljivosti v sodelovanju z občinama zagotoviti tudi v Podčetrtku in Kozjem. Kljub novim enotam se število postelj za domsko namestitev v Obsotelju in na Kozjanskem ne bo močno povečalo. Bo pa velik poudarek na boljši kakovosti bivanja, saj bodo novogradnje odprle tudi možnost za obnovo šmarskega doma.

Direktorica DU Šmarje pri Jelšah **Gordana Drimel** meni, da bi z novimi enotami v Rogatcu in Kozjem ter s širitvijo enote doma v Podčetrtku starejši na jesen življenja lažje ostali v okolju, ki ga poznajo. To pomeni tudi več stika s svojci ter lažjo komunikacijo z njimi. Nove namestitvene zmogljivosti bodo starejšim omogočale boljšo kakovost bivanja, saj bo večina načrtovanih sob enoposteljnih.

V šmarskem domu so lani prejeli več kot 500 prošenj za namestitev, do oktobra letos 400 vlog. Glede na zbrane demografske podatke v posameznih občinah in na staranje prebivalcev, potrebe po novih zmogljivosti v lokalnih okoljih vsekakor so. V Podčetrtku, kjer je že dislocirana enota doma z 19 posteljami, je predvidena razširitev, kjer je predvidenih še 27 dodatnih postelj. V občini Kozje načrtujejo 45 namestitvenih zmogljivosti. Če bo zmogljivosti glede na vse potrebe dovolj, bo pokazal čas, je dejala. »To je odvisno od razmer. Na to, da se nekdo odloči za namestitev v inštitucionalno varstvo, vpliva več dejavnikov. Enote domov bodo nudile tudi druge možnosti, kot so dnevno varstvo, začasne namestitve in pomoč na domu. Starejšim in njihovim svojcem želimo namreč ponuditi širšo paleto storitev, da bodo tako lahko poiskali najbolj primerno obliko dolgotrajne oskrbe.«

Prerazporedili bodo tudi zaposlene

Z urejanjem novih namestitev v Rogatcu, Podčetrtku in Kozjem se skupno število namestitvenih zmogljivosti ne bo bistveno povečalo, a starejši bodo dobili možnost prerazporeditev bližje domu. Šmarski dom, ki je star 46 let, bo tako sčasoma dobil možnost za obnovo. Ko je bil zgrajen, so bili pogoji gradnje po besedah direktorice drugačni. V domu je le manjše število enoposteljnih sob, kar v prihodnosti ne bo več sprejemljivo. »Vsak želi bivati v lastni sobi z lastno kopalnico, kar mnogi zapišejo tudi v vlogi. In tako bomo načrtovali prilagoditve v prihodnosti.«

Dodala je, da bodo prerazporejali tudi zaposlene, zagotovo pa bodo zaposlovali še na novo, kar bo eden večjih izzivov. Gordana Drimel opozarja, da na področju socialnega varstva ni dovolj ustreznih kadrov, zaposleni s potrebnimi znanji se raje zaposlijo v drugih delovnih organizacijah, kjer je delo lažje. »Upam, da bo država v prihodnosti poskrbela za to, da bodo ti poklici bistveno bolj cenjeni in plačani. In da bodo zaposleni posledično z večjim veseljem delali s starostniki.«

TS

Denar zagotovljen, manjkajo soglasja

ŠENTJUR – Župan mag. Marko Diaci je pred dnevi sopolisal izvajalsko pogodbo za obnovo cestnega odseka državne ceste Dole–Ponikva–Loče. Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI) je občino pozvala, naj pomaga pridobiti manjkajoča soglasja lastnikov zemljišč, saj jih nekaj manjka ob celotni predvideni trasi.

Gre za obnovo prvega in drugega dela regionalne ceste Dole–Ponikva–Loče, kar je skupaj vredno približno milijon evrov. Sofinancerski delež Občine Šentjur znaša približno 225 tisoč evrov, preostanek bo zagotovila država, večinski investitor je DRSI. Šentjurski župan je ob tem izrazil veliko zadovoljstvo, da so dolgoletna prizadevanja za obnovo zelo pomembnega cestnega odseka v občini vendarle obrodila sadove. Opozoril je, da je omenjena direkcija Občino Šentjur prosila, naj pridobi še manjkajoča soglasja lastnikov zemljišč na odseku, kjer je predvidena obnova. Občina se mora najprej seznaniti z informacijami glede pridobivanja soglasij in z razlogi oz. zadržki lastnikov. Prav manjkajoča soglasja po besedah Diacija ovirajo čimprejšnji začetek izvedbe projekta. Dodal je še, da so ob obnovi predvideni še nekatere manjše izboljšave, preplastitve in druga obnovitvena dela na odseku od krožišča v Dolah proti Hotunju. TS

Končno še bivalna enota

MOZIRJE – Pred koncem prejšnjega tedna je odprla vrata težko pričakovana bivalna enota varstveno-delovnega centra v Mozirju. V novih večjih prostorih je začel že pred mesecem delovati tako imenovan dnevni center za uporabnike, ki se je priselil iz Nazarij.

Varstveno-delovni center Saša Velenje, ki ima podružnici v Mozirju in Žalcu, je bil doslej edini v Sloveniji, ki ni imel svoje bivalne enote. V bivalni enoti bo stanovalo 24 uporabnikov, na začetku jih bo vseljenih 16. Ti so v veliki večini z območij upravnih enot Mozirje, Velenje in Žalec ter lahko bivajo v enoposteljnih ali dvoposteljnih sobah. V bivalni enoti je poskrbljeno za osnovno in socialno oskrbo, čez nekaj tednov bo še za storitev zdravstvene nege. To VDC trenutno še vzpostavlja.

Bivalna enota je bila nujno potrebna, saj veliko staršev otrok s posebnimi potrebami zanje ne more skrbeti neposredno. Med njimi so nekateri ostareli starši. VDC Saša si zelo prizadeva tudi za odprtje bivalne enote v Velenju. »Pričakujemo odločitev ministrstva, saj je bila ta naložba zaradi epidemije v začetku leta ustavljena,« je povedala direktorica VDC Saša **Darja Fišer**. BJ

Brezplačni prevozi za starejše

PODČETRTEK – Občina bo od oktobra občanom, starejšim od 65 let, zagotavljala brezplačne prevoze po opravkih s taksijem. Ta jim bo za prevoz po opravkih znotraj šmarske upravne enote na voljo ob delavnikih med 7. in 16. uro.

Starejši bodo lahko z brezplačnim prevozom potovali do zdravnika, odšli bodo lahko po opravkih na uradne ustanove znotraj upravne enote, izjemoma se bodo lahko peljali tudi v trgovino, na pokopališče in v druge ustanove. S to storitvijo želi občina spodbuditi dejavno življenje ter vzpostaviti medgeneracijsko sodelovanje, povezovanje in solidarnost. Uporabniki, ki bodo na sedežu Občine Podčetrtek izkazali upravičenost do brezplačnega prevoza, bodo lahko prevoz rezervirali najmanj tri dni vnaprej. Na ta način se bodo lahko odpeljali tudi do bolnišnic v drugih občinah, vendar bo občina uporabnikom v tem primeru krila le 50 odstotkov stroškov prevoza. Ur, ko bo taksist čakal, ne bo plačevala. Vsak posameznik bo lahko brezplačen prevoz uporabil največ trikrat na mesec. Občinska uprava bo za izvajanje brezplačnih prevozov za starejše občane pooblastila taksi službo, ki ima svojo dejavnost registrirano na območju občine.

TS

Delovno srečanje o cestnih naložbah

Zgornja Savinjska dolina potrebuje na področju cestne infrastrukture različne rešitve oziroma naložbe. Med njimi so gradnja obvoznic Luč in Gornjega Grada, krožišča, rekonstrukcije cest, njihove preplastitve, redno vzdrževanje, ukrepi za boljšo prometno varnost ... To je bila tudi tema delovnega sestanka sedmih zgornjesavinjskih županov, ministra za infrastrukturo Jerneja Vrtovc, direktorice direkcije za infrastrukturo Ljiljane Herga ter vodje sektorja za cestne naložbe Tomaža Willenparta.

Največji načrtovani naložbi sta gradnji obvoznic Gornjega Grada in Luč. »V Gornjem Gradu je že precej blizu izvedba, v občini Luče je treba dokončati parcelacije. Če bodo pridobljena vsa zemljišča, bo prišlo do izvedbe v letih 2022 do 2023,« je napovedala direktorica Herga. Investicijska vrednost gornjegrajske obvoznice znaša 3 milijone evrov in luške 6,8 milijona evrov. Točnejši znesek bo znan po razpisih za izvajalca. Za Gornji Grad naj bi bil razpis objavljen v drugi polovici prihodnjega leta. »V Gornjem Gradu začnemo odkup zemljišč in večjih težav ne pričakujemo. Zaradi zahtevne gradnje viadukta bosta zanj potrebni dve gradbeni sezoni,« je napovedal vodja sektorja za cestne naložbe. Tam bo nujna rušitev enega objekta, ki ga mora država še odkupiti. V Lučah je na vrsti dopolnitev parcelacije. »Če bo ta »stekla«, bi lahko do konca prihodnjega leta za prvi del obvoznice pridobili vsa zemljišča ter vložili delno gradbeno dovoljenje,« je pojasnil Willenpart. Prvi del obvoznice predstavlja predor in most čez Savinjo.

Kot je povedala Ljiljana Herga, naj bi bilo v mozirski občini prihodnje leto zgrajeno še eno, to je že peto krožišče. To naj bi bilo v Soteski, kjer je križišče cest iz celjske in velenjske smeri. Prihodnje leto naj bi bil objavljen tudi razpis za ureditev križišča v Radmirju, na Solčavski panoramski cesti naj bi dela nadaljevali. Direkcija trenutno pripravlja vlogo, ki je povezana z gradnjo kolesarske povezave med Velenjem in Mozirjem. Pomembnejše naložbe so napovedane tudi na cesti skozi Zadrebko dolino, med Nazarjami in Gornjim Gradom. Prihodnje leto naj bi bil prav tako objavljen razpis za krožišči pri osnovni šoli ter za obrtno cono v Prihovi.

BJ

Varneje do šole in vrtca

ROGAŠKA SLATINA – V občini so uredili dve krožišči na poti, ki vodi do tamkajšnje II. osnovne šole in enote vrtca Izvir.

Nova prometna ureditev je v Ulici Kozjanskega odreda. Eno krožišče je urejeno med trgovino DM in enoto vrtca Izvir, drugo med trgovino Mercator in tamkajšnjimi stanovanjskimi bloki. V občini so prepričani, da dvignjeno območje s krožnim prometom prispeva k manjši hitrosti vožnje in boljši pretočnosti motornih vozil. Posledično je izboljšana varnost pešcev, ki predstavljajo najranljivejšo skupino udeležencev v cestnem prometu.

Vrednost projekta je 166 tisoč evrov, od tega je občina, zahvaljujoč uspešni prijavi na razpis za sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti, prejela 79 tisoč evrov. Sočasno je poskrbela še za niz drugih ukrepov, ki prav tako prispevajo k urejenosti širšega območja. Med vrtcem Izvir, Ratanskim potokom in državno cesto je zgrajeno parkirišče, ki omogoča dodatnih 32 parkirišč za osebna vozila. Obnove so bile deležne tudi asfaltne površine do obeh križišč in parkirišča.

TS

Zob časa je močno načel Jelšingrad. V njegovo reševanje se skuša zdaj dejavneje vključiti občina.

ŠMARJE PRI JELŠAH – Da zaradi »kaprice« ne bi propadla izjemna dragocenost

Občina bi rada kupila Jelšingrad

Za nakup Jelšingrada se zanima Občina Šmarje pri Jelšah, ki je lastnikom že dala ponudbo, trenutno jo pregledujejo odvetniki. »Če dvorca ne bomo kmalu rešili, to čez deset ali 15 let več ne bo možno,« poudarja župan Matija Čakš. Na odprtju razstave, ki sta jo pripravili šmarska knjižnica in celjska območna enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS), o edinem v orientalskem slogu prezidanem dvorcu na Slovenskem, je župan poudaril, da bi bil nakup šele začetek. In da bo pot do tega, da bi tej zgodovinski stavbi povrnili sijaj in ji vdahnili novo vsebino, še dolga.

TINA STRMČNIK

Jelšingrad, edinstveni primer arabsko-mavrske arhitekturne tradicije pri nas, je bil skozi zgodovino preurejen v sodišče, prevzgojni dom in dom ostarelih, s čimer je postopoma izgubljal bleščečo podobo. Od leta 1974 sameva in propada. Občina Šmarje pri Jelšah je lastnica zemljišča okoli dvorca. 90-odstotna lastnica stavbe je družina Zečević, ki izvira iz Srbije. Preostali, 10-odstotni delež si delijo trije lastniki iz Šmarja pri Jelšah in Rogoške Slatine.

Občina, ki želi končati propadanje dvorca, že nekaj časa

sodeluje kot posrednica in mediatorica pri iskanju novega lastnika. Šmarski župan je povedal, da se je za nakup dvorca lani zanimal podjetnik Franc Jager, ki je bil pripravljen vložiti denar, imel je tudi načrte za vsebino dvorca, in sicer ureditev butičnega hotela z igriščem za golf. Medtem ko so srbski lastniki pogodbo že podpisali, se je zapletlo pri enem od slovenskih lastnikov, ki ima triodstotni delež, je pojasnil šmarski župan.

Trenutno se za nakup zanima par s Češke, ki ima izkušnje z nepremičninskimi

posli. Možna češka vlagatelja sta naročila statično in gradbeno oceno gradu. Prepričana sta, da grad ni vreden toliko denarja, kot je njegova prodajna vrednost, je pojasnil Čakš. Dodal je, da je ponudbo za odkup dala tudi občina. Večinski lastniki so prodaji naklonjeni. Manjšemu lastniku, ki občino zaradi vlaganj v okolico toži za več kot milijon evrov, je občina predlagala pobot. V zamenjavo za določeno vsoto denarja želi pridobiti lastniški delež in končati dolgotrajne sodne postopke. »Če nakup uspe, je to šele začetek. Obnova je po prvih grobih ocenah vredna 7,5 milijona evrov. Občinski proračun letno znaša 10 milijonov evrov, od tega primerni porabi namenimo skoraj 97 odstotkov. Obnova bi bila za občinska sredstva prevelik zalogaj,« je dejal župan. Upa, da bi občina z nakupom propadajočega dvorca pridobila možnost javno zasebnega partnerstva ali možnost prijave na evropske ali državne razpise.

Edinstveno zemljišče za golf

Občina bi v dvorcu, če bi bil v njeni lasti, rada videla protokolarno in poročno dvorano ter sejno sobo. Prav tako ni

pozabila na idejo o butičnem hotelu in igrišču za golf. Glede na državni in občinski prostorski načrt je 28 hektarjev veliko zemljišče ob dvorcu predvideno za šport in rekreacijo. »Gre za edino tako veliko zemljišče v državi, ki je namenjeno izključno golfu. Prav zaradi tega zemljišča je dvorec tako zanimiv za potencialne domače in tuje kupce. Po tem smo Šmarčani edinstveni in to moramo izkoristiti. Zamere me ne zanimajo, zanima me le to, kaj bi lahko naredili, da zaradi »kaprice« ne bi propadla največja dragocenost v občini.«

Vzpostaviti zavedanje o vrednosti dvorca je namen razstave, ki je v mali dvorani šmarskega kulturnega doma na ogled do 5. decembra. Avtorica razstave je domačinka **Lucija Čakš Orač**, arhitektka in konservatorica, zaposlena v celjski območni enoti ZVKDS ter občinska svetnica. »Mislilim, da ni Šmarčana, ki si ne bi želel, da bi dvorec obnovili. Vprašanje je, koliko ljudi podpira, da bi obnovo plačali iz občinskih sredstev, iz lastnih žepov. Glede na to, da namere kupcev doslej niso uspele, je morda čas, da se občina v sodelovanju z zavodom loti tega velikega projekta,« je dejala.

Projekt sosežiga pod civilnim nadzorom

VELENJE – Velenjska občina je imenovala skupino za civilni nadzor nad projektom sosežiga nadomestnega goriva SRF, pridobljenega iz nenevarnih odpadkov, v šestem bloku šoštanjske termoelektrarne. Skupino za civilni nadzor sestavljajo posamezniki iz lokalnega okolja in strokovnjaki z zdravstvenega, s kemijskega in z okoljevarstvena področja.

Skupino za civilni nadzor bo vodila nekdanja pravosodna ministrica Andreja Katič, ki se je vrnila v velenjsko občino in deluje kot svetovalka župana. Po oceni

velenjskega podžupana **Petra Dermola** je napovedan projekt sosežiga nadomestnega goriva v Termoelektrarni Šoštanj (Teš) za Velenje in Šaleško dolino izjemno pomemben, saj bo močno vplival na kakovost življenja, zdravje ljudi in okolje. Prav tako začetek projekta sovпада z začetimi postopki za prestrukturiranje premogovnih regij, še poudarja Dermol.

Kot je poudaril, v velenjski občini ne bodo dopuščali projektov, ki bodo negativno vplivali na okolje. »Namen ustanovitve skupine za civilni nadzor je, da se postavijo strokovna vprašanja, odprejo šir-

še razprave in da se kot lokalna skupnost v projekt vključimo kot stranka v postopku in se nenazadnje tudi opredelimo do njega. Da lahko oblikujemo stališča, želimo slišati mnenja in stališča strokovnjakov in občanov,« pravi Dermol.

Nalogi in pristojnosti skupine za civilni nadzor, ki jo sestavlja 21 posameznikov, sta pregled poročila vplivov na okolje in njegovih morebitnih sprememb ter dopolnitev, priprava odprtih vprašanj, ki jih člani skupine za civilni nadzor glede na svoja znanja in delo vidijo pri nameravanem sosežigu. Skupina se bo ukvarjala tudi z oblikova-

njem pobud in predlogov velenjski občini glede zahtevkov v uradnih postopkih, ki jih institucije vodijo v zvezi z nameravanim sosežigom. Predstavniki skupine bodo sodelovali v aktivnostih in javnih razpravah ter predstavljali v postopku javne razgrnitve nameravanega projekta. Sicer pa nad projektom sosežiga goriva v Tešu bdi tudi Šaleško Eko gibanje.

Sosežig korak v pravo smer

Po besedah direktorja Teša **Mitje Tašlerja** je sosežig korak k zmanjševanju emisij toplogre-

dnih plinov. S sosežigom bi bile emisije ogljikovega dioksida bistveno manjše kot zdaj, ko kurijo premog. Tašler trdi, da sosežig odpadkov ne bo povzročil dodatnih obremenitev s hrupom v okolju, edina obremenitev bo cestna, saj bi odpadke vsak dan v Teš pripeljal 25 tovornih vozil.

Po načrtih elektrarne bi gorivo prevzemali izključno od predelovalcev, ki bodo zagotavljali predpisano kakovost goriv. Na letni ravni naj bi sežgali 160 tisoč ton trdno predelanih goriv, kar je enako uporabi 215 tisoč ton lignita.

LKK

Razstava o slikarju in mornariškem častniku Antonu Perku

Rojak z Vranskega v vrhu cesarskega dvora

Pokrajinski muzej Celje je v svojih razstavnih prostorih v Stari grofiji odprl novo občasno razstavo Anton Perko – slovenski slikar v službah cesarskega dvora. Razstava avtorice Gabriele Kovačič prikazuje bogat slikarski opus in razburljivo življenjsko zgodbo danes morda nekoliko prezrtega rojaka iz Podgrada pri Vranskem. Poleg tega, da je bil častnik v cesarski mornarici, se je uveljavil tudi kot slikar in se s svojimi deli približal samemu vrhu cesarskega dvora.

ROBERT GORJANC

Odprtje razstave je bilo zaradi upoštevanja aktualnih ukre-

pov v zvezi s koronavirusom na prostem, in sicer na Muzej-

skem trgu, in je bilo tudi vsebinsko nekoliko drugačno kot običajno. Po uvodnem nagovoru Staneta Rozmana, direktorja pokrajinskega muzeja, ki je poudaril zanimivo življenjsko pot in ustvarjalni opus Antona Perka (1833–1905), je sledil pogovor avtorice razstave z dvema gostoma – dr. Petrom Zimmermannom, znanstvenikom in raziskovalcem na področju humanistike in soavtorjem monografije o Antonu Perku (v sodelovanju s Sanjo

Žajo Vrbico), ter s Slavkom Košenino, znanim slovenskim pravnikom, ki si kot zbiralec in častilec Perkovih likovnih del vneto prizadeva obuditi spomin na slavnega rojaka.

»Ko je leta 2015 Slavko Košenina prišel v naš muzej, je želel videti štiri slike Antona Perka, ki jih hranimo v muzeju. Ko mi je v pogovoru začel predstavljati njegovo življenjsko zgodbo, me je ta precej navdihnila. Človek iz gradu Podgrad na Vranskem je namreč dosegel takšne položaje in prišel tako blizu habsburški cesarski družini, kot si danes sploh ne znamo predstavljati. Zanimal me je ne samo kot slikar, ampak kot zgodovinska osebnost, ki ima za sabo bogato, uspešno kariero, ki je res nekoliko utonila v pozabo,« je o motivu, da pripravi to razstavo, povedala Gabriela Kovačič.

Razstava ima več vsebinskih sklopov. Predstavlja Podgrad in posesti, ki jih je Perkova družina imela v lasti, izobraževanje Antona Perka za mornariškega častnika ter značilnosti njegovega značaja, kar je dr. Peter Zimmermann uspel ugotoviti iz uradnih spisov avstrijske mornarice. Razstava razkriva tudi službe, ki jih je opravljal

Obiskovalci si z zanimanjem ogledujejo razstavljenega Antona Perka.

Anton Perko. Poseben sklop je namenjen znameniti bitki na Visu leta 1866, ki jo je upodobil v t. i. Lissa albumu, ki ga proslavil kot slikarja.

»Imamo srečo, da sta v Sloveniji ohranjeni obe izdaji t. i. Lissa albuma, Vis se je namreč včasih imenoval Lissa. Prva od teh izdaj, iz leta 1866, je v lasti Primoža Premzla iz Maribora, drugo izdajo, ki je nastala štiri leta kasneje, hrani univerzitetna knjižnica v Mariboru. Oba sta albuma velikodušno posodila za to razstavo,« je povedala Gabriela Kovačič.

Razstava pripoveduje tudi o tem, kako je Anton Perko strastno slikal morje, ter o orientalskih krajih, ki jih je obiskal, in o sodelovanju s princoso Štefanijo ter prestolonaslednikom Rudolfom, ki je tragično končal svoje življenje, s samomorom svojo

ljubico v Mayerlingu.

Na razstavi si je mogoče ogledati približno 40 likovnih del Antona Perka, poleg tistih, ki jih hrani pokrajinski muzej, še dela zasebnih zbirateljev, tudi od obeh posebnih gostov na odprtju razstave, Petra Zimmermanna in Slavka Košenine. Mikaven predmet na razstavi je model ladje Salamander, ki je bila soudeležena v bitki pri Visu. Ta primerek hrani Pomorski muzej Sergeja Mašere v Piranu.

V tem muzeju naj bi v prihodnjem letu gostovala razstava o Antonu Perku, potem ko je zaradi koronavirusa zaenkrat odpadla namera Pokrajinskega muzeja Celje, da bi razstavo postavil tudi v Dubrovniku. Prav tam je namreč Anton Perko sklenil svojo življenjsko pot.

Foto: Andraž Purg Grupa

Z odprtja razstave v Stari grofiji na Muzejskem trgu. Z leve: Stane Rozman, Slavko Košenina, dr. Peter Zimmermann in Gabriela Kovačič.

Vsak je prinesel s seboj del svoje kulture

V Zgornji Savinjski dolini je bil večdnevni ex tempore Mozirski gaj, ki je bil mednarodnega značaja. »Nameni srečanja so bili druženje slikarjev, njihovo izobraževanje ter spodbujanje kulturne dejavnosti v našem okolju,« je povedal Jure Repenšek, ki je predsednik Kulturnega društva Jurij Mozirje. To je prireditev tudi pripravilo.

Zbralo se je osem slikarjev iz Slovenije, Trsta in Nemčije, ki so večinoma akademski slikarji. Med udeleženci so bili tudi likovni ustvarjalci z našega območja. Udeleženci ex tempora so ustvarjali tako na prostem kot v zaprtem prostoru. Na prostem so ustvarjali v Mozirskem gaju in v mozirskem trškem jedru, kot začasni atelje je služila Slomškova dvorana. »Letošnje srečanje je zaznamoval pojav covid, saj so nekateri že prijavljeni slikarji zaradi previdnosti ostali doma. Kljub manjši zasedbi je med ex temporom vladalo ustvarjalno umetniško vzdušje,« je ocenil Repenšek.

»Vsako leto, ko ga otvorimo, so platna in papirji beli. Med tridnevno ustvarjanjem nato nastanejo čudoviti motivi naše okolice in tudi tisti, ki jih umetniki prinesejo s seboj v svoji glavi in jih nato udejanijo,« je povedal predse-

dnik Jure Repenšek. Zadnji dan prireditve je sledila delovna razstava, na kateri so bila predstavljena dela, ki so nastala med letošnjim slikarskim srečanjem. Nadaljevanje letošnjega ex tempora Mozirski gaj bo 20. novembra, ko bo v Galeriji Mozirje redna razstava ustvarjenih del. Takrat jih bo ocenila tudi likovna kritičarka. Organizator je predstavil udeležencem ex tempora tudi širšo okolico,

med drugim etnološko zbirko v Brinovčevem mlinu, ter jih povabil na turistično kmetijo Fajfar pri Šmartnem ob Paki.

Letošnja prireditev v Mozirju je bil že šestindvajseto leto. »Vsak umetnik prinese s seboj del svoje kulture, svoje krajine in svojega razmišljanja, kar nas vse skupaj obogati,« je poudaril predsednik društva Jurij, ki se imenuje po mozirskem župnijskem zavetniku. BJ, foto: društvo Jurij

Z letošnjega ex tempora v Mozirju. Vinko Železnikar je ustvarjal v kombinirani tehniki.

Oktober v znamenju Ipavčevih dni

Gala koncertni večer z naslovom Josip Ipavec in Peter I. Čajkovski je odprl letošnje Ipavčeve kulturne dni. Oktober bodo zaznamovali še drugi glasbeni dogodki in odprtje razstave del, ki so nastala na koloniji likovnih ustvarjalcev, poimenovanem Ipavčeva paleta.

Na prvem dogodku Ipavčevega leta, ki ga je organizirala Knjižnica Šentjur, so na prvi oktobrski dan nastopili violinistka in pedagoginja Inga Ulokina, pianistka Olga Ulokina, sopranistka Nina Kreča, baritonist in violinist Tilen Udovič ter pianistka Kristina Golob. To soboto, 10. oktobra, bo v cerkvi sv. Jurija koncert okteta Deseti brat v organizaciji Kulturnega društva Ženskega pevskega zbora skladatelj Ipavcev Šentjur. Dan kasneje bo prav tako v cerkvi sv. Jurija prireditev z naslovom Musica academica VI – Glasbeni portret Matica Romiha. Dogodek organizirata šentjurska območna izpostava javnega sklada za kulturne dejavnosti in tamkajšnji študentski klub. Gre za koncert avtorske glasbe Matica Romiha v izvedbi vokalnih in instrumentalnih solistov ter Mešanega pevskega zbora Zarja Šentvid pri Planini, Moške-

Inga in Olga Ulokina, ki sta nastopili na prvem dogodku letošnjih Ipavčevih kulturnih dni. (Foto: Knjižnica Šentjur)

ga pevskega zbora Planina pri Sevnici in Akademskega pevskega zbora Maribor. V četrtek, 22. oktobra, zvečer bo v Ipavčevem kulturnem centru koncert samosplov Benjamina in Josipa Ipavca v izvedbi pevk in pevcev slovenskih glasbenih šol.

Omenjen dogodek prireja šentjurska glasbena šola. Dan kasneje bo Društvo likovnih ustvarjalcev Rifnik Šentjur v Galeriji Zgornji trg odprlo razstavo del, ki so nastala na tretji Ipavčevi paleti.

TS

Po tradicionalnem festivalu sodobnega plesa Korpus

Dokaz moči plesne energije v novih časih

KUD Plesni forum Celje je pred kratkim uspešno izvedel že 13. festival sodobnega plesa Korpus (Koreografska platforma plesnih ustvarjalcev), ki ga vsako leto pripravi v počastitev svetovnega dneva plesa, 29. aprila, in je edini tovrsten festival na Celjskem. Ta odmeven dogodek bi sicer moral biti maja, vendar so ga organizatorji zaradi epidemije koronavirusa morali prestaviti na september, pri čemer so pri izvedbi seveda upoštevali vse veljavne ukrepe in priporočila za preprečevanje covid-19.

ROBERT GORJANC

»Kljub omejitvam nam je tudi tokrat uspelo ponuditi pester programski prerez sodobnega plesnega ustvarjanja v Sloveniji. V treh dneh festivala, ki je bil v dvorani Plesnega foruma Celje, se je celjskemu občinstvu predstavilo več kot 50 plesalcev iz vse Slovenije,« je povedala Goga Stefanović Erjavec, umetniška vodja Plesnega foruma Celje (PFC).

Prvi dan, v otvoritvenem delu festivala, je v programih Opus po opusu in Prepletanja sodelovalo 40 mladih plesalcev, ki so navdušili in prepričali občinstvo z izvirnimi, aktualnimi in raznovrstnimi koreografijami. Številni med

njimi so bili letos dobitniki najvišjih nagrad, zlatih in srebrnih na državnem tekmovanju v avtorskih plesih Opus 1. Sodelovali so Plesni forum Celje, Plesni studio N Velenje, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana, KD Qulenium Kranj in KID Plesonoga Cerknica.

Odmевна avtorska projekta

Drugi dan Korpusa je bil namenjen predstavitvi dveh novih avtorskih projektov. O praznih prostorih (On Empty Spaces) je projekt, ki ga je zasnovala in izvedla Ana Cvelfar, prejemnica produk-

cijske nagrade Zavoda Flota iz Ljubljane, na lanskem mednarodnem tekmovanju Opus 1. Ana Cvelfar je kot plesalka odraščala v PFC, kjer je v več kot štirinajstih letih sodelovala v vseh pomembnejših predstavah in projektih PFC ter se oblikovala v eno najboljših plesalk svoje generacije. V času študija v Ljubljani je plesala v projektih koreografinje Uršule Rupnik ter se redno udeleževala različnih plesnih delavnic s priznanimi pedagogi. »Na tokratnem Korpusu je svoj projekt predstavila predpremierno in je s svojo iskrenostjo, preprostostjo, a gibalno dovršenostjo očarala občinstvo,« je bila navdušena tudi Goga Stefanović Erjavec.

Maša Kagao Knez, priznana plesalka in koreografinja iz Ljubljane, je predstavila avtorski projekt Yaamaam, ki je skozi ples predstavljala njen pogled nazaj, spomin na pretekle izkušnje in občutja, spoznavanje in sprejemanje lastne drugačnosti, potovanje skozi prelomnice življenja ... »Maša je očarala občinstvo s svojim temperamentom, z

iskrivostjo, odlično odrsko postavitvijo in s prepričljivo izvedbo,« je bila zadovoljna naša sogovornica.

Mlade ženske za boljši svet

Tretji, zadnji dan Korpusa je bil v znamenju premiere najnovejše plesno-gledališke predstave Sister-Hud avtorice Gee Ejavec in plesalk Plesnega foruma Celje.

Ideja za predstavo izhaja iz razmišljanja mladih žensk za boljši svet. Tvoja barva ni zločin! Kraja za preživetje ali milijone? Mladi potrebujemo objem, ne razdalje! Moje telo je moja pravica! Glas žensk za boljši svet. To so besede, ki so plod razmišljanja mladih plesalk Plesnega Forumu o boljšem svetu in so odgovori na vprašanje, kako se počuti mlada ženska v današnji svetovni situaciji.

Te besede so tudi refleksi njihovih mnenj o aktualni svetovni problematiki na različnih področjih (politika, kultura, zdravstvo, vsiljeni lepotni ideali, človeška raz-

Ana Cvelfar je ne letošnjem Korpusu predstavila avtorski projekt O praznih prostorih.

Med obema avtorskima predstavama drugega dne Korpusa so si udeleženci prireditve lahko ogledali gibalni eksperimentalni videofilm GAEA, magistrsko delo plesalke, pedagoginje in koreografinje Aje Zupanec ter režiserke in montažerke Ize Skok. Avtorici sta se plesno izraževali, oblikovali, ustvarjali in sodelovali v številnih projektih Plesnega foruma Celje. Danes sta obe, vsaka na svojem področju, priznani ustvarjalki na slovenski kulturni sceni.

dalja, homofobija, diskriminacija in razizem).

»Vsaka premiera je kot rojstvo otroka. Od ideje do izvedbe mine kar nekaj mesecev raziskovanj, priprav, usklajevanj, številnih vaj ... Dokler se vse ne sestavi v celoto, v predstavitve projekta občinstvu,« je o ambiciozno zasnovani ple-

sni predstavi povedala Goga Stefanović Erjavec in pogovor sklenila z mislijo, da je Korpus doživel še eno uspešno izvedbo in že trinajstič dokazal, da je moč v združeni plesni energiji. »Moč, ki izhaja iz ustvarjanja, iz umetnosti in ki plesne ustvarjalce poveže v eno.«

Foto: FB Plesni forum Celje

Utrinek s plesno-gledališke predstave Sister-Hud v izvedbi plesalk Plesnega foruma Celja

Ob stoti obletnici poklon umetnici

Na Velenjskem gradu bodo nocoj odprli stalno razstavo ob 100-letnici rojstva slovensko-srbske slikarke Majde Kurnik. Mnoga njena pomembna dela so po večletnih prizadevanjih Galerije Velenje le prispele v slikarkin rojstni kraj. Razstava osvetljuje delo umetnice, ki je lokalna in slovenska javnost do leta 1999 skoraj ni poznala.

Galerija Velenje si je že od leta 1982 prizadevala, da bi se v Velenju oblikovala zbirka del Majde Kurnik, slikarke ekspresivne poteze, liričnega realizma, dramatičnega intimizma in abstrakcije. Nova stalna postavitev na Velenjskem gradu jo bo predstavila z najbolj prepoznavnimi sklopi del.

Ta izjemna slikarka in intelektualka je združevala več umetniških talentov, glasbo, igro in slikarstvo, za svoj življenjski cilj pa je izbrala prav slednje.

Kurnikova je otroštvo in del mladosti preživela v Sloveniji. Med drugo svetovno vojno se je po izselitvi staršev, sestre in brata v Srbijo odločila, da jim bo sledila, čeprav je takrat že službovala kot učiteljica. Ta odločitev ji je omogočila uresničitev življenjskih sanj. Skozi portret, predvsem avtoportret, je Kurnikova izpovedala svojo najintimnejšo življenjsko zgodbo. Slikala je figuralne kompozicije, tihožitja, portrete in krajine. Med vojno je risala in ustvarjala grafiko vojnega žanra. S figuro, ki je bila proti koncu življenja vedno bolj abstrahirana,

je izpovedala vse o svojih življenjskih prelomnicah in stiskah.

Kot pravi avtorica projekta Milena Koren Božiček, je opus Majde Kurnik slogovno težko primerljiv in opredeljiv po splošnem orisu razvoja slikarstva s kolegi in kolegicami, ki so živeli v Sloveniji, čeprav so večinoma tudi študirali v Zagrebu in Beogradu. »Zagotovo je njen slog sooblikovalo njeno življenjsko okolje. Njeno slogovno spreminjanje ni imelo velikega razpona, saj je umrla stara komaj 47 let. Kljub temu je zapustila izjemna dela, ki so dobila svoj prostor med največjimi likovnimi umetniki moderne in sodobne umetnosti ter v najvidnejših muzejih in galerijah Srbije.«

LKK

Razstava o znamenitih celjskih raketarjih

Zgodovinski arhiv Celje je v sodelovanju s Tehnoparkom Celje pripravil dogodek z naslovom Do zvezd s celjskimi raketarji. Posvečen je bil odprtju razstave Od domišljije do dediščine, od dediščine do domišljije, ki v Gubčevi ulici pred Tehnoparkom na dvanajstih panojih odkriva zgodbo o dosežkih celjskih raketarjev. Avtor razstave je dr. Borut Batagelj, vsebina je pretežno povzeta iz letos poleti izdane monografije Petra Omersela Želeli smo do zvezd: Zgodovina celjskih raketarjev, ki smo jo podrobneje predstavili tudi v našem časopisu.

»Ta razstava, na katero vsako do naleti, ko se sprehaja po

središču Celja, pomeni drugo obliko nagovora občinstva. Če je knjiga priročna za intimno in poglobljeno doživljanje vsebine, razstava predstavlja jagodni izbor vsebin iz knjige, ki jih strnjeno spoznamo v okolju mestnega vrveža,« je povedal Borut Batagelj, direktor Zgodovinskega arhiva Celje.

Poleg avtorja razstave in direktorja Zgodovinskega arhiva Celje dr. Boruta Batagelja je udeležencem dogodka spregovorila tudi podžupanja Mestne občine Celje Breda Arnšek. »Velikega pomena je, da je razstava postavljena v čudovit ambient Tehnoparka ter prenovljene Gubčeve in Lilekove ulice. Gre za to, da je takšna razstava lahko

na ogled širši množici, hkrati izvrstno dopolnjuje zgodbo Tehnoparka kot znanstvenega in tehnološkega središča,« je poudarila podžupanja. Dodala je še, da mestna občina lahko gradi in obnavlja zidove, a da bi v njih na najboljši način zaživele vsebine, morajo poskrbeti ustvarjalci.

V sklopu dogodka so udeleženci obiskali Tehnopark Celje in si ogledali del stalne postavitve na temo astronomije, matematike in fizike ter tudi Planetarij. Ob tem so v Tehnoparku pripravili tudi delavnico za otroke Vesoljni polet, na kateri so otroci iz kartona izdelovali skafander in rakete.

RG

Foto: SHERPA

Z odprtja razstave o celjskih raketarjih pred Tehnoparkom Celje

Kaj preprečevanje koronavirusa prinaša porodnicam in porodničnicam

Čudež rojstva v novi resničnosti

Koronavirus je spremembe prinesel tudi na področje ginekologije in porodništva. Porodnice, ki imajo vročino in znake prehladnih obolenj, osebje namesti v tako imenovano sivo cono. Porod je v ločeni porodni sobi, kjer zaposleni sledijo vsem protokolom, da ne bi prišlo do prenosa morebitne okužbe. Pri zdravih porodnicah je lahko od konca aprila v celjski porodnišnici ves čas poroda ponovno prisoten partner. A pravila se lahko glede na epidemiološko sliko spremenijo v vsakem trenutku.

TINA STRMČNIK

Skladno z ukrepi za preprečevanje koronavirusa, ki so bili uvedeni letos spomladi, so na ginekološko-porodniškem oddelku Splošne bolnišnice Celje uredili tako imenovano sivo in rdečo cono. Medtem ko doslej še niso sprejeli porodnice, pri kateri bi testiranje potrdilo okužbo na koronavirus, so obravnavali nekaj porodnic s sumom okužbe, ki so imele povišano temperaturo in znake prehladnega obolenja, je povedal predstojnik omenjenega oddelka mag. **Jakob Koren**, dr. med., specialist ginekologije in porodništva.

»Da izvemo rezultate brisa, ponavadi traja en dan. Poroda seveda ne moremo

zavirati, ampak porodnice namestimo v sivo cono, kjer normalno rodijo.« Sivo cono so uredili v tretjem nadstropju porodnišnice, kjer so posebna ambulanta, porodna soba in prostor, ki omogoča možnost oskrbe novorojenčka. Tako imenovana siva cona ima po Korenovih besedah urejen poseben filter. Osebe, ki tam dela, uporablja ustrezno zaščitno opremo. Porodnica, pri kateri obstaja sum na koronavirus, v ločeni sobi ostane ves čas, dokler bris za ugotavljanje koronavirusa ni negativen in jo lahko premestijo v klasično sobo. Če bi bris potrdil okužbo, bi porodnica v tej sobi ostala do

konca zdravljenja, in sicer še tri dni po porodu.

Babice pri porodu v skafandru

Uporaba zaščitne opreme in spoštovanje vseh protokolov, ki preprečujejo prenos koronavirusa, predstavljata za osebje ogromno obremenitev, je pojasnil predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka. Medtem ko so zapo-

»Dokler je verjetnost prenosa okužbe majhna, smo lahko bolj sproščeni. Ko začne število okužb naraščati in ne moremo več zagotoviti varne obravnave bolnikov, moramo sprejeti drugačne odločitve,« pravi predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka Splošne bolnišnice Celje Jakob Koren.

sleni na zaščitno opremo, ki jo uporabljajo v operacijskih dvoranah, navajeni, je več kosov opreme za preprečevanje prenosa koronavirusa težje obleči in jim povzroča še več drugih težav.

Osebe mora še posebej skrbeti za dovolj dobro zaščitno obraza in sluznic, kar

pomeni, da mora uporabljati vizirje, posebna očala, posebne maske in kape, tudi skafandre. Vse naštetu jim otežuje delo. Očala se rosijo, zaposleni po uri dela zaradi kondenza na notranji strani očal ne vidijo več dobro, je povedal Jakob Koren. Babice, ki so pri porodu prisotne več ur, so oblečene v skafandre, ki omogočajo prezračevanje. Njihovo oblačenje je zamu-

dno in težavno, pri tem jim mora pomagati še ena oseba. »Čas uporabe tovrstnih skafandrov je omejen, a tudi osebe v njih težko dolgo zdrži. Nenazadnje ima vsak človek svoje fiziološke potrebe, piti mora tekočino, iti na stranišče. Vse skupaj je velika obremenitev za zaposlene,

Predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka Splošne bolnišnice Celje Jakob Koren (Foto: GrupA)

poleg tega je oprema draga,« je poudaril.

Partnerji trenutno še lahko v oporo

V celjski porodnišnici partnerji še lahko spremljajo bodoče mamice pri porodu. Možnost prisotnosti partnerja pri porodu je odvisna od epidemioloških razmer in navodil Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) ter službe, ki se v Splošni bolnišnici Celje ukvarja z obvladovanjem bolnišničnih okužb. Če je partner zdrav in nima znakov prehladnega obolenja ter vročine, kar ob njegovem prihodu v porodnišnico preverijo, je po besedah sogovornika smiselno, da je prisoten ves čas poroda. Če bodo izdana drugačna navodila, se bodo v porodnišnici ravnali v skladu z njimi.

Koren je dejal, da sicer v tej zdravstveni ustanovi spodbujajo prisotnost očeta pri porodu in partnerje radi sprejmejo, vendar ob tem vedno iščejo

ravnotežje med koristmi in škodo, ki je lahko zaradi tega povzročena v novih razmerah. Osebe torej tehta, ali z nekim ukrepom koristi porodnici ali ji povzroča škodo. Prav tako se ob tem ne ozira le na želje ene osebe, ampak ima v mislih vse paciente ter vse osebe.

V obdobju epidemije posebne omejitve

Da bi nosečnice porod doživele čim lepše, lahko bodoče mamice osebje spoznajo že pred porodom. Pri vsakem porodu je prisotna babica. Medtem ko je naloga osebja, da opravlja svoje delo in da ravna razumno ter strokovno, partner porodnici nudi predvsem psihološko podporo. Porodnica ima tako ob sebi osebo, ki ji je najbližje in ji lahko zaupa. »Ko se par odloči, da bo imel družino, otroka, je podpora partnerja ali moža, ko ženska rojeva, zagotovo pozitivna. Ko partner porodnici nudi čustveno oporo, ji v veliki meri olajša doživljanje poroda. Včasih se zgodi, da porod spremljajo partnerji, ki niso dorasli svoji nalogi. Gre za razlike pri posameznikih,« je pojasnil predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka.

Izkušnje iz mesecev, ko partnerji niso smeli biti prisotni pri porodu, so po Korenovih besedah zelo različne. Čeprav je večina žensk želela ob sebi imeti partnerja, so razumele, zakaj to ni mogoče, je dejal. »Porodi so bili enaki, kot bi bili sicer, le da je ženskam manjkala čustvena povezanost z bližnjo osebo. So pa pri nas rojevale tudi porodnice, ki so odkrito povedale, da se, tudi če so pri porodu same, počutijo dobro.«

Mnenja nosečnic in mladih mamic

Zanimalo nas je, kako nosečnice dojemajo pravila in omejitve, ki jih z namenom preprečevanja koronavirusa postavljajo porodnišnice.

Anja: »Ko je bila razglašena epidemija koronavirusa, sem bila v drugem mesecu nosečnosti in se z omejitvami v porodnišnicah nisem preveč ukvarjala. Mislila sem si, da bo do oktobra vse to že izzvenelo. Kljub temu so se mi smilile nosečnice, ki so morale rojevati brez podpore svojih partnerjev. Ti niti po porodu niso smeli priti na obisk. Takšni ukrepi se mi zdijo neživljenjski in nepotrebni, brez vsakršnega premisleka o čustvenih potrebah nosečnic, še posebej prvorodk. Ukrepe, ki so se mi zdeli tudi diskriminatorni do očetov, so na srečo sčasoma odpravili. Kljub temu da se epidemiološka slika spet slabša, upam, da takšni ukrepi ne bodo ponovno uvedeni. Sama sem sicer »odrešena« te skrbi, ker me čaka napovedan carski rez. Pri naravnem porodu pa bi si vsekakor želela čustveno, moralno in tudi fizično podporo partnerja, s katerim bi skupaj pričakala rojstvo najinega prvega otroka.«

Martina: »O porodu še ne razmišljam prav veliko in se z morebitno zaostritvijo ukrepov ne želim obremenjevati vnaprej. Verjetno bi mi bilo težje pri srcu, če bi pričakovala rojstvo prvega otroka. Ker že imam dve resnično pozitivni izkušnji v porodnišnici Celje – pohvalim lahko tako strokovne odločitve kot odnos osebja do porodnic – tedne do predvidenega datuma poroda preživljam mirno. Če bo novembra ponovno stopil v veljavo ukrep o prepovedi očetov pri porodu, bom to sprejela, čeprav menim, da je za dober potek poroda občutek varnosti pri ženski izrednega pomena in je treba pretehtati, kaj je v določeni situaciji bolj pomembno. Tudi Svetovna zdravstvena organizacija v času krize s koronavirusom ni izdala priporočil o prepovedi prisotnosti partnerja, ampak ravno nasprotno – svetuje, naj porod poteka nemoteno.«

Petra: »Ko sem bila v zadnjem mesecu nosečnosti, so v celjski porodnišnici zaostriili ukrepe in prepovedali prisotnost partnerja pri porodu. To naju je oba z možem užalostilo, a sva kljub veliki želji, da bi bil mož prisoten pri porodu, ukrep sprejela z razumevanjem. Dva dni pred predvidenim datumom poroda je vlada napovedala rahljanje ukrepov. Takrat sem si bolj kot vse želela, da bi dojenček prišel na svet kakšen dan kasneje, da bi ga lahko videl tudi ati. Sin se je res rodil pet dni po roku in takrat je lahko bil v porodni sobi z mano mož. Glede na to, da je bil moj drugi porod precej dolg in naporen, je bila zame podpora partnerja nenadomestljiva. Vem, da bi rodila tudi brez njegove prisotnosti, a sprašujem se, kakšen bi bil razplet. Prepričana sem, da sem z njegovo podporo in motivacijo zbrala še tiste zadnje atome moči, da smo porod lahko končali po naravni poti. Zaradi okužbe in zlatenice sva bila s sinkom še osem dni v porodnišnici. Obiski takrat niso bili dovoljeni, zato se mi zdi še več vredno to, da je mož sina lahko videl vsaj takoj ob rojstvu.«

»Zastoj poroda je lahko odsev krča duha«

Tara Hughes vodi delavnice, poimenovane Čustvena priprava na porod. V zadnjem obdobju med pogovori s pari opaža več strahu žensk, kako se bodo, če bo treba, pri porodu znašle same. Meni, da lahko odsotnost partnerja pri marsikateri porodnici sproži stresen odziv, kar lahko zavira razvoj poroda. Nosečnicam svetuje, naj se med pripravami na prihod novega družinskega člana naučijo, kako sodelovati pri porodu in kako se povezati s svojim telesom.

Tara Hughes, ki je iz psihoterapije diplomirala na dunajski Univerzi Sigmunda Freuda in se je specializirala v integrativni gestalt terapiji na Fritz Perls inštitutu, porod dojema kot družinsko izkušnjo. Pravi, da gre za dogajanje, ki ponavadi odseva sad ljubezni in želje dveh ljudi, ki z enako vnemo pričakujeta naraščaj. Zato razume pričakovanja žensk, ki si želijo, da bi bili pri porodu prisotni njihovi partnerji. Opaža, da odsotnost partnerja pri marsikateri porodnici sproži stresen odziv, na primer zakrčenost, povišanje ravni adre-

Foto: Pixabay

Foto: Pixabay

V tem, da so porodnice v obdobju epidemije koronavirusa rojevale brez podpore partnerja, ne vidi vzrokov za to, da bi bili porodi daljši, bolj boleči ali da bi zaradi tega nastopili kakšni zapleti. Pritrjuje, da je zagotovo bolj prijetno, če lahko imajo ženske ob sebi nekoga, s katerim so čustveno bolj povezane, a po njegovem prepričanju porod normalno steče tudi brez spremljevalca.

Na prvem mestu varnost porodnic

Da vsem bodočim staršem ni vseeno, ali porodnica v porodnišnici rojeva sama, ali ji ob tem ob strani stoji partner, je

sporočala tudi peticija, ki je pozivala, naj bo porodnicam omogočena prisotnost izbranega spremljevalca. Ministrstvo za zdravje je z omenjeno peticijo, ki so jo ljudje podpisovali v obdobju epidemije koronavirusa, seznanilo predstojnike vseh porodnišnic po državi. Koren pravi, da so soglasno odločili, da bodo v primeru slabšanja epidemioloških razmer zagotovili predvsem varnost porodnic. »Vsi ljudje imamo svoje želje. Vendar je treba na tehtnico dati tako korist kot škodo in sprejeti ukrep, ki prinaša več pozitivnega. Razmere niso samo črne in samo bele, ampak poskušamo narediti tako, kot je najbolje.«

Dodal je, da so trenutne epidemiološke razmere v državi morda celo slabše, kot so bile spomladi, vendar je zdravstvo zdaj nanje bolje pripravljeno in lahko ravna drugače kot ob izbruhu epidemije. Gre predvsem za vzpostavljene sive in rdeče cone, urejene prostore, kjer lahko zaposleni ločeno obravnavajo paciente. Več je tudi zaščitne opreme, ki jo je spomladi primanjkovalo.

Težave glede dostopnosti osebja

Pojav koronavirusa številne težave sicer prinaša tudi glede dostopnosti osebja. Ka-

darkoli obstaja sum okužbe, zdravstvenemu osebju odvzamejo bris. Dokler bris ni potrjeno negativen, kar lahko traja en dan, lahko pa tudi več dni, zaposleni ne smejo priti na delo. Na oddelku je zaposlenih veliko mater, ki dela ne morejo opravljati, kadar so zaradi koronavirusa v karanteni njihovi otroci ali kadar imajo one ali njihovi sorodniki potrjeno okužbo. Kot je poudaril Koren, zaradi hitre nalezljivosti koronavirusa med bližnjimi veliko ljudi izpade iz delovnega procesa. Zato skušajo na vse načine preprečiti vnos okužbe v bolnišnico.

OB ROBU

Med željami in možnostmi

Porod vsaka ženska doživlja po svoje. A rojevanje z masko na obrazu, omejevanje obiskov partnerjev na 15 minut dnevno ali celo porod v posebni coni, kjer porodnico spremlja babica v skafandru, najverjetneje ne ustrezajo predstavi, ki jo imajo starši glede začetka družinskega življenja.

Še strožji ukrep, ki so ga nekateri pari občutili na svojih plečih, je bila prepoved spremstva partnerja pri porodu v času, ko nas je presenetil koronavirus in ko še nismo imeli vzpostavljenih mehanizmov za preprečevanje prenosa okužb. Kot je povedal eden od sogovornikov v tokratni temi, so razmere v zdravstvu kljub velikemu številu novo odkritih okužb, trenutno drugačne in zato dopuščajo več svobode. Svoboda posameznika je sicer vedno omejena s pravicami drugega. Tudi s pravicami drugih bolnikov in zdravstvenega osebja.

Ker se razmere spet zaostrojujejo, nasvet nosečnicam, naj se ustrezno pripravijo, da se bodo znale v vseh razmerah povezati s svojim telesom in podpreti razvoj poroda, zagotovo ni odveč. Opozorilo, da je nevarno izločati očete in dodatno obremenjevati ter osamiti matere, je prav tako na mestu. Morda bo, če bo treba spet sprejemati dodatne ukrepe, k odločitvam pripomogla ugotovitev varuha človekovih pravic. Ta je priporočil, naj ob porodu v porodnišnici zdravnik v posameznih primerih presoja med tveganjem za morebitni prenos okužbe in pozitivnimi vplivi prisotnosti partnerja pri porodu na mater in otroka. Po prepričanju varuha se s tem zmanjša tudi tveganje, da bi se porodnice, ki bi jih bilo brez podpore partnerja strah rojevati v porodnišnici, raje odločale za porod doma, kjer jim pomoč nudijo osebe brez ustreznih dovoljenj.

Ko soočimo želje, razmere in možnosti, enoznačne rešitve ni. Razumeti je treba vse. Starše, ki se pripravljajo na dogodek, ki se v njihovem življenju ne zgodi vsak dan in bo občutno spremenil njihovo prihodnost. A tudi zaposlene v zdravstvu, ki ob sprejemanju ukrepov vedno tehtajo, če posamezniku in sistemu povzročajo več škode ali koristi.

TINA STRMČNIK

nalina in občutka osamljenosti, kar po njenem prepričanju ne spodbuja razvoja poroda. Pravi, da v marsikateri porodnišnici v takšnem primeru predlagajo intervencijo za pospešitev poroda, na primer sredstva za mehčanje materničnega vratu, predrtje plodovih ovojev ali umetne popadke. Prepričana je, da je počasen razvoj poroda odsev povsem zakrčenega stanja duha, nesproščenosti porodnice, ki bi potrebovala več nežnosti, topline in stika z nekom, ki jo pomirja.

Kaj je po vaših izkušnjah najpomembnejša vloga partnerja pri porodu?

Prisotnost partnerja zagotavlja povsem drugačen občutek varnosti in podprtosti, kot ga lahko omogoči osebje porodnišnice. To skrbi za zdravstveno stanje porodnice in otroka. Partner služi občutku varnosti v smislu čustvene podpore. Z dotiki in besedami uravnava stresne odzive v telesu, zmanjšuje močna čustva, občutek osamljenosti in strahu. Porodnico osvešča glede sprememb v dihanju in ji pomaga pri sproščanju njene zakrčenosti med porodom. Vse to močno podpira sproščanje zaželenih hormonov, v prvi vrsti oksitocina, in mehčanje tkiv, kar spodbuja dober in hitrejši razplet poroda.

S kakšnimi vprašanji se na vas največkrat obračajo pari, ki otroka pričakujejo v novem obdobju, ko se spopadamo s koronavirusom?

Odkar so prepovedali in kasneje omejili prisotnost partnerjev pri porodu, se v največji meri ukvarjam s strahom žensk glede tega, kako bodo rojevale same. Porodnice se zdaj soočajo z izgubo pomembnega stebra varnosti, na katerega so računale. Pri obeh partnerjih zaznam povečan občutek osamljenosti in razdvojenosti. Porod vidim kot simbol nečesa novega. Vzpostavitev družine je vzpostavitev bolj zapletene skupnosti, ki deluje najbolj optimalno takrat, ko so primerno vključeni vsi bistveni elementi. Če se ženska poda na

Tara Hughes. (Foto: osebni arhiv)

pot starševstva sama, se lahko občutki izključenosti in osamljenosti zrcalijo v družinski dinamiki še desetletja po tem. Mislim, da je zelo nevarno izločati očete ter dodatno obremenjevati in osamiti matere, še posebej v kulturah, kjer nam je to že tako ali tako blizu.

Kako naj se bodoče mamice pripravijo na to, da bodo ob morebitni slabši epidemiološki sliki morda rojevale same?

Parom toplo priporočam, naj se v nosečnosti posvetijo kakovostni pripravi na

porod. Naj obiščejo takšne šole za starše oz. priprave, kjer bodo nosečnice naučili, kako sodelovati pri porodu in kako se povezati s svojim telesom. Po mojih izkušnjah se takšne ženske veliko bolje znajdejo pri porodih, predvsem zato, ker osvojijo potrebno znanje, da so pri porodu mirne in samozavestne. Jasneje razumejo, kaj lahko same storijo, da kar se da podprejo razvoj svojega poroda. Tega v klasičnih šolah za starše ne učijo.

Kako naj se čim bolj uspešno povežejo s svojim telesom in spodbudijo razvoj poroda?

Pomembno je, da z mislijo na porod in z vsemi spremljevalnimi občutki ne odlašajo vse do konca, saj na ta način zvišujejo verjetnost za potlačitev občutij. Ta lahko nato na porodu še toliko bolj privrejo na dan. Takšne porodnice se ponavadi težje povežejo s sabo, ker so vso nosečnost počele nasprotno, torej se obračale stran od sebe. Priporočam, da se že pred porodom naučijo vzpostaviti stik s seboj, poiškati svoj mir in si pomagati v trenutkih, ko

»V tesnem stiku sem s številnimi porodnicami, ki so rojevale v Sloveniji v času poostrenih ukrepov, zato sem trdno prepričana, da porodi z vidika ženske niso bili lažji ali enako zahtevni kot prej, temveč mnogo zahtevnejši. In da marsikatero družino spremlja občutek oropanosti za izkušnjo, ki je nikoli ne bo mogla povrniti,« pravi Tara Hughes.

nastopi stiska. Če tega ne znajo, telo preneha sodelovati in je treba porod pripeljati do konca na umeten način.

Kako naj se ob vseh občutkih, ki jih takrat prevzamejo, vsaj malo pomirijo?

Predlagam, naj vsake toliko časa preverijo, kako se počutijo v določenem trenutku. Naj se vprašajo, kaj bi jim pomagalo, da bi bile mirnejše, in naj sledijo odgovorom. Včasih bo to pomenilo, da vprašajo osebje za razlago, zakaj se nekaj dogaja. Drugič lahko pokličejo partnerja, mu potožijo o svojem počutju. Če jim stanje to dopušča, naj spremenijo svoj položaj, se morda sprehodijo do stranišča ali gredo pod tuš. Ko nas prevzamejo močni občutki, nas lahko posrkajo vase. Takšna stanja je treba čim prej prepoznati in se nanje primerno odzvati, preden začnejo rušiti hormonalno ravnovesje, ki ga potrebujemo za dober porod. Dodatna pomoč partnerja, ki porodnico pozna in opazuje, je tudi zato zelo dobrodošla.

Kako naj se porodnice obrnejo na osebje?

Osebje je zadolženo, da skrbi za zdravstveno stanje mame in otroka, kar zame nujno vključuje tudi psihološko stanje porodnice. Zato predlagam, da se obračajo na njih tudi, ko jih bo strah, ko bodo potrebovale objem, dotik ali tople besede. Naj jasno sporočajo, kar doživljajo, in osebje prosijo za pomoč, ko jim bo hudo. Naj si upajo povedati, če je osebje pregrobo ali če jih karkoli spravlja v neprijeten položaj.

»Kolikor slišim, je morda zdravstvenemu osebju lažje delati, če partnerji niso prisotni, v smislu, da so porodnice bolj vodljive, da bolj sodelujejo. Obenem se osebju ni treba ukvarjati z dodatnimi izzivi, ki jih prinašajo očeti. Slednji včasih res ne vedo, kakšna je njihova vloga pri porodu.«

Tudi če so bodoče mamice pri porodu brez partnerjev, opozarjate, da niso same.

Drži, mamice na porod odidejo skupaj s svojim dojenčkom. Po dolgih mesecih uspešnega sodelovanja oba čaka še en skupni izziv, v katerem bodo nastali temelji za njuno nadaljnje navezovanje po rojstvu. Bistvenega pomena je, da se bodoča mama zaveda svoje pomembnosti in tega, da soustvarja proces, kjer njeno mnenje in občutki štejejo. Ženska je v mojem svetu strokovnjakinja za lastne občutke, ti so pomembni tudi za njen nadaljnji materinski čut. Zato jo je treba pri porodu močno podpreti, da se nauči črpati iz sebe ves pogum in vso moč, ki ju bo krvavo potrebovala še dolga leta po porodu.

Se vam je kdaj, odkar parom pomagata pri pripravah na porod, izkazalo, da je lahko partner bolj v oviro kot v podporo?

Seveda, obstajajo primeri, ko je partner ovira v procesu. Menim, da do tega pride predvsem, kadar pari nimajo dobre predstave o porodu, torej niso niti približno pripravljeni nanj. Veliko takšnih parov verjame, da moški ne more ničesar doprinesiti, saj mora tako ali tako roditi ženska. Nekateri moški zmotno menijo, da je namen njihove prisotnosti predvsem v tem, da na koncu prerežejo popkovnico. Kljub lepi simboliki je to zame eden manj pomembnih delov prisotnosti očeta pri porodu. Partner je veliko pomembnejši prej, v času prvega dela poroda, torej odpiranja. Ta del poroda je dolg in psihološko zelo zahteven. Kadar zaznam napako predstavo o pomenu partnerja ob porodnici, to ponavadi uspešno rešim med pripravo na porod. Izjeme lahko med drugim nakazujejo na posebne težave, povezane z odnosom med partnerjema ali z njunim psihološkim stanjem, ki ni vedno skladno z izzivi poroda.

Uporabljajo jo že vsa gasilska društva

Aplikacija, ki pomaga pri hitrejšem posredovanju

Upravljanje in monitoring

Celjski gasilci že nekaj časa uporabljajo posebno spletno in mobilno aplikacijo ASK, ki je posebej razvita za alarmiranje, obveščanje ter dinamično komunikacijo. Aplikacija je ključna za še hitrejši odziv v primeru požarov ali drugih nesreč. »Lahko rečem, da bi si zdaj težko zamislili delo brez nje,« pravi poveljnik Gasilske zveze Celje Janez Senica.

SIMONA ŠOLINIČ

Aplikacijo je že pred leti razvilo podjetje Novatel, za njo je dobilo tudi posebno nagrado na Celjskem sejmu. Uporaba aplikacije je namenjena zaprtim skupinam, med drugim gasilcem, pri čemer jo lahko uporabljajo tudi ostali reševalci. Tako jo pozna tudi gorska reševalna služba.

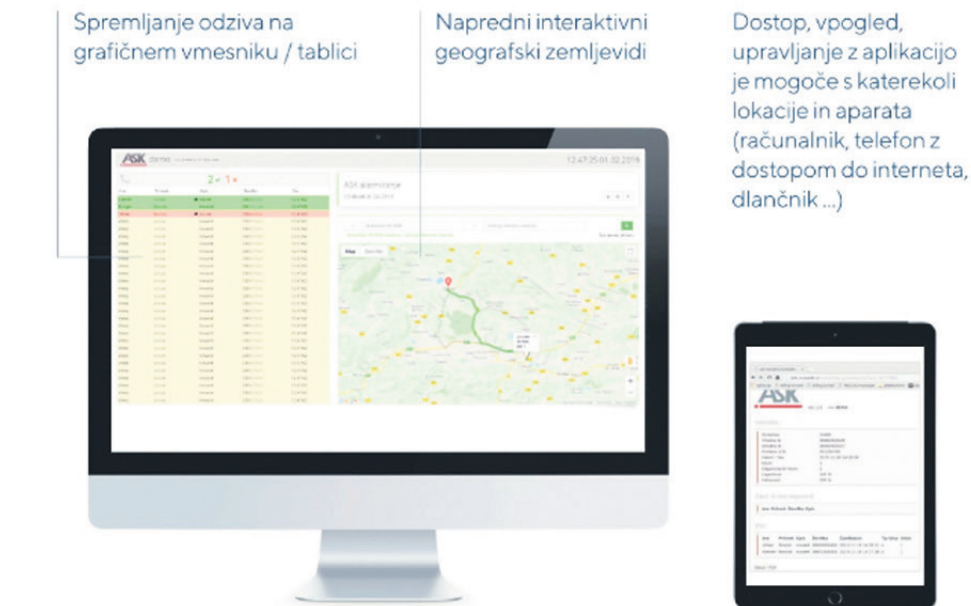
Kako deluje?

Nekje zagori hiša. Regijski center za obveščanje o tem

obvesti vodstvo določene gasilskega društva, ki je požaru najbližje. Poveljnik gasilskega društva v aplikaciji posname ključne podatke o tem, kje gori, kaj gori in podrobnosti, ki so v tistem trenutku znane. Ta posnetek dobijo istočasno in zelo hitro vsi gasilci društva, ki so hkrati vključeni v sistem. Gasilci prav tako z aplikacijo na določen način takoj javijo poveljniku, da se bodo takoj udeležili posredovanja. Tako

poveljnik natančno in hitreje izve, kdo se lahko na posredovanje odzove takoj. »Poveljnik takoj vidi, kakšna bo ekipa, ki bo posredovala na kraju, torej kako močno ekipo bo ob posredovanju imel,« pravi direktor Novatela **Jernej Kenda**. Gasilci imajo tudi dostop do zemljevida, na katerem je kraj nujnega dogodka označen. Tako vedo, kako dolgo se bo treba do kraja nesreče voziti. Upravljanje in vodenje je možno izvajati z enega mesta, vse je nadzorovano s statistiko, katere ogled je možen kadarkoli na spletu.

Gasilci imajo tudi svoj način obveščanja po različnih sistemov, toda ta aplikacija je izredno izboljšala njihovo odzivnost, pa tudi delovanje in komunikacijo, pravi poveljnik Gasilske zveze Celje Janez Senica. Tako imenovan

tihi način alarmiranja v primerih nujnih dogodkov še vedno deluje tudi z pozivniki, vendar je mobilni telefon tisti, ki ga ima človek skoraj ves čas s seboj in tako ta aplikacija pomeni hitrejši odziv.

»V nujnih in nenujnih primerih jo uporabljamo za sporočanje o različnih dogodkih in za izmenjavo obvestil. Uporabljamo jo v vseh društvih, odkar je bila ustvarjena. Komunikacijo zelo poenostavi in veliko lažje nam je, ko se obveščamo.« Če je bilo treba za kakšen dogodek prej poklicati na mobilne telefone, zdaj obvestilo o njem dobijo istočasno vsi. »Vse to je skrajšalo čas posredovanja in omogočilo hitrejšo povratne informacije med gasilci,« pojasnjuje Senica.

Ideja v pogovoru z gasilcem

»Spomnim se, da smo sedeli z gasilcem Ivanom

Jezernikom iz PGD Nova Cerkev in se pogovarjali o težavah, s katerimi se gasilci srečujejo. Nato smo skušali najti rešitev, da bi jim medsebojno obveščanje olajšali in razmišljali, kako bi to uredili,« pravi Kenda. Najprej so ustvarili testno različico aplikacije, videli, da deluje, in jo ves čas nadgrajevali. »Še vedno jo izpopolnjujemo, tako da bomo vnesli še kar nekaj novosti, da bi gasilcem olajšali delo, saj si to zaslužijo, ker imajo posebno poslanstvo pomagati,« dodaja.

Aplikacija ne deluje samo v nujnih primerih, ampak tudi v primerih, ko želi poveljnik svojim gasilcem v društvu predati kakšno sporočilo. Vsem, ki so v tako imenovanem sistemu, lahko pošlje sporočilo, ki ga istočasno prejmejo vsi. Če bi se poveljnik pogovoril s kom o določeni situaciji,

lahko skliče konferenco kar po aplikaciji in se z gasilci pogovori. Kenda poudarja, da aplikacija deluje tako, da vsako gasilsko prostovoljno društvo dobi svojo kodo, ki za vsakega gasilca pomeni vstop v sistem. Tako se ne more zgoditi, da bi informacija o požaru v Celju prišla kot klic za posredovanje gasilcem v Velenju, torej do zmede pri obveščanju ne more priti. Direktor Novatela in gasilci ne skrivajo navdušenja nad takšnim načinom dela, hkrati pa se timsko porajajo nove in nove ideje. »Aplikacijo poleg gorske reševalne službe uporabljajo tudi določena podjetja za obveščanje zaposlenih,« pravi Kenda. In dodaja, da bodo še dodatne novosti, ki bodo ta način pomoči gasilcem samo še povečale, razkrili kmalu. Do takrat pa dodaja: »Spoštujte gasilce, ker si to zaslužijo.«

Kdo je novi direktor celjskega zapora?

V začetku oktobra je Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora Celje dobil novega direktorja. Vodenje celjskega zapora je prevzel Tomaž Bračko. Doslej je opravljal naloge vodje oddelka za varnost v tem zavodu. Dosedanji direktor Zoran Remic je 1. oktobra prevzel vodenje Zavoda za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni. Remic je vodil celjski zapor – kot eden najmlajših direktorjev slovenskih zaporov – od novembra 2016. Direktorsko mesto je prevzel od nekdanje direktorice Edite Mejač, ki se je upokojila. Sedemnajst let pred tem je delal v zaporih na Dobu, kamor se je zdaj kot direktor vrnil.

SŠol

Povečano število ilegalnih migrantov

Celjski policisti so v soboto na avtocestnem počivališču Lopata ustavili 22-letnega moldavskega voznika avtomobila. S sopotnikom sta v vozilu prevažala tri iraške državljane, ki so ilegalno vstopili v Slovenijo. Iračani so bili na poti dva meseca, slovensko mejo so prestopili peš, prav tako so peš prestopili ostale meje, notranjost držav so prepotovali skriti v različnih tovornih in osebnih vozilih. Vsi trije so zaprosili za azil. Moldavca je policija pridržala in ju bo kazensko ovadila. Na območju Svete Eme so policisti v nedeljo dopoldne izsledili še devet državljanov Bangladeša in dva državljana Pakistana, ki so prav tako ilegalno vstopili v Slovenijo. Po opravljenih postopkih jih bodo predali hrvaškim varnostnim organom. V tovornem vozilu na parkirišču podjetja v Slovenskih Konjicah so policisti v ponedeljek pri razlaganju tovora odkrili tri državljane Afganistana. Vsi trije so po opravljenih postopkih zaprosili za azil.

SŠol

Gasilska vaja uspešna

Gasilska zveza Celje vsako leto septembra obeležuje spomin na ustanovitev Požarne brambelje Celje – mesto v letu 1871. V okviru počastitve dneva gasilca je letos organizirala le taktično gasilsko vajo. Svečano slovesnost ob dnevu gasilca v Narodnem domu v Celju je Gasilska zveza Celje zaradi pandemije koronavirusne bolezni covid-19 odpovedala. Vajo so gasilci izvedli pred dnevi, in sicer s predpostavko, da je požar nastal v skladiščni hali A logistično-skladišnega centra podjetja Intereuropa Celje ob Kiričevi ulici v Celju. V vaji je sodelovalo sedem prostovoljnih gasilskih društev Gasilske zveze Celje, poleg njih tudi Poklicna gasilska enota Celje. (Foto: GZ Celje)

V spomin

Marijan Nunčič (1926–2020)

Med poslavljanjem letošnjega podaljšanega poletja se je žal poslovil naš prijatelj in vzornik Marijan Nunčič. Bil je predstavnik tiste vrste ljudi, ki ljubijo popolnost v pravem pomenu besede. Vse, česar se je lotil, je dobilo na koncu pridih tistega, kar se verjetno ne bi dalo narediti bolje.

Že v zgodnji mladosti je stopil na smuči in dosegel nekaj nadpovprečnih rezultatov. Še mnogo več je napravil s svojim pedagoškim delom med celjskimi in širše regijskimi smučarji. Enako kot druge je privzgal le brezhibnost. Bil je dolgoletni član celjske ekipe, ki se je desetletja merila s smučarsko elito Hrvaške v ničkoliko dvobojih. Dogaňanje enkrat na Celjskem in drugič na Slemenu nad Zagrebom je bilo prava poslastica in parada odličnega sodelovanja med narodom.

Marijanovo prizadevanje za uvajanje računalništva v Aeru v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je pripeljalo podjetje v sam vrh izjemno organiziranih blagovnih znamk. Še danes se nekdanji generalni direktor Aera g. Milan Zupančič zelo rad pohvali, kako je nastopal do kupcev Aerovih proizvodov z dnevno preglednimi podatki o proizvodnji in prodaji. Takrat nihče ni vedel, da za njimi stojita Marijan Nunčič in njegova računalni-

ška ekipa. Delo v tem sektorju Aera je potekalo pod geslom »vsi za enega in eden za vse«. Zato so bivši sodelavci ostali veliki prijatelji še vrsto let po upokojitvi.

Posebno zahvalo si Marijan zasluži za ustanovitev legendarnega plesnega orkestra Žabe. Največkrat slišana je zgodba o pritiskih žena in prijateljic mož in fantov v Žabji vasi (današnja Skalna klet), naj vendarle spravijo skupaj nek ansambel, da bodo lahko plesale. In pomlad 1946 je prinesla Žabe, kasnejši najboljši amaterski plesni orkester v Jugoslaviji. Med štirimi ustanovitelji je bil tudi Marijan. Pogled v preteklost pokaže, da je igral klarinet, bobne in saksofon. Najbolj znan je seveda po slednjem. Orkester se je v svoji bogati zgodovini srečeval z vsemi vrstami pomanjkanja. Ni bilo glasbil, prostorov za vadbo, notnih materialov, dirigentov ... Ob vsem naštetem so bile še težave z oblastjo, ki ji ni ustrezala tako imeno-

vana džungelska glasba, ki je takrat v glavnem prihajala iz Amerike. Marijan in kolegi iz vodstva orkestra so si morali izmišljati celo vrsto prevar – od avtorjev skladb do izvajalcev – da so lahko ponudili poslušljivo in predvsem sodobno plesno glasbo hvaležnim poslušalcem.

Niti zaton mode velikih orkestrrov konec petdesetih let prejšnjega stoletja ni utišal »žabarjev«. Iz njihove sredine sta izšla dva dixieland ansambla: Metronom in Oktava. Marijan je s svojim žametnim tonom tenor saksofona plemenitil Oktavo vse od konca petdesetih do začetka zgodnjih šestdesetih let. Za enkratno plesno-zabavni notni program je v tistem času skrbel Vendi Videc, prav tako eden od kvarteta ustanoviteljev Žab. Marijan, ki je med drugim tudi predsedoval Žabjemu orkestru, je kot ljubiteljski snemalec posnel TV-reportažo o začetkih in razvoju Celjskega plesnega orkestra, ki jo hranijo v mestnem arhivu.

Brez ljudi s tako širokim naborom talentov bi bila zgodovina Celja, zlasti v povojnem času, precej bolj enolična in povprečna. Njim se moramo zahvaliti za dober glas o našem mestu, ki se je in se še sliši »v deveto vas«.

Janez Gril in Omi Koštomaj

Modri telefon

Dokup za višjo pokojnino

Bralka se bo v bližnji prihodnosti upokojila, saj bo dosegla vse pogoje za starostno upokojitev. Slišala je, da je v preteklosti obstajala možnost dokupa za prejemanje višjega zneska pokojnine. Zanima jo, ali je to še mogoče, kakšni so pogoji – če je še mogoče – in kako je po morebitnem dokupu z višino pokojnine.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije odgovarja:

Po določbi 136. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju: ZPIZ-2) lahko zavarovanec ali uziivalec pokojnine zaradi izpolnitve pogojev ali za ugodnejšo odmero pokojnine po tem zakonu dokupi do pet let zavarovalne dobe. To pomeni, da je po ZPIZ-2 mogoče dokup fiktivnega obdobja z namenom izpolnitve pogojev ali ugodnejše odmere pokojnine, vendar največ petih let. Obdobja dokupa tako ni več treba dokazovati. Zavarovalno dobo lahko dokupita zavarovanec (oseba, ki je prijavljena v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje pri zavodu) in uziivalec pokojnine. Zavarovalne dobe ne morejo dokupiti osebe, ki niso obvezno zavarovane pri zavodu oziroma niso uziivalci pravic pri zavodu. Namen sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja je, da aktivni zavarovanci »tekoče« plačujejo prispevke v pokojninski sistem in da se pravice iz tega sistema primarno priznavajo osebam

z obdobjem aktivnega zavarovanja. Možnost dokupa je tako dana izključno kot dodatna ugodnost osebam, ki že vplačujejo v sistem kot aktivni zavarovanci ali so uziivalci pravic iz obveznega zavarovanja.

Zavarovanec ali uziivalec pokojnine uveljavljata dokup pokojninske dobe z zahtevkom, ki ga vložita pri zavodu. Zavod izda predlagatelju odločbo, s katero ugotovi, katero obdobje je mogoče všteti v zavarovalno dobo in kolikšen prispevek je treba za vštete te dobe plačati. Po določbi 151. člena ZPIZ-2 je osnova za plačilo prispevka enaka znesku osnove zavarovanja iz koledarskega leta pred vložitvijo zahteve, povečane za odstotek povečanja pokojnin do zadnjega dne v mesecu, v katerem je vložena zahteva za vštete navedenih obdobj v zavarovalno dobo. Osnova ne more biti nižja od zneska v višini povprečne plače na zaposlenega v Republiki Sloveniji za predzadnji mesec pred mesecem, v katerem je vložena zahteva za vštete navedenih obdobj v zavarovalno dobo. Ta osnova trenutno znaša 1.812,72 evra, od nje odmerjen prispevek za dokup enega meseca zavarovalne dobe pa (prispevna stopnja znaša 24,35 odstotka) 441,40 evra.

Pojasnjujemo, da se osnove za dokup zavarovalne dobe ne upoštevajo pri izračunu pokojninske osnove, ki je podlaga za odmero starostne pokojnine. Prispevek za dokup zavarovalne dobe je treba plačati v enkratnem znesku v 15 dneh od prejema odločbe.

Če bo bralka vložila zahtevo za dokup zavarovalne dobe, se bo doba, za katero bo v predpi-

sanem roku plačala prispevek, upoštevala za višjo odmero starostne pokojnine.BJ

Zahvala

Zahvala osebju oddelka za hematologijo in onkologijo v celjski bolnišnici

Sem Janko Plesec, star 70 let, gluhoslepa oseba.

Zgodilo se je 13. septembra v tem letu, ko me je spet izdalo zdravje in sem bil urgentno sprejet na oddelk za hematologijo in onkologijo v celjski bolnišnici, soba 44.

Iskreno bi se rad zahvalil vsem, ki so mi pomagali ob težavah.

Moram pošteno zapisati, da sem bil kot gluhoslepa oseba v veliki stiski, saj nisem vedel, kako se v prostoru in času orientirati. Potrebujem namreč natančna navodila, da lahko ustvarim v mislih sliko prostora in časa, kjer se potem lahko ob pomoči tudi gibljem in živim.

Teden v bolnišnici sem navkljub dvojnemu strahu, strahu za zdravje in strahu, kako se znajti v prostoru in času, preživel brez prevelikega stresa. Osebe je bilo zelo prijazno in je kmalu uvidelo, na kakšen način je lahko naša komunikacija uspešna. Zdravje se je tudi počasi izboljševalo.

Ob prijaznem pogovoru z lečečo zdravnico in navodilih za življenje v prihodnje sem pričakal petek, ko sem se lahko poslovil in se vrnil domov.

Zato še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste mi pomagali.

Janko Plesec,
Ljubno ob Savinji

Oktober je mesec požarne varnosti, zato bomo ob podpori podjetja Novatel skupaj z vami poiskali naj prostovoljno gasilsko društvo. Vabimo vas, da svoj predlog oddate s pomočjo spletnega obrazca, ki bo objavljen na spletni strani www.radiocelje.com od 10. do 15. oktobra 2020.

Izbrali bomo tri največkrat predlagana društva, za katera boste lahko glasovali od 17. do 22. oktobra prav tako na spletni strani Radia Celje. Nagradili bomo vsa tri društva. Dva z največ glasovi pa bosta 23. oktobra prejela odlično nagrado – robustni telefon Gigaset GX290, ki je izdelan iz posebej trdnih materialov, ima kovinsko konstrukcijo, je vodoodporen, odporen proti umazaniji in udarcem ter zagotavlja popolno zanesljivost tudi v najzahtevnejših pogojih. Prilagojen je potrebam gasilcev. Nagrado podarja podpornik akcije podjetje Novatel, ki je tudi razvilo aplikacijo ASK-obveščanje, namenjeno za alarmiranje in medsebojno komuniciranje v okviru skupine gasilcev. Med glasovalci bomo nagradili nekoga, ki bo odšel 14. novembra na martinovanje v organizaciji naše medijske hiše.

NAGRADNA AKCIJA

Iščemo NAJ prostovoljno gasilsko društvo

Nagrada:
2x pametni telefon
Gigaset GX290

novatel

novi tednik

radio celje

Predloge zbiramo na www.radiocelje.si

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Trideset let manualne medicine v Sloveniji

 Za pregled pri specialistu manualne medicine Denisu Kupu se lahko naročite na telefonski številki **040 866 456** ali preko spletne strani **www.mogy.si**.

Zdravniki s posluhom

Po podatkih specialistov ortopedov in nevrologov naj bi vsak tretji Slovenec trpel zaradi bolečin v križu ali vratu. Vzroki za težave s hrbtenico so predvsem obrabne spremembe, preobremenjenost, prisiljena drža in stres. Nekaterim spremembam se na žalost ni mogoče izogniti, zato je v večini primerov potrebna pomoč zdravnika. Specialisti manualne medicine so strokovnjaki za gibalni sistem, predvsem hrbtenico in sklepe. Ročne tehnike dopolnjujejo z izbrano opremo za strojno fizioterapijo, ki pomagajo predvsem pri kroničnih bolečinah.

Več deset tisoč zadovoljnih bolnikov

Prvi center za manualno medicino Mogy bo prihodnje leto obeležil tridesetletnico delovanja, v šestih ordinacijah v Sloveniji deluje šest zdravnikov. V treh desetletjih beležijo več deset tisoč uspešno ozdravljenih, tudi takšnih, ki so v ordinacije že prišli z napotnico za operativni poseg. »Najpogostejše diagnoze, ki jih s tehnikami manualne medicine uspešno zdravimo, so različne obrabne spremembe hrbtenice, ki so izražene do te mere, da povzročajo težave. To so na primer protruzija, hernija

Denis Kupa, dr. med., spec. manualne medicine

diska, reflektorni sindromi, kot so na primer lumbalgija, »heksenšus« in različne oblike išijasa, tudi artroza sklepov. Skupni imenovalec teh sprememb so bolečine v hrbtenici, mišicah, sklepih in okončinah. Pogost je tudi občutek zakrčenosti, mravljinčenja in nemoči,« pojasni **Denis Kupa**, zdravnik, ki deluje v ordinacijah Mogy v Celju in Mariboru.

Terapevti in zdravniki

Denis Kupa v ordinacijah v Celju in Mariboru s sodelavci izvaja preglede in terapije manualne medicine. Gre za zdravljenje z rokami. Je nekakšna kombinacija med ortopedijo, nevrologijo in fizioterapijo. Zelo pomembno je, da so terapevti ob enem tudi zdravniki, saj je za uspešnost zdravljenja ključna postavitev natančne diagnoze, ki jo lahko postavi le zdravnik z ustrezno predhodno specializacijo. »To je zelo posebna masaža, točkovna, poskušamo najti vzrok bolezni gibalnega sistema. Zdravimo večinoma funkcionalne težave,« pojasni zdravnik.

V ordinacijah obravnava predvsem bolnike, ki imajo težave, povezane s hrbtenico. »Delo me zelo veseli, predvsem osebni stik z bolniki, saj si zanje lahko vzamem dovolj časa. Na pregledu ocenim stanje bolnika, pregledam medicinsko dokumentaci-

jo in se na podlagi tega odločim za obliko zdravljenja. Seveda ni mogoče vseh težav odpraviti z manualno medicino, a so tehnike zelo učinkovite za večino in prinašajo hitre rezultate. Ljudje prihajajo k meni z najrazličnejšimi težavami, ki na prvi pogled nimajo enoznačnega vzroka. Izkušnje ter poznavanje anatomije in fiziologije človeškega telesa mi omogočajo, da odkrijem del, ki od koder izvirajo težave in vzrok poskušam tudi odpraviti. Na ta način ne zdravimo le težav oziroma simptomov, zdravimo vzroke teh težav in le na ta način se jih lahko znebimo za vedno,« pojasni. Najbolj pogosta težava bolnikov, ki ga obiščejo, je bolečina v križu. Sledijo bolečine v ostalih delih hrbtenice, ki se širijo v roke ali noge, glavoboli, vrtooglavice, mravljinčenje v različnih delih telesa. Uspešno zdravi tudi otroško skoliozo.

Za zdravo hrbtenico in sklepe lahko ljudje največ naredimo sami, predvsem z zdravim načinom življenja. Če pride do težav, so tu poleg protibolečinskih zdravil in operativnih posegov

naravne možnosti zdravljenja. Ena je tudi manualna medicina, ki je v tridesetih letih postala prepoznavna tehnika zdravljenja gibalnega sistema med slovenskimi zdravniki in bolniki.

MANUALNA MEDICINA

 www.mo-gy.si
 Naročila in informacije: Denis Kupa, dr. med., spec. kirurg, spec. manualne medicine
 MO-GY Celje, Mariborska cesta 76 (klinika Ludvig dental), T: 040 866 456

Brezplačna številka
 080 12 03
 Učinkovito zdravljenje
 gibalnega sistema – že 30 let!

POSEBNA UGODNOST ZA BRALCE NOVEGA TEDNIKA
 • Brezplačna terapija ob prvem pregledu.
 • Ugodnost velja za naročila do 30.10.2020 v ordinaciji MO-GY Celje.
 • Redna cena terapije je 40 EUR. Brezplačna terapija se izvede po presoji zdravnika v primeru indikacij za zdravljenje.

AMBULANTA ZA BIORESONANCO
 Marjeta Knez s.p.
 Ul. Skladateljev Ipavcev 1, 3230 Šentjur
 tel.: 051 872 078
 www.bioresonanca-knez.si
 info@bioresonanca-knez.si

Zdravimo:
 alergije, astme, nevrodermatitis,
 revmatske bolezni,
 bolezni notranjih organov,
 bolečine hrbtenice in sklepov,
 boreliozo, glavobol in migrene,
 hemoroide,
 stanja psihične utrujenosti.

Jesenska nega trate
 COMPO Travno seme za
 dosejevanje in obnovo
 COMPO Jesensko gnojilo za trato
 COMPO Gnojilo za trato
 z uničevalcem mahu

 metrob
 www.metrob.si

GRADBENA TRGOVINA
 GRADBENA TRGOVINA D.O.O.,
 Spodnje stranice 16, 3206
 tomas@gradbena-trgovina.si
 www.gradbena-trgovina.si
 T: 051 612 666, 070 96 99 55

**IZDELAVA FASAD
SALON KERAMIKE
GRADBENI MATERIAL**

BiRObit
 DIGITALIZIRAJTE
 POSLOVANJE
 www.birobit.si
 Canon

gsm:
041 703 373
 Marko Hrovat s.p., Dobriša vas 41a, Žalec
RIBOGOJNICA ŽALEC
 Gojenje in prodaja sladkovodnih rib
 Delovni čas: pon-pet: 7.00-14.00, sob., ned., prazniki: 8.00-12.00
Po sveže ribe v domačo ribogojnico!

FINGUŠT
 MESNINE ŠTAJERSKE
 PRAGERSKO
 www.fingust.si
 03/492-71-30
 Cesta na ostrožno 22, Celje

Strokovnjak za tehnično in logistično podporo (m/ž) (Celje)

Glavne naloge: sprejemanje, zbiranje in obdelovanje naročil, pripravljanje ustreznih dokumentacije, izvajanje potrebnih dejavnosti, obdelovanje naročil in skrb za pravočasno izvedbo, izvajanje operativnih logističnih opravil – priprava dobavnic, prevzem blaga, izvajanje odpreme blaga, izvajanje tehnične podpore strankam, pripravljanje ponudb na osnovi povpraševanja strank, skrb za arhiviranje poslovne dokumentacije. Od kandidata pričakujemo izobrazb tehnične smeri (elektronika ali elektrotehnika, mehatronika, strojna), poznavanje industrijskega okolja, mehatronike in strojegradnje, poznavanje orodij MS Office, dobro znanje angleškega ali nemškega jezika, vozniški izpit B-kategorije. Prijave zbiramo do 30. 10. 2020. Pakman – pogonska tehnika, d. o. o., Ulica XIV. divizije 14, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Skladiščnik (m/ž) (Šoštanj)

Od kandidatov pričakujemo vsaj IV. stopnjo strokovne izobrazbe, najmanj 1 leto delovnih izkušenj na istem ali podobnem delovnem mestu, izpit za upravljanje z viličarjem je zaželen, vozniški izpit B-kategorije, tehnično razgledanost, skrb za profesionalno in osebno rast ter stalno nadgradnjo znanja, profesionalno komunikacijo in osebno urejenost, zaželeno so delovne izkušnje z delom v kmetijski trgovini, železnini ... Prijave zbiramo do 22. 10. 2020. KZ šaleška dolina, z. o. o., Metleče 7, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

Monter (m/ž) (Celje)

Opis delovnega mesta: postavljanje in podiranje šotorov, hal, odrov, natovarjanje, raztovarjanje, montiranje, demontiranje v skladu z delovno dokumentacijo in s postavitvenimi listi. Kaj pričakujemo od kandidatov: sposobnost dela v timu, fizično moč, izobrazba ni pomembna, priporočljiv vozniški izpit B-kategorije, zaželeno delovne izkušnje. Kaj kandidatom nudimo: zaposlitev za nedoločen čas s poskusnim obdobjem 6 mesecev. Prijave zbiramo do 24. 10. 2020. Biro Ogis, d. o. o., Kosova ulica 5, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Vodja/pomočnik vodje laboratorija (m/ž) (Velenje)

Od kandidata pričakujemo univerzitetno izobrazbo s področja naravoslovja, aktivno znanje angleškega jezika, odločnost, samostojnost, sposobnost dela v timu in razumevanja skupinske dinamike dela, odlične organizacijske sposobnosti za vodenje dela v laboratoriju in usklajevanje morebitnih aktivnosti na terenu, poznavanje dela in izkušnje v akreditiranem laboratoriju, poznavanje standardov ISO 17025, dobre komunikacijske veščine. Prijave zbiramo do 9. 10. 2020. Eurofins Erico Slovenija, d. o. o., Koroška cesta 58, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Vodja prodaje (m/ž) (Velenje, teren)

Od kandidata pričakujemo ustrezne izkušnje s področja prodaje (gre za 30 produktov), izobrazbo s področja ekonomije, minimalno 2 leti delovnih izkušenj, komunikativnost, dobro razvite veščine uporabe oseb-

nega računalnika, željo po pridobivanju dodatnega strokovnega znanja, sposobnost dela v timu, znanje angleškega jezika, vozniški izpit B-kategorije. Prijave zbiramo do 9. 10. 2020. Eurofins Erico Slovenija, d. o. o., Koroška cesta 58, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Vodja projektov (m/ž) (Velenje)

Od kandidata pričakujemo ustrezno izobrazbo s področja kemijskega inženirstva, kemijske tehnologije ali drugih sorodnih profilov (VI/1. ali VI/2. stopnjo izobrazbe), minimalno 2 leti delovnih izkušenj, dobro razvite veščine uporabe osebnega računalnika, željo po pridobivanju dodatnega strokovnega znanja, sposobnost dela v timu, znanje angleškega jezika, vozniški izpit B-kategorije. Prijave zbiramo do 9. 10. 2020. Eurofins Erico Slovenija, d. o. o., Koroška cesta 58, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Pomočnik vodje proizvodnje (m/ž) (Šmartno ob Paki)

Od kandidata pričakujemo srednješolsko izobrazbo strojne smeri, 1 leto delovnih izkušenj, zaželeno poznavanje strojev za brizganje plastike, znanje uporabe MS Office paketov, vozniški izpit B-kategorije, sposobnost vodenja, presojanja in dela v timu, komunikativnost, inovativnost, samoiniciativnost. Kandidatu nudimo zaposlitev za nedoločen delovni čas s 6-mesečnim poskusnim obdobjem, 3-izmensko delo. Prijave zbiramo do 7. 10. 2020. MPT, d. o. o., Šmartno ob Paki 136a, 3327 Šmartno ob Paki. Več informacij na www.trgotur.si.

Električar (m/ž) (Žalec)

Pričakujemo vsaj 1 leto delovnih izkušenj, srednjo splošno, strokovno izobrazbo smer elektrotehnika in energetika ali drugega relevantnega področja, natančnost, od-

govornost, inovativnost, timsko osebo, ki je zanesljiva in dokonča projektno delo. Nudimo pogodbo za nedoločen čas s preizkusnim obdobjem, zaposlitev za poln delovni čas, dopoldanski delavnik. Prijave zbiramo do 7. 10. 2020. Vi-Ja, d. o. o., Gotovlje 111c, 3310 Žalec. Več informacij na www.trgotur.si.

Ličar (m/ž) (Šoštanj)

Od kandidatov pričakujemo najmanj triletno srednje poklicno ali strokovno izobraževanje, 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, osebo s praktičnim znanjem varjenja po postopku MIG/MAG, vozniški izpit B-kategorije, osebo z osebnimi lastnostmi: natančnost, zanesljivost, samoiniciativnost, inovativnost, inventivnost, zmožnost presoje, vestnost, zmožnost dela v timu, tolerantnost, doslednost, poštenost, smisel za organiziranje lastnega dela, pripadnost delodajalcu. Prijave zbiramo do 17. 10. 2020. Jaken, d. o. o., Primorska cesta 6b, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

Vodja proizvodnje (m/ž) (Šoštanj)

Od kandidatov pričakujemo najmanj triletno srednje poklicno ali strokovno izobraževanje in mojstrski, delovodski ali poslovodski izpit ali štiriletno srednje tehniško ali strokovno izobraževanje, 5 let delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, poglobljena znanja s področja proizvodnje procesov, znanje za delo z računalnikom (Windows, Office), vozniški izpit B-kategorije, osebo z osebnimi lastnostmi: natančnost, zanesljivost, samoiniciativnost, inovativnost, inventivnost, zmožnost presoje, vestnost, zmožnost dela v timu, tolerantnost, doslednost, poštenost, smisel za organiziranje lastnega dela, pripadnost delodajalcu. Prijave zbiramo do 17. 10. 2020. Jaken, d. o. o., Primorska cesta 6b, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

Varilec (m/ž) (Šoštanj)

Od kandidatov pričakujemo najmanj triletno srednje poklicno ali strokovno izobraževanje in mojstrski izpit, 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, osebo s praktičnim znanjem varjenja po postopku MIG/MAG, vozniški izpit B-kategorije, osebo z osebnimi lastnostmi: natančnost, zanesljivost, samoiniciativnost, inovativnost, inventivnost, zmožnost presoje, vestnost, zmožnost dela v timu, tolerantnost, doslednost, poštenost, smisel za organiziranje lastnega dela, pripadnost delodajalcu. Prijave zbiramo do 17. 10. 2020. Jaken, d. o. o., Primorska cesta 6b, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

Ličar (m/ž) (Prebold)

Opis delovnega mesta: priprava površine obdelovancev, nanašanje prahu ali barve na površine obdelovancev, pregled in preverjanje pobarvanih delov, ali so v skladu s standardi in pričakovano kakovostjo, sodelovanje pri logistiki v lakirnici, vsa ostala dela, ki jih lahko opravlja delavec v skladu s svojo strokovno izobrazbo, usposobljenostjo in preostalo delovno zmožnostjo. Prijave zbiramo do 17. 10. 2020. Uniforest, d. o. o., Latkova vas 81d, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Monter (m/ž) (Prebold)

K prijavi vabimo kandidate, ki imajo končano najmanj III. stopnjo poklicne izobrazbe (zaželeno kovinarskostrojne smeri). Zaželeno je tudi, da imate vsaj 2 leti delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu, poznavanje branja tehnične dokumentacije, načrtov, skic, izpit B-kategorije, zaželen je izpit za viličarja, pozitivna naravnost, pripravljenost za učenje in nova znanja v okviru delovnega mesta. Prijave zbiramo do 17. 10. 2020. Uniforest, d. o. o., Latkova vas 81d, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Opravljanje dela na domu v času izvajanja ukrepov zaradi preprečitve širjenja covid-19

Trenutno v Republiki Sloveniji z namenom preprečitve širjenja koronavirusne bolezni covid-19 izvajamo različne ukrepe: odreditev karantene, samoizolacija in druge posebne ukrepe. Te ukrepe lahko v času njihovega trajanja brez dvoma opredelimo kot izjemne okoliščine, ko so ogroženi življenje in zdravje ljudi ali premoženje delodajalca, torej gre za okoliščine, ki ustrezajo zakonski določbi 169. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1), kar pomeni, da lahko delodajalci enostransko spremenijo vrsto ali kraj opravljanja dela. Napisano drugače: s pravnega vidika je dopustno, da delodajalci delavcem v času izjemnih okoliščin začasno odredijo opravljanje druge vrste dela ali delo na domu, kar po vsebini predstavlja spremembo kraja opravljanja dela.

Enostranska odreditev drugega dela ali dela na domu lahko traja le začasno, dokler trajajo takšne okoliščine oziroma dokler so podani pogoji po obstoječi zakonodaji in je sprememba vrste in/ali kraja opravljanja dela nujna in potrebna.

Ker gre za začasno enostransko odreditev drugega dela ali dela domu na podlagi, ki nima trajne na-

rave, skladno z določbo 169. člena ZDR-1 ni potrebno soglasje delavca, torej ni treba skleniti nove pogodbe o zaposlitvi z delavcem. V nasprotnem primeru, torej ko niso podane izjemne okoliščine, ko je ogroženo življenje in zdravje ljudi ali premoženje delodajalca, lahko delavec opravlja drugo delo ali delo na domu le v soglasju z delodajalcem, torej je treba doseči pisno soglasje med delodajalcem in delavcem. Namreč kraj opravljanja dela je po določbi prvega odstavka 31. člena ZDR-1 bistvena sestavina vsake pogodbe o zaposlitvi. Naj pojasnimo, da se pripravlja sprememba delovnopravne zakonodaje v smeri, da bo ZDR-1 dopuščal sklenitev dodatka (aneksa) k pogodbi o zaposlitvi za primer dela na domu, pri čemer predlog spremembe ZDR-1 še ni javno dostopen.

Ko delodajalec odredi delo na domu v primeru izjemnih okoliščin ali tudi v primeru, ko namerava organizirati delo na domu v soglasju z delavcem, je treba takoj, ko je to mogoče, obvestiti Inšpektorat Republike Slovenije za delo, lahko tudi s pomočjo elektronske pošte na naslov irsd@gov.si.

Če delavec dela na domu, je upravičen do povračila stroškov za ma-

lico, medtem ko do povračila stroškov za prevoz na delo ni upravičen.

V zvezi z delom na domu je pomembno pravno vprašanje, ki se nanaša na varnost in zdravje delavcev pri delu, če opravljajo delo na domu. Delavec namreč lahko na domu opravlja le delo, ki sodi v dejavnost delodajalca ali je potrebno za opravljanje te dejavnosti. Na domu ne more opravljati dela, ki je škodljivo, oz. dela, kjer obstaja nevarnost, da postane škodljivo za tiste, ki delajo na domu, ali za življenjsko in delovno okolje, kjer se delo opravlja, ter v primerih, ko to prepoveduje poseben zakon ali drug predpis.

Skladno z določbami ZDR-1 je delodajalec dolžan zagotavljati varne pogoje dela na domu. Kon-

kretizacija te določbe je določena v Zakonu o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1), na podlagi katerega je delodajalec dolžan zagotoviti varnost in zdravje delavcev pri delu, pri čemer to velja tudi v primeru, ko delavec opravlja delo na domu. Delodajalcem se utemeljeno postavlja vprašanje, kako to zagotoviti, če njihovi delavci opravljajo delo na domu, pri čemer delodajalcu niso znani njihovi delovni pogoji, a vendar so dolžni pisno oceniti tveganja, ki so jim delavci izpostavljeni ali bi jim lahko bili izpostavljeni pri delu, identificirati nevarnosti, podati oceno tveganja, v kateri sta upoštevana verjetnost nastanka nezgod pri delu, poklicnih bolezni oziroma bolezni v zvezi z delom in resnost njihovih posledic, oceniti, ali je tveganje sprejemljivo, in predvideti uvedbo ukrepov za zmanjšanje nesprejemljivega tveganja.

Vsekakor od posameznega delodajalca ni mogoče zahtevati, enako tudi ne pričakovati, da bo opravil ogled »domačnega« delovnega okolja pri posameznem delavcu, ki opravlja delo na domu, saj je to brez dvoma povezano z izredno visokimi stroški delodajalca, poleg tega je takšno opravilo izredno zahtevno tudi s časovnega in z organizacij-

skega vidika. Menimo, da je dopustno in zakonito, da delodajalec v svoji oceni tveganja za določena delovna mesta, katerih proces dela dopušča delo na domu, predvidi, da delavci lahko opravljajo delo na domu, nato pristojni organ delodajalca sprejme interni akt o delu na domu (npr. pravilnik o delu na domu), kjer so opredeljeni in opisani pogoji izvajanja dela na domu. Kot primer navajamo pisarniško delo, kjer je treba opisati svetlobne razmere, ergonomijo, prostor, kjer se lahko opravlja delo (kuhinja, dneva soba, delovna soba, v katerem nadstropju se nahajajo ustrezni prostori, površina prostorov ...) in podobne dejavnike, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na opravljanje dela na domu. V pravilniku je treba tudi opredeliti obvezno prisotnost delavca, način in obliko morebitnega poročanje delavca o opravljenih delovnih nalogah ... Svetujemo vam še, da pripravijo vprašalnik (»check list«), ki ga mora izpolniti vsak delavec, ki opravlja delo na domu, pri čemer dodatno svetujemo, da delavec fotografira svoje delovno mesto doma.

Polona Mikuž, pravna svetovalka pri iConsult, svetovalne rešitve, d. o. o.

Trenar David Rodman še spoznava celjske hokejiste

V pripravi je tudi dolgoročni načrt

Po tem ko sta se razšla upravni odbor Hokejskega kluba Celje in trener članskega moštva Rok Rojšek, je pred tednom dni prvi trening v ledeni dvorani Mešnega parka vodil David Rodman. Za 37-letnega Gorenjca je to prvi trenerski izziv v karieri.

DEAN ŠUSTER

Celjska zasedba na prvih dveh tekmah ni dala gola. V četrtfinalu pokala Slovenije je v Hali Tivoli izgubila z Bledom (kasneje je gorenjski ekipi priznala premoč tudi v ligi IHL z 9:5), v državnem prvenstvu pa je v Kranju s 4:0 klonila proti Triglavu. Ekipa je oslabiljena, pojavile so se še težave s službenimi obveznostmi, poškodbami, zdaj še s kaznimi. Prav zato je treba poudariti, da so prav vsi (maloštevilni) igralci svojevrstni junaki, saj si prizadevajo – seveda ob pomoči upravnega odbora – za obstanek članskega moštva;

ne gre le za eno od najbolj priljubljenih kolektivnih panog v mestu, temveč za ves pomladek, ki so mu člani vzorniki ne glede na rezultate.

Vrata ostala odprta

Celjske hokejiste je dolga leta treniral **Rok Rojšek**, in sicer od avgusta leta 2008. Tedaj je pljunil v roke in z nekaj somišljeniki garal pri vzgoji mladih hokejistov. Leta 2013 je prepričal nekaj nekdanjih soigralcev, ki so se po letih premora vrnili na ledeno ploskev. Nastalo je člansko moštvo. Kmalu je sledil višek zadnjega

David Rodman

obdobja – mladinci so senzacionalno postali državni prvaki! Nato so se celjski hokejisti prvič v dolgoletni

zgodovini uvrstili v članski finale, v mednarodni regionalni ligi so se pomerili s Crveno zvezdo. »Začela so se razhajanja v pogledih na določene stvari. Morda je bil po dvanajstih letih tudi že čas za spremembo. Razšli smo se prijateljsko, nismo si zaprli vrat za v bodoče. Skušal bom še pomagati klubu,« je v pomirljivem tonu razmišljal Rojšek, tudi za predsednika kluba Vida Valenčaka legendarno celjsko hokejsko ime.

Rodman tudi na ledu?

Rojškov naslednik na celjski klopi je nekdanji slovenski reprezentant **David Rodman**: »Tudi sam sem vesel, da smo se dogovorili. Razmišljal sem o koncu igralske kariere. Ko so me poklicali iz Celja in izrazili željo, da pridem pomagat, me je vse skupaj zelo zanimalo. Trenutno o načrtih ne morem govoriti. Ekipa namreč še ne poznam dovolj

dobro. V naslednjih tednih se bom s kakovostjo igralcev seznanil v tolikšni meri, da bomo lahko naredili kratkoročni načrt, malce kasneje pa še dolgoročnega in bomo iz njega izhajali pri našem delu.« V soboto je njegovo novo moštvo na domačem ledu izgubilo s Triglavom s 14:3. Vsi vpleteni si želijo, da bi Rodman, ki bo pomagal tudi pri vadbi mlajših selekcij, kmalu oblekel celjski dres ...

Foto: HK CELJE

Daši sledijo Ana, Lidia, Tena ...

Predstavniki Drsalnega kluba Celje so bili zelo zadovoljni z izpeljavo tekmovanja v umetnostnem drsanju za Pokal Slovenije in z dosežki na njem.

Celjskemu klubu sta pripadla članski in mladinski pokal, v konkurenci cicibanov in pionirjev je bil drugi. Daša Grm, ki med članicami ni imela konkurence, je predstavila nova programa, kratkega in prostega. Pri mladinkah je drugo mesto osvojila Ana Čmer, tretje pa prav tako drsalka celjskega kluba Lidia Shakhova. Na zmagovalnem odru je stala tudi drugošolka Tena Evelyn Škalički, v skupini deklice B je bila druga. Konec prejšnjega tedna se je zelo izkazala na tekmovanju Gorenjski trojni axel v Kranju. Z odličnim nastopom je sedemletna Celjanka v kategoriji chicks 1 osvojila prvo mesto in izboljšala osebni rekord v točkah.

DŠ
Foto: DK CELJE

Ob Teni Evelyn Škalički stojita nova predsednica DK Celje Polona Čmer (prejšnji predsednik Marjan Kaligaro je odstopil) in novi trener, Bolgar Pavel Savinov.

PREJELI SMO

Ko pridejo novi junaki ...

Legendarni+, ki so za vstop v dvorano Zlatorog plačali 100–120 evrov, so si lahko prvo tekmo naših rokometashev ogledali v živo in poleg nekaj deset Florijanov na tribuni VIP seveda tudi nekaj aktualnih »prvakov« kluba. Kaj pa ostali legendarni-, da jih naštejemo le nekaj in naj mi bo oproščeno, če sem koga izpustil: Tone Goršič, Milan Zupančič, Vlado Privšek, Tone Turnšek, Vlado Bojović, Rudi Čajavec, Slavko Ivezić, Rado Petru ...? Vsi ti in še mnogi drugi, ki jih nisem omenil, so za klub prispevali mnogo, mnogo več kot 100–120 evrov na leto in mnogo več kot nekateri aktualni »prvaki« kluba na VIP-tribuni. A takšna je pač naša realnost in naj pri tem ponovim besede, ki jih je prijatelj Jože Sadar, nekdanji komercialni direktor Pivovarne Laško, napisal v naslovu svoje knjige Laški pivovarji v obdobju 1963–2003 ali ... ko pridejo novi junaki, so stari pozabljeni. Ja, res je, tudi v našem klubu so prišli in so »novi junaki« ...

Vem, da se bo iz kluba name vsul plaz kritik, češ, saj ne zna drugega kot nas kritizirati. Z marsikaterim dejanjem v preteklosti sem že dokazal, da to ni res. Res pa je, da sedanje vodstvo kluba ne bi smelo pozabiti na preteklost, ki je osnova vsega, kar je zdaj v klubu. In da smo vsi tisti, ki smo dolga leta tako ali drugače prispevali k razvoju in slavi celjskega rokometashev, še vedno navdušeni navijači naših mladih rokometashev.

Andrej Šušterič, Proseniško

ŠPORTNI DNEVNIK
EKIPA

25

Že četrto stoletje skupaj ustvarjamo šport
Hvala!

Edini slovenski športni dnevnik je v petek, 2. oktobra, praznoval častitljivih 25 let. Prva številka je izšla sredi devetdesetih, Ekipa pa se je v slovenskem medijskem prostoru pojavila že dobra štiri leta prej, ko je luč sveta ugledal športni tednik s tem imenom. Ekipa se je v četrto stoletje nekajkrat krepko spremenila – predvsem oblikovno, prehajala je celo iz večjega na manjši format in nazaj, a ves čas ohranila svojo pokončno držo. Po sklenitvi partnerstva s hrvaškimi Sportskimi novostmi je pridobila črki SN, vendar ostala branik slovenskega športa. Vedno je bila, je in bo informativna, poglobljena in tudi kritična zaveznica športa. Skupaj s sestrsko spletno različico Ekipa SN nadaljuje svojo pot in ostaja darilo športu.

Celjsko nogometno moštvo tudi v letošnji sezoni kot parna lokomotiva

Dušan Kosić: »Imamo lušno ekip´co«

Dvom, katero od prizorišč – oddaljenih nekaj korakov – zanimivih nedeljskih tekem obiskati v športnem Celju, se je razblinil ob novici, da je rokometni derbi med Celjem Pivovarno Laško in trebanjskim Trimom odpovedan. Odločitev je bila naenkrat preprosta, ogled nogometne tekme med Celjem in Taborem, ki je pripotoval na krilih blesteče predstave in prepričljive zmage proti Mariboru.

DEAN ŠUSTER

Celje je zmagalo drugič zapovrstjo, proti Sežancem z 2:1. Preostali izidi 6. kroga 1. SNL: Domžale – Gorica 1:1, Bravo – Mura 2:1 in Maribor – Olimpija 1:1, zaradi neurja je bila prekinjena tekma med Aluminijem in Koprom.

Odlične Dangubičeve odločitve

Na dan tekme so Celjani tudi uradno izgubili Mitjo Lotriča, ki je odšel v nemško drugo ligo k Würzburgu. Že prej so ostali brez najboljšega strelca v šampionski sezoni Daria Vizingerja. A **Filip Dangubić** ni slabši od njega: v nedeljo je dal dva gola, priigral je enajstmetrovko, idealno je zaposlil Luko Kerina. »Po prvem polčasu bi lahko vodili z dvema, tremi zadetki prednosti, če bi le bili bolj zbrani pri zaključkih akcij. Po klasičnem nogometnem pravilu smo nato prejeli zadetek. V drugem delu smo dokazali, da je naša ekipa boljša od gostujoče,« se je glasil Dangubićev komentar. Kaj pa izvedba enajstmetrovke? Šele

približal se je belemu krogcu, ko je vratar že krenil v svojo desno stran: »Med zaletom sem v kotičku očesa opazil, da se je že odločil, kam se bo vrgel. Zato sem streljal po tleh, kar je bolj zanesljivo. Sicer sem mislil žogo malce dvigniti. Premislil sem si, ker se vratar ni zmozel več vrniti.«

Kot da je iskal drugega

Po imenitni akciji in dveh dvojnih podajah Dangubića z Ninom Pungarškom (zakaj Celjan ni kapetan?) za 1:0 so si gostje priigrali enajstmetrovko, ki pa ni bila dosojena, čeprav je Žan Zaletel tekmeu odnesel stojno nogo. Po kotu pa kompenzacija: očitni prekršek nad vratarjem Matjažem Rozmanom, ki ni zmozel preprečiti izenačenja. In tretji čuden dogodek: Dominik Mihaljević je imel rumeni karton, a vendar je storil prekršek na sredini igrišča, da bi prejel še drugega. Od 64. minute so imeli Celjani igralca več, darilo od milo rečeno čudnih gostov

Neulovljiva sta bila Nino Pungaršek in Filip Dangubić.

so sprejeli z vsemi nogami. »Nogomet je živa stvar, med tekmo se zgodi marsikaj. V enem trenutku se lahko vse podre. Morda bi mi na klopi morali že prej posredovati,« je odgovoril trener Sežancev, Ljubljčan **Goran Stanković**, ki je želel someščana Dušana Kosića presenetiti s postavitvijo 3-4-1-2 v želji, da bi celjski obrambi moral tesneje pomagati še en zvezni igralec.

Povezali dve zmagi

Ni se mu izšlo, strateg Celja **Dušan Kosić** je želel biti kratek: »Pomembno je, da smo premagali neugodnega nasprotnika in osvojili tri točke. Uspeh za klub je tudi

prestop Mitje Lotriča v drugo nemško ligo. V Celju se je vrnil v nogometno življenje. Presrečen sem, da je šel na bolje.« Veljalo je izkoristiti dobro razpoloženje. Kaj meni o novincih? »Nimamo okrepitve, prišli so pač tisti, ki si jih klub lahko privoščijo. Čas bo pokazal, v kolikšni meri se bodo prilagodili našim načelom. Ni enostavno priti v Celje. Tukaj so fantje po treh letih dela na visoki ravni. Imamo lušno ekip´co.« Glede bratov Štraus ni nič novega. Klub se odloča o njuni usodi, očitno ni več povezana s Celjem. Tudi v prejšnji sezoni so prvaki prvič zmagali v 5. krogu, nato pa so se ogreti kot parna lokomotiva poda-

li v dolgotrajni boj. »Vsako leto imamo podobne težave na startu. Zdaj vsi pričakujemo, da bomo krojili zgornji del lestvice. No, pogledjte, izgubila je Mura ...« je Kosić pokazal proti favoritini za naslov prvaka, ki ima zdaj nižjo prednost.

»Niso bili smešni«

In še evropski tekmeči Celja. Dundalk in Molde sta v isti skupini Lige Evropa, v katero se je uvrstila tudi Crvena zvezda, ki jo je namučil armenski Ararat. »Označiti za neuspeh celjsko zgodbo v evropskem tekmovanju je za nas boleče. Peklo nas je. Res je, da nismo premagali Moldeja in

Lestvica 1. SNL										
MURA	6	4	1	1	10:3	13				
BRAVO	6	3	1	2	9:9	10				
MARIBOR	6	2	3	1	12:8	9				
OLIMPIJA	6	2	3	1	6:5	9				
TABOR	6	3	0	3	9:10	9				
DOMŽALE	6	2	2	2	10:9	8				
CELJE	6	2	2	2	7:7	8				
KOPER	5	1	2	2	6:7	5				
GORICA	6	1	1	5	6:11	4				
ALUMINIJ (-2)	5	1	1	4	2:8	2				

Celje (4-2-3-1): Rozman – Marandić, Stojinović, Zaletel, Kadušić – Benedičić, Vrbanc – Kuzmanović, Pungaršek, Kerin – Dangubić. Igrali so še Novak, Štravs, Koritnik, Šporn, Brecl.

Ararata, a smo ugnali Dundalk, ki se je kasneje uvrstil v Ligo Evropa. To so vse resne ekipe. Tam nogometaši igrajo za precej višje plače kot naši fantje. So starejši in izkušenejši. Svoje igralce bom še enkrat pohvalil. Dali so vse od sebe. In niso bili smešni. Prav gotovo bi se nam tudi to lahko zgodilo. Plačali smo šolnino za prihodnost,« si je dušo olajšal Kosić. Za konec je dodal: »Bili smo razočarani, imeli smo namreč občutek, da če bi izkoristili vse, kar se nam je ponudilo, bi napredovali. A tako ne gre vsak dan. Želeli smo čim dlje, želeli smo zaslužiti čim več denarja, toda za to se mora sešteti več stvari.« Zdaj ima »Dule« Kosić, ki je obogatil celjsko blagajno, v kadru še Jona Šporna, Maja Roriča, Mirka Milikića in Bradleyja Martisa. Malce svojeglavi selektor Primož Gliha je v selekcijo do 21 let poleg Zaletela in Stojinovića povabil še Lana Štravs, Jakoba Novaka in končno tudi Luko Kerina. Celje bo, če bo vse po sreči, pri Olimpiji gostovalo 18. oktobra.

Foto: NK CELJE

Zala Zanoškar

Jan Ločnikar

Zala Zanoškar srebrna z ekipo na EP

Pred tednom se je v poljskem Krakovu začelo evropsko prvenstvo v slalomu za mladince in mlajše člane (do 23 let). Zaradi odpadlega svetovnega prvenstva v Tacnu je bila to najpomembnejša tekma v tej sezoni za ti starostni kategoriji.

Celjski klub je imel na prvenstvu na Poljskem kar štiri reprezentante, ki so se pripravljali in nastopili pod vodstvom trenerja Aleša Kudra: v kajaku v mladinski kategoriji Lana Tominca, Jana

Ločnikarja in Zala Zanoškar, v kanuju pa mlajšega člana Urha Turnška.

Zelo lepa uspeha sta dossegla Ločnikar, ki je osvojil peto mesto, in Zanoškarjeva, ki je bila osma. Jan je dal vse od sebe, a je žal imel en dotik vratc oziroma pribitek dveh sekund. Ta ga je pahnil na peto mesto. Če se mu ne bi pripetil spodrsrlaj, bi zmagal s sedmimi stotinkami pred Rusom Smirnovom. V ekipnih vožnjah 3xK-1 je Zala Zanoškar z Ljubljjan-

čankama Evo Alino Hočevar in Heleno Domanjko osvojila drugo mesto! Zmagale so Nemke, tretje so bile Čehinje.

Urh Turnšek je v kanuju pristal na 18. mestu. Veliki osmoljenec prvenstva je bil zmagovalec olimpijskih iger mladih Lan Tominc, ki je veljal za enega od favoritov za zmago. Po izredni vožnji brez napak skoraj do cilja polfinala je že kazalo, da bo dosegel najhitrejši čas med kajakaši. Malo pred ci-

ljem je storil veliko napako, saj je vratca prevozil na meji dovoljenega, strogi sodniki pa so mu prisodili 50 kazenskih sekund. Sanj o finalu in napadu na sam vrh na tem evropskem prvenstvu je bilo v trenutku konec. Tekmovanje je končal na 28. mestu. Predsednik KKK Nivo Celje Dušan Konda je bil neutolažljiv, dejal je celo, da tako še ni bil razočaran, odkar vodi celjske kajakaše.

DŠ
Foto: NINA JELENC

NA KRATKO

Atomski začetek, konec brez energije

Celje: Po treh krogih lige prvakov so rokometiški Celja Pivovarne Laško še brez točk. Tretji poraz v skupini B so doživeli v svoji dvorani. Vnete igralce stav je mikala lepa kvota za zmago Kiela z vsaj šestimi goli razlike. Malce jim je zastal dih, ko so Celjani povedli s 5:0. Toda nemško moštvo s številnimi zvezdniki se je kmalu zresnilo, končni izid je bil 24:35.

Zmaga Davida Štarkla

Dubrovnik: Slovenski judoisti so nastopili na evropskem pokalu v Dalmaciji. Trije predstavniki celjskega Z` dežele Sankakuja so stali na odru za zmagovalce. Zmaga se je veselil David Štarkel (kategoriji do 60 kilogramov), druga je bila Lia Ludvik (do 63 kg), tretji pa Matjaž Trbovc (do 66 kg). Judoistični koledar zaradi pandemije ostaja skoraj prazen. V slovenski reprezentanci upajo, da bo izveden vsaj grand slam v Budimpešti čez tri tedne.

Rogaška in Terme Olimia brez praske

Celje: Po dveh krogih v 1. slovenski ligi za košarkarje so na vrhu lestvice s po dvema zmagama Slatinčani, Podčetrčani ter Domžalčani in Novomeščani. Na Celjskem sta bila dva regijska derbija. V Podčetrtku je bila ekipa Terme Olimia boljša od Šentjurja z 90:79. Bolj napeto je bilo v Laškem, kjer je Rogaska ugnala domači Zlatorog s 86:85. Po eno zmago imata Zlatorog in Šenčur, brez nje so še Hopsi, Šentjur, Koper in Triglav. Košarkarice Cinkarne so namenoma odigrale dve tekmici v dveh dneh, v torek v Mariboru, včeraj so pričakale Grosuplje. Trener Damir Grgić nestrpnost pričakuje vrnitev v ekipo poškodovane Snežane Bogičević pred začetkom Jadranske lige.

Slatinčane prevzel Bevc

Rogaška Slatina: Nogometaši Rogaske se želijo nemudoma vrniti v 2. slovensko ligo. Toda po sedmih krogih v 3. ligi vzhod za vodilno Bistrico zaostajajo za pet točk. Vodstvo kluba je sprejelo odstop trenerja Damjana Romiha, Slatinčane zdaj vodi Stane Bevc. (DŠ)

naša žena
slovenska ŽENSKA
in družinska revija

10. oktober 2020

SONJA MERLJAK ZDOVC
je zelo mlada spoznala,
da se človeštvo nič ne
nauči iz zgodovine

SLOVENSKA MARY POPPINS
Nikomur ne bremele biti košene
človekove pravice in dostojanstvo

Z OSVOBAJANJEM GLASU
O NOTRANJE MOČI

ROJENA ZA VRHUNSKI TENIS
Razkrivamo pričevanja svojcev stanovalcev DSO

**STAROST JE SAMO
ZA POGUMNE**

**RAZKOŠJE
OGNENIH BARV**

ŽE v prodaji!

Naš pogovor
Tina Popovič, vodja zavoda Divja misel in Vodnikove domačije

Predstavljamo
Karolina Kalan, direktorica, pisateljica
in mama samohranilka štirih otrok

Slovenska podjetnost
Prikupne Mimme Tine Renko

Mladi talenti
Živa Falkner rojena za vrhunski tenis

Zdravje
Globalni zdravstveni problem je pomanjkanje vitamina D

NE PREZRITE
»Iz pričevanj svojcev stanovalcev v DSO je mogoče tudi
povzeti, da vse prevečkrat pozabljamo na dejavno vlogo
obolelega pri odločanju in njegove pravice kot pacienta. Zakon
o pacientovih pravicah je zelo jassen, saj ima bolnik pravico do
samostojnega odločanja o zdravljenju, pravico do upoštevanja
vnaprej izražene volje, pravico do drugega mnenja ter pravico
do seznanitve z zdravstveno dokumentacijo. Čas je, da se na
sistematični ravni vprašamo o izkušnjah in lekcijah, ki bi jih
sporočili zaposleni, stanovalci in svojci o zdravstveni in socialni
obravnavi v DSO-jih v času epidemije v Sloveniji« med drugim
poudarja v rubriki Razkrivamo dr. Brigita Skela Savič.

PUJSE, težke od 30 do 50 kg, za nadaljnjo
rejo in telico pasme limuzin, težke 230
kg, prodam. Telefon (03) 5738-019.L87

DVA bika ls, stara 3 mesece in teličko, staro
tri mesece, pašne, prodam. Telefon 041
547-769. 972

PAŠNO telico križanko, pitano kravo ter
pitano telico za nadaljnjo rejo ali zakol
prodam. Telefon 030 693-866. p

TELICO simentalčko, težko več kot 400 kg,
staro 15 mesecev, prodam. Telefon 041
290-613. 980

TELICO simentalčko, brejo 6 mesecev, prodam.
Telefon (03) 5771-034. 978

PRAŠIČE domače reje, možen zakol pri nas,
možna prodaja tudi svinjskih polovic,
prodamo. Telefon 031 854-042. 981

DOMAČE peteline prodam, 10 EUR eden.
Telefon 041 500-394. 982

TELICO simentalčko, brejo v 6. mesecu, pašna,
pregledano, prodam. Telefon 031 840-
282. 868

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice, plačilo takoj +
DDV, kupim. Telefon 041 653-286. š

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

TRI bike za nadaljnjo rejo, težke od 500 do
600 kg, kupim. Telefon 041 522-720. 918

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

NEŠKROPLJENO grozdje jurka, na brajdi,
prodam. Telefon 051 621-738. 891

KORUZA, ječmen, pšenica, tritikala naprodaj.
Telefon 041 742-334. 957

FIŽOL v zrnu, ki še ni zrel, prodam. Telefon
031 292-848. 965

KRMNI krompir za prašiče prodam. Telefon
041 547-769. š

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA
od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

SIOL kanal 673

amis kanal 306

telemach kanal 271

T2 kanal 152

OSTALO

PRODAM

SUHA drva, možna dostava, Celje in okolica,
prodam. Telefon 041 442-999. 882

BUKOVA drva na paletah, dolžina 25 in 33
cm, prodam. Možna dostava. Telefon 031
625-479. p

STROJI

PRODAM

150-litrsko hidravlično stiskalnico, v zelo do-
brem stanju, prodam. Cena po dogovoru.
Telefon 031 232-778. 964

KOSO, greben za Bcs 735, prodam. Telefon
041 987-305. 971

TRAKTOR Tomo Vinkovič, dobro ohranjen,
prodam. Telefon 041 987-305. 971

HIDRAVLIČNI plato, 180 x 110 cm, prodamo.
Telefon 031 278-786. 973

PLUG Posavec, 12 col, ugodno prodam. Tele-
fon 070 419-686. 974

**AVTO STEKLO
CENTER**

Ipavčeva 21, 3000 Celje
www.novomat.si
Tel.: 03 428 62 91

novi tednik

Vedno z menoj!

POSEST

PRODAM

HIŠO v okolici Žalca prodam. Telefon 051
476-078 ali 041 689-748. 937

KMETUJO in več gradbenih parcel prodam.
Telefon 051 476-078 ali 041 689-748. 937

NA lepi lokaciji v bližini Laškega prodamo
manjšo kmetijo, primerno za bivanje.
Telefon 070 376-656. 938

KUPIM

MANJŠO hišo ali bivalni vikend kupim v nepo-
sredni bližini Celja. Telefon 031 265-855. 975

STANOVANJE

KUPIM

STANOVANJE, lahko je v slabšem stanju, ku-
pim. Plačilo takoj. Telefon 070 614-191. 993

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesno-
stjo, prodamo. Brezplačna dostava na
dom. Vzreja nesnic Tibaot, telefon (02)
582-1401. n

PRAŠIČE, težke od 30 do 250 kg, domača
hrana, možna dostava, prodam. Telefon
031 311-476. p

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste, črne
in bele barve, pred nesnostjo, prodamo,
pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

ŠKROPLJENJE SADOVNJAKOV PO OBIRANJU

Opravimo s pripravkom **CUPRABLAU Z 35 WP** v odmerku 3kg/ha, ki zmanjšuje potencial okužb jablanovega škrlupa (*Venturia inaequalis*), ki prezimi v obliki askospor v odpadnem listju.

Na lupinarjih (oreh, leska) uporabimo **Cuprablau Z 35 WP** za zatiranje orehove (lešnikove) črne listne pegavosti (*Xanthomonas campestris*) v odmerku 2 kg/ha. Tretiranje se opravi jeseni po spravi pridelka in odpadanju listja.

CUPRABLAU Z 35 WP uspešno zatira tudi listno luknjičavost koščičarjev, češnjevo listno pegavost in črno pegavost jablan, ki jo je vse več opaziti v sadovnjakih.

PRIPOROČILA ZA ŠKROPLJENJE VINOGRADOV PO TRGATVI

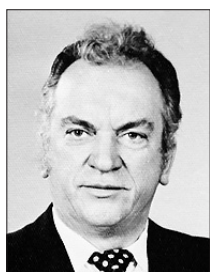
Zaradi vse bolj blagih zim v zadnjih letih, ko temperature v posameznih letih ne padejo pod – 14 stopinj °C, se micelij glive pepelovke vinske trte (*Uncinula necator* (Schwein.) Burrill) ohrani čez zimo. Tako se že v začetku spomladi, ko se razprejo lusko listi, na zimskih očesih prične razvoj pepelovke. Te okužbe vinogradniki velikokrat spregledajo.

Tudi peronospora vinske trte (*Plasmopara viticola* Berl. & de Toni) trosi glive (*oospore*) prezimijo v drobirju odpadlega listja. Z jesenskim škropljenjem vinogradov zmanjšamo potencial patogenih gliv in s tem intenzivni pritisk primarnih okužb. Po trgatvi priporočamo uporabo kombinacije pripravka **CUPRABLAU Z 35 WP** v odmerku 3 kg/ha (30g / 10 L vode), ali nov pripravek **CUPRABLAU Z 35 WG**, v odmerku 3 kg/ha (30g / 10 L vode), ki mu dodamo od 3 kg do 8 kg /ha pripravka **PEPELIN WG** (od 30 g do 80 g / 10 L vode).

www.cinkarna.si

CINKARNA

CUPRABLAU Z 35 WP

Spomin ...
Edini, ki ostane močan nad vsem;
edini cvet, ki ne ovne,
edini val, ki se ne razbije,
edina luč, ki ne ugasne!

V SPOMIN

Za nami je 20 let spominov nate,

TONČI VELENŠEK

(6. 10. 2000 – 6. 10. 2020)

Tvoji: Slava, Irena, Iza in Marjan

p

Pridi brž, pomlad,
učakal bi te rad,
pa se mi slabo godi,
ker bolezen mi sledi.

Otožen je pogled v ta prelepi svet,
a upanje obstaja, da ni lepšega kraja
od nebeškega raja.

(Terezija Deželak, 2015)

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

TEREZIJSKE DEŽELAK

iz Zgornje Rečice pri Laškem
(17. 9. 1933 – 26. 9. 2020)

vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali in obiskovali,
vsem, ki ste ob slovesu kakorkoli pomagali in sočustvovali z nami, iskrena hvala.

Vsi njeni

L 88

Prazen dom in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
nič več ni tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
ostaja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene,
mame, stare mame, babice in tete

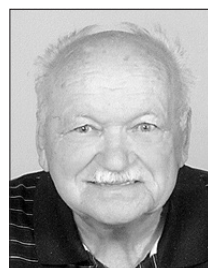
NAĐE PILIŠ

iz Konjskega
(22. 6. 1939 – 15. 9. 2020)

iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem za
podarjene sveče in svete maše. Posebej hvala našemu Dar-
ku z Jožico in Aljo za pomoč v težkih trenutkih. Zahvala
Urgentnemu centru ZD Celje, dr. Đorđeviću, nevrološke-
mu oddelku ZD Celje, gospodu Pergerju za lepo opravljen
obred, gospe Jurgec, Franju in Marini, pogrebni službi Raj
ter podjetju Merkur Velenje za izkazano pomoč.
Vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala

Žalujoci: mož Pepi, hči Irena, vnuk Damjan z družino
in Peter

976

Nikoli res ne boš odšel,
v srcih naših boš živel.
Vsak naš korak boš
spremljal v tišini,
brezsmrtni nate so
spomini.

ZAHVALA

V 92. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ati, dedi,
pradedi, tast, brat in stric

VINKO VERBIČ

iz Dobojske ulice v Celju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvalujemo sorodnikom,
prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja ter
podarjeno cvetje, sveče in svete maše.

Žalujoci: vsi njegovi, ki smo ga imeli radi.

986

Tiho čez polje, tiho mesec gre,
z njim gre žalostno srce.
(Oton Župančič)

ZAHVALA

K večnemu počitku je odšla
naša draga mama, žena, babica,
prababica, sestra in teta

OTILIJA MARIJA CENTRIH

iz Dobležič 1a, Lesično
(8. 9. 1943 – 28. 9. 2020)

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in
vaščanom za izrečena sožalja in udeležbo na njeni zadnji
poti. Hvala za besede tolažbe, cvetje, sveče, svete maše in
pesmi slovesa. Za čas njene boleznij je naša iskrena zahvala
namenjena zdravnikom in zdravstvenemu osebju Onkolo-
škega inštituta Ljubljana, Kliničnemu centru Ljubljana, SB
Celje, zdravnikom in sestram Zdravstvenega doma Kozje,
patronažni sestri Martini in celotnemu osebju za pomoč na
domu ter vsem posebej neimenovanim, a nepogrešljivim v
hudem. Hvala gospodu duhovniku za opravljen cerkveni
obred in pevcem za sočutno petje ob njenem grobu. Hvala
tudi pogrebni službi Gekott.

Vsi njeni

980

DRVA bukve, na paletah dolžine 25, 33 in 50
cm, prodam. Cena 130 EUR, po dogovoru
tudi dostava. Telefon 041 252-132. p

SUHA bukova drva, 8 m³, prodam. Cena po
dogovoru. Telefon 041 524-358. 959

KRAVO, brejo 8 mesecev (drugo tele), več
bikov po izbiri, težkih od 400 do 500 kg
in 5 »klafter« suhih drv, prodam. Telefon
031 353-638. 966

OTROŠKO posteljico, 120 x 60 cm, na kole-
sih, prodam. Zraven prilagam vzmetnico
s pralno prevleko. Telefon 041 397-566. p

SUHA drva, hrast, akacija, dolžina 30 do 35
cm, prodam. Telefon 031 479-727. 970

SUHA drva (bukve, gaber, jesen) prodam.
Možen razrez in prevoz do 15 km. Okolica
Laškega. Telefon 031 527-635. 977

SUHA bukova drva prodam. Telefon 041 864-
233. p

DRVA, bukova, suha, rezana na 33 cm, ugo-
dno prodam. Okolica Sladke Gore. Telefon
031 815-897. 983

Poroke

Laško

Poročili so se: Anja TO-
VORNIK in Matej PUŠNIK,
oba iz Brstovnice, Marina
TOMAŽIČ in Dejan MOKO-
TAR, oba iz Hrastnika.

Žalec

Poročila sta se: Ana ŠE-
MENC iz Mozirja in Jure
DRUŠKOVIČ iz Prebolda.

Velenje

Poročila sta se: Edina
MAHMUTAGIČ in Dušan
PIRMAN, oba iz Velenja.

**Vsak četrtek ob 20.00
na programu
VTV - Vaše televizije**

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

Smrti

Velenje

Popravek: V prejšnji šte-
vilki Novega tednika smo o
enem izmed pokojnih ob-
javili napačen podatek, ki
smo ga prejeli iz UE Velenje
in ki se za napako opraviču-
je. Pravilno je: umrl je **Jovan
STUPAR** iz Šmartnega ob
Paki, 73 let.

SUHA bukova drva, 33 cm ali metrska, pra-
šiča mesne pasme, domača reja, težkega
približno 100 kg, celega ali polovico,
prodam. Telefon 041 824-851. 985

DVE telici, 440 in 360 kg, žb/limuzin in
traktor lmt 539, prvi lastnik, registriran,
prodam. Telefon 031 707-122. 988

ZMENKI

SEM fant, star 55 let, nealkoholik in neka-
dilec. Živim na manjši kmetiji, ki je lepo
urejena in mehanizirana. Iščem dekle ozi-
roma žensko, ki bi mi malo pomagala pri
hiši in s katero bi si krajšala dolge zimske
večere. Otrok ni ovira. Sem iz okolice La-
škega. Pokličite me, telefon 070 489-292.
L 86

sport@nt-rc.si

novi tednik radio celje

Cenjene stranke obveščamo, da

**MALE OGLASE, ČESTITKE,
OBVESTILA IN OSMRTNICE**

za **Radio Celje** in **Novi tednik**

**sprejemamo v času uradnih ur (7.00–15.00)
na sedežu podjetja, Prešernova ulica 19, Celje.**

**POŠILJATE JIH LAHKO TUDI PO
ELEKTRONSKI POŠTI**

na naslov oglasit@nt-rc.si

ali jih sporočate po **TELEFONU 03 4225 144.**

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

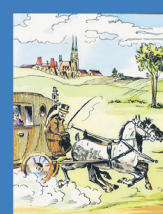
MED TEDNOM
SRČNA KRALJICA
TELENOVELA

18.00

ARĖNA

V OMREŽJU VAŠEGA OPERATERJA: T 2 22, TELEMACH 129, EON 700, TELEKOM 688, A1 311, TOTAL TV 22

VEDEŽEVANJE in ASTROLOGIJA

090 42 24

2,19 €/min. iz omrežja A1, ceno iz drugih omrežij določajo drugi operaterji

Kino

CINEPLEXX

Spored od 8. 10. do 14. 10.

Besen – triler
četrtek, torek: 20.20
petek, sobota, nedelja: 20.50
Mulan – pustolovski, drama
petek, sobota, nedelja: 17.20
Naprej – animirani, komedija,
pustolovski
petek, sobota, nedelja: 15.50
Novi mutanti – akcijski, pustolovski
četrtek, torek: 18.50, 21.00
petek, sobota, nedelja: 19.00, 21.00
Padati – drama
četrtek, torek: 17.20, 19.45
petek, sobota, nedelja: 16.45, 19.45
Prvič narazen – drama, romantični
četrtek, torek: 18.10, 19.30, 20.30
petek, sobota, nedelja: 16.20, 18.30, 19.30, 20.40, 21.15
Tenet – akcijski, drama, triler
četrtek, torek: 19.00, 20.50
petek, sobota, nedelja: 18.20, 20.20
Troli na svetovni turneji – animirani, komedija
četrtek, torek: 17.00, 18.00, 18.40
petek, sobota, nedelja: 15.30, 16.40, 17.30, 18.40
Troli na svetovni turneji – animirani, komedija, 3D
četrtek, torek: 17.30
petek, sobota, nedelja: 16.00, 18.00
Vojna z dedkom – komedija, drama, družinski
četrtek, torek: 18.20, 20.00
petek, sobota, nedelja: 16.10, 18.10, 20.00

SOBOTA
19.00 Padati – drama

KINO VELENJE

PETEK
17.00 **Prvič narazen** – romantična drama
NEDELJA
16.00 **Troli na svetovni turneji** – animirana glasbena pustolovščina, sinh., 3D
20.00 **Milost** – kriminalna drama
PONEDELJEK
17.00 **Troli na svetovni turneji** – animirana glasbena pustolovščina, sinh.
20.00 Neskončnost – drama

Kulturne prireditve

ČETRTEK, 8. 10.

17.00 in 19.30 Gledališče Celje, Mali oder

Lutz Hübner: Marjetka, str. 89
abonma po posebnem razporedu in izven

18.00 Savinov likovni salon Zalec

Umetni raj
odprtje razstave kiparja Boštjana Drinovca

19.00 Kapela sv. Elizabete (Špitalska kapela) Celje

Zeleni zvoki
eksperimentalni audio-vizualni performans lokalnih umetniških ustvarjalcev; potrebna je predhodna prijava

19.00 Velenjski grad

Majda Kurnik (1920–1967)
odprtje stalne razstave, poklon umetnici ob stoti obletnici njenega rojstva

PETEK, 9. 10.

17.00 Gledališče Celje

Florian Zeller: Laž
abonma po posebnem razporedu in izven

18.00 Mestna knjižnica Velenje

Cvetne esence: cvetna abeceda za dušo po kapljicah
predstavitev knjige Kate Laštro

19.00 Galerija Velenje

Artopolis
predstavitev prve spletne platforme za slovenske umetnice in umetnike

SOBOTA, 10. 10.

10.00, 12.00 in 17.00 Gledališče Celje

Johanna Spyri: Heidi

abonmajček po posebnem razporedu in izven

19.30 Plesni forum Celje

Heroj 3.0 – Več kot besede
gledališki abonma HKC, igralca in avtorja predstave: Uroš Kaurin in Vito Weis

20.00 Dvorana Doma II. slovenskega tabora Žalec

Slovenec in pol
komedija, avtorski projekt Perice Jerkoviča, Aleša Novaka in Uroša Kuzmana v sodelovanju s SiTi Teatrom BTC

NEDELJA, 11. 10.

10.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor

Celeia – mesto pod mestom
javno vodstvo po razstavi

17.00 Avla Doma II. slovenskega tabora Žalec

Maja Mirkac in Ana Dušica
1. koncert iz citrarskega cikla 2020/2021

17.00 in 19.30 Gledališče Celje

Varja Hrvatini: Vse se je začelo z golažem iz zajčkov
Kulturno umetniško društvo Krik, izbrana predstava za abonente in izven

19.00 Cerkev sv. Jožefa Celje

Barve jeseni ob citrah
koncert iz sklopa Glasba na hribu v izvedbi Neli in Karmen Zidar Kos

sezona 2020/21
VPIS ABONMAJEV

Cena abonmaja znaša 18 EUR in vključuje obisk 6 prireditev.

Hiša kulture Celje

muzej novejših zgodovine Celje
mnzrc

Muzej novejših zgodovine Celje, Prešernova ulica 17

17. 10. Popotne pravljice
14. 11. Mehurčki
12. 12. Strašni Beethoven
6. 2. Mojstri pajki
13. 3. Ta ram pa ra ri, nobenih skrbi
5. 6. Glasbeni sprehod s CGO

Glasbene sobotnice

PONEDELJEK, 12. 10.

8.30 Dom kulture Slovenske Konjice

Martin Krpan
Kulturno-umetniško društvo Cona 8, opera za mladino

18.00 Pokrajinski muzej Celje, Barbarina dvorana

Neskončno potovanje Alme M. Karlin: življenje, delo, zapuščina
predstavitev prve znanstvene monografije o Almi M. Karlin; knjigo bo predstavila avtorica Barbara Trnovec

TOREK, 13. 10.

19.19 Mestna knjižnica Velenje

Doba velikih migracij na Slovenskem
predstavitev knjige Alekseja Kalca, Mirjam Milharič Hladnik, Janje Žitnik Serafin

SREDA, 14. 10.

11.00 Gledališče Celje

Sofi Oksanen: Očiščenje
mladinski abonma

sport@nt-rc.si

18.00 Dom kulture Velenje

Hevreka!
Zavod Margarete Schwazwald in Mestno gledališče Ptuj, Abonma Mladost (1)

19.30 Celjski dom

Koncert Celjskega godalnega orkestra
abonma CGO in izven

Ostale prireditve

ČETRTEK, 8. 10.

10.00 Ljudska univerza Celje

Modri kotiček: Podporna skupina za upokoјence vodi: Sabina Rožen

10.00 Knjižnica Velenje

Moč branja: Bralni klub za odrasle
bralni krožek bosta vodili Brina Zabukovnik Jerič in Andreja Kac

16.30 Ljudska univerza Celje

Pričetek začetnega tečaja nemščine
vodila ga bo Suzana Slemenšek

PETEK, 9. 10

9.00 Večgeneracijski center Socio Celje

Slovenščina je lahko zabavna
tedenske delavnice za vse stopnje znanja

10.00 Zbirno mesto: VGC Socio

Pohod na Drevesne hiške
in zvočna kopel s tibetanskimi posodami vodi: Tea Strajn

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

90.6 | 95.1 | 95.9 | 100.3 MHz

Četrtek, 8. oktober

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Naši očaki**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Kalejdoskop**; 12:00 Globalne novice; **12:20 Atlas narave**; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Gospodarski utrip regije (ponovitev); 19:20 Kalejdoskop (ponovitev)

Petek, 9. oktober

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Milenium**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Za zdravje**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Za zdravje (ponovitev); 19:20 Hiša glasbe (ponovitev)

Sobota, 10. oktober

6:20 Milenium (ponovitev); 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 11:00 Globalne novice; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 14:00 Globalne novice; **14:20 Vitamin C**; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; **20:00 Nora sobota**

Nedelja, 11. oktober

6:20 Naši očaki (ponovitev); **7:20 Luč sveti v temi**; 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05**

Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:20 Floradio (ponovitev); 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; **13:10 Čestitke in pozdravi**; 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; **19:15 Sončni žarek (vsako drugo nedeljo v mesecu)**

Ponedeljek, 12. oktober

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Športnih 30**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Floradio**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00

Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Športnih 30 (ponovitev); **19:00 Kartica**

Torek, 14. oktober

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Zverinice iz regije**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Po-udarjeno**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Hiša glasbe**; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**;

17:30 Osmrtnice; 18.20 Po-udarjeno (ponovitev); 19:20 Vitamin C (ponovitev)

Sreda, 14. oktober

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Vaš zakaj, naš zato**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Gospodarski utrip regije**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Mali O**; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Vaš zakaj, naš zato (ponovitev); 19:20 Zverinice iz regije (ponovitev)

NAJBOLJŠI IN NAJBOLJ POSLUŠAN V NAŠI REGIJI!

VEDNO 3x VEDNO boljši!

radio celje

www.radiocelje.si

14.30 Večgeneracijski center Socio Celje
Zabavne likovne animacije za otroke z Dolores Ponoš prijave so obvezne
16.00 Žička kartuzija
Festival lepopisja v Žički kartuziji namenjen je osnovnošolskim otrokom
17.00 Večgeneracijski center Socio Celje
ABC orientalskega plesa vodi: Ksenja Višket; obvezne prijave
SOBOTA, 10. 10.
8.00 Cankarjeva ulica Velenje
Boljši sejem
11.00 Muzej novejša zgodovine Celje
Menjava igrač v otroškem muzeju Z igro dediščine v tednu otroka, dnevi evropske kulturne dediščine; vstop prost
11.00 do 20.00 Stari grad Celje
Živa zgodovina na Starem gradu v viteškem taboru se lahko pomerite z vitežom v lokostrelstvu ali mečevanju, klepetate z grajsko damo in prisluhnete šalam grajskih glumačev

NEDELJA, 11. 10.
10.00 Velenjski grad
Z igro do ljudskih pravljic pripovedovalska delavnica za otroke, pripovedovalka Janja Stopar
11.00 do 19.00 Stari grad Celje
Živa zgodovina na Starem gradu v viteškem taboru se lahko pomerite z vitežom v lokostrelstvu ali mečevanju, klepetate z grajsko damo in prisluhnete šalam grajskih glumačev
PONEDELJEK, 12. 10.
11.00 Večgeneracijski center Socio Celje
Psihološke delavnice z Bojanom Krevhom prijave obvezne
17.00 Večgeneracijski center Socio Celje
Telovadba 1000 gibov po metodi dr. Nikolaya Grishina

novi tednik

Vedno 3x VEDNO boljši!

radio celje

18.00 Knjižnica – Kulturni dom Šmarje pri Jelšah
Pravljčni večer za odrasle
TOREK, 13. 10.
8.30 Ljudska univerza Celje
Orodja za učenje na daljavo delavnica je namenjena upokojemcem brez računalniškega predznanja
9.00 Knjižnica – Kulturni dom Šmarje pri Jelšah
Vpliv prehrane na imunski sistem predavanje Irene Franič za člane UTŽO
13.00 Ljudska univerza Celje
Kako prepoznati, da ima oseba, s katero smo se povezovali, težave pri vzpostavljanju zdravih odnosov? delavnica bo na spletu; vodila jo bo dr. Sara Jerebic
16.30 Večgeneracijski center Socio Celje
Skupina za malčke s Cvetko Skale prijave so obvezne
16.30 Ljudska univerza Celje
Začetni tečaj šivanja in krojenja vodila ga bo Nada Dackovič

17.00 Galerija Velenje
Kako naslikati zgodbo? delavnica ilustracije po vzoru Marjance Jemec Božič; delavnica za odrasle
17.00 Regionalni multimedijški center Kunigunda
Kons: Arduinovanje – osnove delavnica
17.00 Knjižnica Velenje
Pravljčna meditacija za otroke z Janjo in medvedkom Tapkom primerno za otroke starejše od treh let
17.00 Knjižnica Velenje
Filmoljubci beremo filme predstavitev in pogovor bosta vodili Maja Praprotnik in Andreja Kac
18.00 Knjižnica Šentjur
Indija potopisno predavanje Klemna Šege; vstop prost
18.30 Mestna knjižnica Šoštanj
Oman, arabska pravljica z dvoletnikom potopisno predavanje Urške Sotler
SREDA, 14. 10.
10.00 Ljudska univerza Celje
Orodja za učenje na daljavo delavnica je namenjena upokojemcem z

računalniškim predznanjem
11.00 Večgeneracijski center Socio Celje
Zdravljenje skozi odpuščanje in povezovanje z žensko energijo delavnice temeljijo na ženskih krogih in tehnikah, kjer se uporabljajo meditacija in molitve
11.00 Celjski dom
Astma in sodobni pristopi zdravljenja predava: Špela Boh
17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku
Pravljčne dogodivščine z Dragico primerno za otroke od 4. do 7. leta starosti, število udeležencev je omejeno; obvezna predhodna prijava
17.00 Knjižnica Velenje
Pravljčna joga z vami bosta Nina Časl in Metka Pivk Srdič
17.00 Knjižnica Velenje
Zeliščarna delavnica bo vodila zeliščarica Kata Laštro
19.19 Knjižnica Velenje
Z nordijsko hojo do boljšega zdravja

predaval bo Janez Poles v sodelovanju z Andragoškim društvom – univerzo za III. življenjsko obdobje

Občasne razstave

Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor: razstava prof. dr. Srečko Brodar, pionir slovenskega paleolitika, avtorica Nina Sovdat, do konca leta 2020, razstava Vitraji avtorja Aleksandra Sušnika; do sredine oktobra 2020

Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija: razstava Čast in slava – Odlikovanja, medalje, znaki in značke iz zbirke Pokrajinskega muzeja Celje, avtor mag. Damir Žerič; do oktobra 2020, razstava Anton Perko: Slovenski slikar v službah cesarskega dvora avtorice Gabrijele Kovač; do 8. 2. 2021

Trg celjskih knezov: panojska razstava ob 75-letnici Novega tednika, avtorica Darja Jan, MNZC; do konca oktobra

Krekov trg Celje: panojska razstava ob 15-letnici Zavoda Celeia Celje; do 27. 10.

Galerija Velenje: pregledna razstava ilustracij Razkošje domišljije avtorice Marjance Jemec Božič; do 17. 10.

Podhod Pesje: razstava Kopališča v Saleški dolini; do junija 2021

Dom kulture Slovenske Konjice: razstava Arpada Šalamona, jubilejna razstava ob 90-letnici; do 16. 10.

Podjetje NT&RC, d.o.o.
opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktor: Drago Slameršak
Tisk: Salomon, d. o. o.
Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5 % davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK
Odgovorna urednica: mag. Marjetka Raušl Lesjak
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si
RADIO CELJE
Odgovorna urednica: Tanja Seme
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com
UREDNIŠTVO
Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Robert Gorjanc, Janja Intihar, Brane Jeranko, Lea Komerički Kotnik, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster, Luka Žerjav

AGENCIJA
Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03) 54 41 032, (03) 54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE
Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si
Mesečna naročnina je 11,37 EUR (4 izvodi) oz. 14,21 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 307,20 EUR. Številka transakcijskega računa pri Abanki d.d. Ljubljana: SI56 0510 0801 5262 360. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE
Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si

Eni so raje na suhem

Foto: Andraž Purg - GrupA

Delo od doma

Foto: SHERPA

Lava team: soustvarjalci navijaške kulise

str. 28

Foto: Lava Team

Kje in kdaj se rodijo raziskovalci?

str. 29

Živahno v domovih za starejše

str. 32-33

Pozdrav ptic miru

str. 39

Z mag. Janjo Blatnik o razliki med covidom-19 in gripo ter o teorijah zarote

S poštenostjo in odprtostjo do zaupanja ljudi

Oddelek za infekcijske bolezni in vročinska stanja v Celju. Torek. Ni navaden dan. Vstop na oddelek je dovoljen pod strogim nadzorom. Nič ni tako, kot je bilo še pred letom. Sprejme nas predstojnica oddelka mag. Janja Blatnik, dr. med., specialistka pediatrije in specialistka za infektologijo, ter nas pospremi v tako imenovan čisti del oddelka. Bolniki, ki imajo covid-19, so dve nadstropji višje. Blatnikova že 35 let obravnava infekcijske bolnike. Zaradi njenih dolgoletnih izkušenj začneva pogovor drugače. O teorijah zarote, zanikanju virusa ter o razliki med covidom-19 in gripo. Blatnikova prizna, da s sodelavci spremljajo vsa možna mnenja in dvome javnosti o novem koronavirusu. A še preden začneva pogovor, opozori, da so maske nujne med intervjujem in povsod na območju bolnišnice. Pri tem jasno pove, da covida-19 ne moremo zanikati.

SIMONA ŠOLINIČ

»Ta bolezen je resna za mnogo ljudi. Večina mladih in otrok jo preboli v blažji obliki, a so mladi vir okužb za druge, ki zaradi virusa lahko izgubijo življenje. Virus je tu in tu bo verjetno še dolgo ostal. Koronavirusna bolezen ni edina bolezen. Ampak tu so tudi ostala obolenja. Trdim še, da morajo biti vsi ukrepi za zaježitev novega koronavirusa sorazmerni. Če ukrepi ne bodo sorazmerni, se bo zgodilo, da bodo naredili več škode kot virus. Ljudem je treba informacije podati jasno in glasno, jim vse razložiti na način, da nam bodo zaupali. In potem bodo dojeli, da virus obstaja, da je za nekatere ljudi – tudi za zdrave – lahko smrtonosen. Vendar je takšen tudi virus gripe, in tudi gripa prav tako povzroči hude zaplete pri mladih, ki lahko tudi umrejo. Pa se ne cepijo, čeprav bi se lahko. Zato morajo biti ukrepi jasno predstavljeni, da ljudi prepričamo o pomembnosti preprečevanja prenosa virusa in zaščitnih ukrepov. Gre za maske, pravilno razdaljo, higieno kašlja, izogibanje druženju v večjih skupinah in za umik iz delovnega procesa v primeru obolenja. Nošenje mask ni nevarno.

Absolutno ni. Otežujejo delo, to je jasno, saj povzročajo učinek vročine na obrazu in neprijeten občutek. A da bi ljudje zaradi tega padli v nezavest ali imeli pomanjkanje kisika v telesu, to ne drži. Res je, da mora biti uporaba mask pravilna in da je treba vsakokrat uporabiti svežo, sicer nošenje izgubi preventivni učinek.«

Pogrešate jasna navodila?

Da, velikokrat. Predvsem morajo biti enotna, ne samo jasna. Tudi ne vem, zakaj se ljudem odkrito ne pove, ko govorimo o smrtnosti, da je večina ljudi, ki umirajo zaradi novega koronavirusa, v zadnjem obdobju svojega življenja. Bolezen lahko poteka zelo težko tudi pri mlajših in se lahko tudi pri njih slabo konča. Pri nas smo imeli v drugem valu tri smrti. Vsi ti bolniki so bili pripeljani v bolnišnico v zelo slabem stanju, torej v obdobju slovesa od življenja oziroma v času paliativne obravnave. Takšne podatke je treba dati ljudem, saj nam bodo le tako zaupali in vedeli, da jim povemo vse in da govorimo resnico. Bolezen je resna ..., za nekatere skupine ljudi izredno resna. Ampak kot sem rekla: ukrepi

morajo biti takšni, da jih bodo ljudje razumeli in sprejeli tako, da škoda ne bo prevelika. Ker socialno življenje mora biti. Vemo, kaj se je zgodilo, ko so bile šole zaprte. Otroci so pridobili telesno težo, gibalna sposobnost se je hitro zmanjšala in kot sem dejala prej – tu so še druge bolezni ...

... ki so pri posameznikih še neodkrite zaradi situacije, v kateri se je zdravstvo znašlo.

Izjemen poudarek mora biti zdaj, v času covida-19, namenjen organizaciji dela. Ključna je odprtost primarnega zdravstva. Primarno zdravstvo v večini primerov deluje dobro, zdravniki pa morajo pregledati bolnike tudi, če imajo ti simptome, ki bi lahko kazali na covid-19. Ljudje s simptomi, ki lahko kažejo na resno bolezen,

»Ko smo pred kamerami brez maske, težko prepričamo ljudi, da je maska potrebna.«

morajo biti vabljeni k zdravnikom, in sicer v tem času še bolj. Zdravniki jih moramo prepričati, da nas potrebujejo tudi v tem času in da bomo poskrbeli za njihovo zaščito. Kajti moramo najti tudi tiste bolnike, ki zdravljenje potrebujejo, da ne bo prihajalo do škode. To je ta sorazmernost, kjer je treba narediti spremembe.

Zdi se, da ste razočarani, ker se je omajalo tudi zaupanje v zdravnike. Je za to kriva tudi politika?

Težko rečem, da je politika kriva. Pravzaprav smo krivi vsi, stroka, politika, mediji. Vsi. Govoriti moramo odprto in pošteno. Zadeve moramo javnosti predstaviti takšne kot so in z vsemi podatki, ki ljudi zanimajo. Predvsem pa se moramo s svojim zgledom temu primerno obnašati! Ko smo pred kamerami brez maske, težko prepričamo ljudi, da je maska potrebna.

Zdravstvo bi moralo narediti veliko več, da bi bilo bolj odprto do ljudi. Odrejanje nečesa ni nikoli dobro. Večji pomen imajo prepričevanje, poučevanje in gradnja zaupanja. Ko ti ljudje zaupajo, ti tudi verjamejo.

Nekateri pravijo, da virusa ni, vi dnevno vidite, kaj virus pri ljudeh povzroča. V čem je drugačen od ostalih virusov?

Bolezen ima hiter potek. Na pljučih so spremembe vidne v urah, ne v dnevih. Tega pri virusu gripe ne vidimo tako hitro in tako številčno kot pri novem koronavirusu. Virus zelo hitro privede do potrebe po kisiku. Še ena lastnost, ki smo jo opazili, je, da se človek z novim koronavirusom zelo dolgo počuti relativno dobro, sploh nima občutka pomanjkanja kisika. Ko je bolnik v bolnišnici, raven kisika spremljamo, ponovimo RTG-pljuč, opravimo plinsko analizo krvi in vse to napove, kaj se bo zgodilo čez nekaj ur. Torej če je človek v bolnišnici, je odziv hiter, doma pa se lahko zgodi, da oseba izgubi zavest zaradi pomanjkanja kisika v krvi. Od stanja, ko človek relativno normalno deluje, pride nena doma do izgube zavesti. To je značilnost, ki je pri virusu gripe nismo vajeni. Tudi počutje je pri gripi praviloma slabo in obležimo. Pri okužbi z novim koronavirusom je počutje dolgo časa lahko dobro, nato sledi nenadno zrušenje.

Vedno več se govori o posledicah, ki naj bi jih virus pustil pri tistih, ki prebolijo covid-19, in o nevarnosti strdkov. Menite, da bo v prihodnosti treba opraviti širše študije o povezavi covida-19 s krvjo?

Po svetu potekajo glede tega številne študije in tudi kar nekaj novih spoznanj smo v času epidemije pridobili. Določene analize so že opravili tudi na Infekcijski kliniki v Ljubljani. Obstajajo dokazi, da virus pušča posledice v

»Govoriti moramo odprto in pošteno. Zadeve moramo javnosti predstaviti takšne kot so in z vsemi podatki, ki ljudi zanimajo. Predvsem pa se moramo s svojim zgledom temu primerno obnašati!«

»Človek z okužbo z novim koronavirusom se zelo dolgo počuti relativno dobro, pogosto ne čuti pomanjkanja kisika v telesu. Ko je bolnik v bolnišnici, raven kisika spremljamo, ponovimo RTG-pljuč, opravimo plinsko analizo krvi in vse to napove, kaj se bo zgodilo čez nekaj ur.«

»Zdravstvo bi moralo narediti veliko več, da bi bilo bolj odprto do ljudi. Odrejanje nečesa ni nikoli dobro. Večji pomen imajo prepričevanje, poučevanje in gradnja zaupanja. Ko ti ljudje zaupajo, ti tudi verjamejo.«

smislu utrujenosti, težav s zbranstvostjo, povečuje možnost tromboz. Virus z delovanjem na celice žilne stene in s povečevanjem koagulabilnosti sproža trombozo. Tako prihaja do mašenja žil in infarktov številnih organov. Mislim, da bo šele čez nekaj časa popolnoma jasno, kaj virus dolgočasno pušča za seboj. Upamo, da bo teh posledic čim manj. Med nami so ljudje, ki so virus že preboleli, in večina jih naprej dobro deluje.

Veliko govora je tudi o omejeni dostopnosti do zdravnikov.

Zdravstvo deluje optimalno kot lahko, s kadrom, ki ga ima. Kadrovska stiska je ogromna, že pred epidemijo je bila, na kar opozarjamo že leta in leta. Poudarjam, da so nujni bolniki obravnavani takoj in v večini primerov dobro. Težave so tam, kjer določena stroka počaka na izvid o covidu-19 in bolnik čaka, kar je nesprejemljivo. To se ne sme dogajati. Tega je zdaj vedno manj, tudi zaradi številnih opozoril javnosti. Ko pride nujen kirurški bolnik, se mora kirurg obleči v varovalno obleko in bolnika pregledati. Moram reči, da to v naši bolnišnici deluje. Na začetku je bilo nekaj težav, ampak ne samo pri nas, tudi v ostalih bolnišnicah. Vsak nujen bolnik mora biti pregledan. Zdravnik mora v zaščitni opremi opraviti svoje delo, od pregleda, diagnostike do vseh posegov. Če ima oseba akutni miokardni infarkt, mora zdravnik opraviti koronarografijo in tako tudi delujemo.

Bi tu bili izrednega pomena hitri testi?

Pomanjkanje hitrih testov je težava, ker so povsod težko dobavljivi, tudi v tujini. V zadnjem času imamo nove molekularne teste, ki so relativno hitro narejeni, in tako si pomagamo, da čim prej izključimo ali potrdimo okužbo z novim koronavirusom. Zelo dobro sodelujemo z mikrobiologi, ki se trudijo, da nam informacijo zagotovijo čim hitreje.

Zdravstvo zdaj samo prepozna, da zamuja. Mislim na obravnave ljudi, ki so bolni, a njihova bolezen ni diagnosticirana zaradi vseh razmer.

To je velika težava. Zato velja poziv primarnemu zdravstvu, naj se začne odpirati. Treba je začeti pregledovati bolnike v osebni varovalni opremi. Ker ni razloga, da jih ne bi. A da ne bo pomote, večina zdravnikov to že dela, ena

potemembna manjšina zdravnikov pa še ni. In to se mora spremeniti, da ne bo več predvsem posvetov po telefonu in elektronski pošti – seveda, tam, kjer lahko, zdravnik pozna svoje bolnike, lahko svetuje tudi tako – ampak ne more biti tako za večino bolnikov. Šele ko bolnika vidiš, veš, kako je bolezen resna. Ne sme se zgoditi, da ima bolnik resno bolezen, ki ni pravočasno odkrita, zato ostane neobravnavana. Če bolezen ni odkrita pravočasno, je za bolnika lahko zdravljenje manj uspešno.

Veliko kritik leti na družinske zdravnike. Ali kaj šepa v odnosu med specialisti v bolnišnici in družinskimi zdravniki?

Tu moram jasno poudariti, da v tistih zdravstvenih domovih, kjer zdravniki z bolniki komunicirajo predvsem po elektronski pošti in telefonih, skoraj vsi zdravniki vedo, da to ni dobro. Šepa v organizaciji določenih zdravstvenih domov. In organizacija je stvar vodstva, ne zdravnikov. Med primarno in sekundarno ravno zdravstva ni razkola, zdravniki odlično sodelujemo. Brez tega sodelovanja ne bi šlo. Ogromno se pogovarjamo in vem, da so družinski zdravniki zelo zavzeti za bolnike in skrbni. Ampak zaradi organizacije dela nimajo možnosti, da bi vse bolnike osebno pregledali. Vodstva domov morajo zdaj to spremeniti. Ob tem bi opozorila, da drži, da primanjkuje družinskih zdravnikov. Ampak pri nas v bolnišnici je enako. Zdravniki na sekundarni ravni smo kadrovske podhranjeni do onemoglosti. Tudi v terciarnih ustanovah ni nič bolje.

Da je bilo letos ogromno odhodov, je pred časom potrdil tudi strokovni direktor celjske bolnišnice.

Zdravniki odhajajo predvsem iz internističnih strok, tudi infektologije. Gre za stroke, kjer je dela največ, in gre za specialiste, ki so profesionalno v najbolj aktivnih letih. Enako se dogaja v drugih bolnišnicah. Če se politika zdravstva ne bo spremenila, se sekundarna raven ne bo »porušila« le na zdravnikih, ampak tudi na medicinskih sestrah. Gre za diplomirane medicinske sestre, ki kot po tekočem traku odhajajo. So izkušene, prav tako v najbolj profesionalno aktivnem obdobju, a odhajajo na primarno raven, v referenčne ambulante in preventivne dejavnosti. Tam je delovni čas zelo ugoden, delo je manj stresno in hkrati veliko bolje plačano. To je za bolnišnice zgodba, ki se bo slabo končala. Zato je treba nekaj hitro narediti na ravni zdravstvene politike takoj zdaj in s praviimi ukrepi. Drugače bo sekundarna raven zdravstva prej »klecnila« kot primarna. Dolgo ne bomo več zmogli.

Pravijo, da lahko do zloma zdravstva – v takšnih razmerah – pride v letu dni.

Mislim, da še prej.

Čigava naloga v tej državi je, da predstavi poklic medicinske sestre privlačen? Že pred epidemijo za to delo ni bilo velikega zanimanja, zdaj so razmere še slabše.

»Moj poklon sodelavcem, ponosna sem, da vodim takšen tim. Naše vodstvo nam pri delu pomaga in ima posluš za nas. Vsem se moram zahvaliti, saj brez vseh njih ne bi šlo.«

»Bolezen je resna ..., za nekatere skupine ljudi izredno resna. Ukrepi morajo biti sorazmerni, kajti če ne bodo, se bo zgodilo, da bodo naredili več škode kot virus. Ostala medicina mora delovati, socialno življenje mora biti v največji možni meri in tudi gospodarstvo mora preživeti.«

Ne gre samo za medicinske sestre. Gre tudi za zdravnike. Vedno rečem, da smo vsi na istem. In mi, ki delamo v tem poklicu, točno vemo, kako bi država lahko to rešila. Zagotoviti je treba dovolj kadra, ki bo primerno stimuliran. Kajti motivirani za delo so že, ker imajo to delo radi. Ampak ko bodo plače na sekundarni ravni za diplomirano medicinsko sestro pomembno višje kot za medicinsko sestro v preventivni referenčni ambulanti – a njenega dela nikakor ne podcenjujem – se bodo stvari hitro spremenile. Dokler bo v referenčni ambulanti medicinska sestra bolje plačana kot ta, ki je ves čas pod stresom, dela popoldne, ponoči, sobote, nedelje in praznike in je zelo obremenjena, stvari ne bodo drugačne. Če ne bi zadnje držalo, medicinske sestre ne bi odhajale iz bolnišnic.

No, priznati je treba, da so razlike v načinu dela kar velike. Sploh zdaj. Kako se glede na kadrovske podhranjenost lahko organizirate na oddelku?

Smo na robu zmogljivosti in pri organizaciji nam pomaga vodstvo. Želimo, da v tem drugem valu ne bi zapirali ostalih oddelkov in poskušamo čim dlje delovati tako kot zdaj. Vodstvo na naš oddelok, kolikor se da, prerazporeja medicinske sestre z drugih oddelkov ali ambulant. Zdravnikov zaenkrat še ne, ker imajo ogromno bolnikov tudi na svojih oddelkih. Toda če se bodo razmere poslabšale, nam bodo pomagali tudi oni. Srčno si želimo, da bi tudi ostale bolnike obravnavali enakovredno, ker nas ne ogroža samo covid-19, ampak tudi ostale bolezni. In bolniki morajo biti obravnavani, saj so čakalne dobe že zdaj predolge. Bolezni morajo biti pravočasno prepoznane in pravočasno zdravljene.

Koliko postelj je zdaj na vašem oddelku samo za bolnike s covidom-19?

Na našem oddelku imamo trenutno 22 »covid« postelj. Deset postelj za dokazane bolnike s covidom in 17 za resen sum tega obolenja. Razmere se spreminjajo. Počasi bomo morali celoten oddelok nameniti bolnikom s covidom.

Kaj to pomeni za ostale bolnike?

Ostali bolniki z našega oddelka bodo ves čas pod oskrbo internista z možnostjo konzultacije z infektologom, torej je in bo za bolnike povsem ustrezno poskrbljeno. Organiziramo nov oddelok, ki bo dodatna zmogljivost bolnišnice. Nov oddelok za infekcijske bolnike bo izven te stavbe, medtem ko bo infekcijski oddelok samo za bolnike s covidom. Zaenkrat je ostalim bolnikom namenjen pritlični del, tako imenovan

čisti del. Nov oddelok bo pomenil tudi potrebo po dodatnem kadru.

Kako bo to uspelo glede na pomanjkanje zaposlenih?

Vodstvo se trudi, da bi se specializanti iz drugih regij, kjer krožijo po bolnišnicah, vrnili nazaj v našo bolnišnico, v svoje matične oddelke ali da bi prerazporedili medicinske sestre tam,

»Pri okužbi z novim koronavirusom je počutje dolgo časa lahko dobro, nato sledi nenadno zrušenje.«

kjer je to še možno. Vse to bi nam pomagalo, da prebrodimo situacijo.

Čutite pri bolnikih, ki jih oskrbujete, a nimajo covida-19, strah?

Zagotovo. Načeloma gre za bolnike s kroničnimi in pridruženimi boleznimi. Ljudje so zaskrbljeni, nekateri bolj, drugi manj. Mislim, da je malo strahu dobrodošlega, saj privede do večjega zavedanja o resnosti bolezni in do večjega upoštevanja zaščitnih ukrepov.

Ampak za obravnavo bolnikov s covidom in ostalih imate ločene ekipe?

Ko imamo več bolnikov s covidom, imamo v rednem delovnem času ločene zdravstvene time, kadar je to mogoče. Osebna varovalna oprema je pri vseh timih obvezna, pri čemer je pri timih, ki delajo z bolniki s covidom, strožja s še dodatno varovalno opremo. Maske so potrebne ves čas. Zdravstveno osebje ima jasna navodila, kako ravnati, kaj storiti pri odhodu iz oddelka, kako varovalno obleko sleči, se razkužiti in kako upoštevati vse ukrepe. Je pa v času dežurstev v službi en zdravnik za vse bolnike, ampak pravila o uporabi osebnih varovalnih ukrepov so enaka. Vse to pomeni, da se čas za to, da opravimo svoje delo, zelo podaljša.

Okužbe med zaposlenimi na oddelku še ni bilo?

V prvem valu smo imeli okužbe med sodelavci. Kje so se osebe okužile, nismo dokazali v vseh primerih. Do okužbe seveda največkrat pride pri delu s temi bolniki. Trenutno imamo dva pozitivna zdravstvena delavca. V teh primerih ukrepamo takoj. Okuženo osebo takoj umaknemo z delovišča, poiščemo visoko tvegane stike in tudi te osebe umaknemo z delovišča, dokler okužbe ne izključimo.

Ko gre nekdo v karanteno, imate ekipo na čakanju, ki v tistem trenutku vskoči?

Ne. Nihče ne more takrat vskočiti. Ker nas je premalo. Če je nekdo v karanteni, ostali delamo več in dlje.

To vse ne vpliva samo na obremenjenost v službi, ampak verjetno tudi na družinsko življenje ...

Absolutno. Veliko sodelavcev ima doma starše ali svojce, ki imajo kronična obolenja ali so v tveganih skupinah. Nikoli ni nihče od sodelavcev rekel, da zaradi tega ne bi delal. Prosili so samo, ali bi lahko prenočevali drugje, in bolnišnica jim je v prvem valu epidemije to uredila. Čeprav so sodelavci tudi starši, imajo otroke ..., se ne bojijo toliko virusa kot tega, kako bodo delovali doma, da bo vse dobro, saj so veliko odsotni od doma. Rak rana našega zdravstvenega sistema in tudi našega oddelka je, kot sem že omenila, pomanjkanje kadra. Delo na covid oddelku je zahtevno, zaščititi moraš sebe in svoje sodelavce. Ker je pomanjkanje kadra prešlo vse kritične meje, sodelavci ostajajo v službi, dokler je nujno potrebno. To pomeni, da v službi preživijo veliko časa, in to je problem, ki neugodno vpliva tudi na zasebno življenje.

Foto: SHERPA

Navijaška točka Lava Teama
v Imoli.

Lava Team v družbi najboljših: z našim asom Primožem Rogličem

Lava Team opozoril nase na svetovnem prvenstvu v kolesarstvu v Imoli

Soustvarjalci nepozabne navijaške kulise

Zmaga Tadeja Pogačarja, drugo mesto Primoža Rogliča in uspešni nastopi ostalih kolesarjev na Tour de Franceu, kolesarski dirki vseh dirk, so navdihnili slovenske navijače, da so prišli množično spodbujati naše kolesarje v Imoli, na svetovno prvenstvo v cestni dirki. To kultno italijansko prizorišče dirk Formule 1 ni vzbujalo spektakularnosti le zato, ker so najboljši kolesarji sveta vozili tudi na delu dirkališča Enza in Dina Ferrarija (tam sta bila tudi štart in cilj), marveč tudi zaradi množice slovenskih zastav in navijačev, ki so ustvarili nepozabno kuliso. Takšno, ki pravim privrženecem športa ob gledanju pred televizijo morda izvabi tudi kakšno solzo od navdušenja in ponosa. K tej veličastni podobi so v veliki meri prispevali tudi člani celjskega Lava Teama, skupine kolesarskih navdušencev, ki se občasno udeležujejo velikih kolesarskih dogodkov, kot je bil nedavni v Imoli.

ROBERT GORJANC

»Lava Team je bil ustanovljen leta 2010. Za obisk kolesarskih tekem v tujini nas navdušujejo predvsem rezultati naših izjemnih kolesarjev ter kratek pobeg od doma,« je povedal eden od članov ekipe David Videnšek.

Miran Gaberšek, ki se je skupini pridružil malo kasneje, je dodal, da jih je k obisku Imole vsekakor še dodatno podžgal izjemen uspeh »Pogija« in »Rogle« ter ostalih naših kolesarjev na touru. »Ne glede na letošnje vrhunske uspehe naših kolesarjev spremljamo večje kolesarske dogodke vsako leto, če so le dovolj blizu.«

»Dosljej smo si ogledali večino dirk Po Sloveniji, Tour of Croatia, Giro d'Italia in nedavno SP v Imoli,« je pristavil David Videnšek.

V obvezen programski paket obiska takšnih velikih kolesarskih dogodkov sodi tudi kolesarjenje, ne le navijanje za naše tekmovalce na prizorišču. »Seveda z velikim veseljem odvozimo kakšen del trase, da se poistovetimo s profesionalnimi kolesarji,« je pojasnil Miran Gaberšek, ki ima status najhitrejšega med kolesarji v Lava Teamu. Mirana sicer poznamo, če se izrazimo v političnem žargonu, kot »prvega prometnika« v Mestni občini Celje, saj kot višji svetovalec na oddelku za okolje in prostor ter komunalo skrbi za snovanje in uresničevanje prometne strategije in politike v knežjem mestu.

Če se še malo pošalimo, lahko domnevamo, da tudi zato Lava Team zagotovo nima večjih težav pri prometni logistiki obiskovanja velikih kolesarskih tekem doma in v tujini. »Če gre za več ljudi, ki jih zanima ogled dogodka, najamemo kombi ali dva ter prikolico za kolesa.

Miran Gaberšek s svojo »makino« pred glavno tribuno dirkališča Enza in Dina Ferrarija v Imoli. Navijačem dostop na tribune zaradi ukrepov preprečevanja koronavirusa ni bil dovoljen.

Nekateri člani imajo svoj avtomobil, uporabljamo tudi osebna vozila. Včasih se dogovorimo z agencijo, ki organizira takšne ogledne, na primer Na tekmi.si.«

V skupini niso imeli le odlične prometno-logistične podpore, marveč tudi vrhunsko komentatorsko podporo, saj je bil njen član tudi Tone Tiselj, znan rokometni strokovnjak, zdaj tudi zelo cenjen kolesarski poznavalec. O tem ste se lahko dobro prepričali tudi bralci bralci Novega tednika v intervjuju, ki smo ga s Tonetom objavili pred dvema tednoma.

In kako so v Lava Teamu doživeli svetovno prvenstvo v Imoli, ki je bila ob številnih slovenskih zastavah pravzaprav naša država v malem? »Vzdušje je bilo fenomenalno, ob progi smo se družili in pogovarjali s člani profesionalnih ekip, kar rekreativnemu kolesarju še razširi resničen pogled na kolesarjenje na najvišji ravni,« je bil navdušen Miran Gaberšek. »Vsakemu kolesarskemu navdušencu toplo priporočamo ogled takšnih dogodkov,« je pomenljivo dodal David Videnšek.

Miran je podrobneje pojasnil izbiro navijaške točke v Imoli. »Svetovno prvenstvo smo si ogledali neposredno ob progi, na prvi t. t. »feed conik«. Zraven smo imeli avtomobil, kjer smo imeli televizijo, tako da smo kolesarje spremljali v živo ob progi, nato smo nadaljevali ogled na TV in tako vsak krog. Točko smo opremili s slovenskimi zastavami in z zastavo Lava Teama.«

David nam je podrobneje opisal, kako izgleda navijaški dan na prizorišču dirke. »Brez t. i. zajtrka prvakov seveda ne gre. Nato se, če je le mogoče, odpravimo s kolesom po trasi, da najdemo navijaško točko, ki je popestrjena s čudovitimi razgledi. Med dirko glasno navijamo za naše, enako tudi za ostale kolesarje. Seveda se med ogledom tudi ustrezno »hidriramo«, saj nas ponavadi čaka še podaljšana pot do ogleda razglasitve rezultatov in nazaj do izhodišča.«

Tisti ljubitelji kolesarstva, ki malo bolj podrobno spremljamo šport, še posebej Formulo 1, smo ob gledanju televizij-

Lava Team na nadvse mikavni progi svetovnega prvenstva v Imoli z dihamajočimi pogledi na čudovito vinorodno pokrajino Emilie Romagne. Z leve: Mek Pajič, Tone Tiselj, David Videnšek in Karl Kosmač. Manjka najhitrejši, Miran Gaberšek.

»Peloton« na poti mimo navijaške točke Lava Teama

Brez ustrezne »hidracije« na navijaško kolesarskih odpravah ne gre.

skega prenosa iz Imole lahko bili več kot navdušeni nad tem, da lahko najboljši kolesarji sveta drvirajo po znamenitem dirkališču. »Kaj bi dal, da bi se lahko enkrat zapeljal po njem s svojo specialko,« sem razmišljal ob tem.

Kako je bilo pa našim navijačem Lava Teama všeč, da je bil del dirke speljan na dirkališču Enza in Dina Ferrarija? »Vrhun-

sko, na ta način so organizatorji širnemu svetu predstavili znamenitost Imole, ki je najbolj znana prav po dirkah Formule 1 in žal tudi po tem, da je to mesto, kjer se je na dirki leta 1994 smrtno ponesrečil legendarni Ayrton Senna,« je pripoved s svetovnega prvenstva, ki je prineslo še en velik velik uspeh slovenskega kolesarstva, sklenil Miran Gaberšek.

Mi pa ob koncu še čestitajmo članom Lava Teama ob častitljivem desetletnem jubileju, in sicer z željo, da bi tudi v prihodnje s svojo navijaško kuliso navduševali na velikih kolesarskih dirkah in bili poleg naših izjemnih kolesarjev še naprej najboljši promotorji Slovenije po svetu.

Foto: lastni arhiv Lava Team

Dobre spodbude so pomembne že v otroštvu

Kje in kdaj se rodijo raziskovalci?

Letos je bil drugačen tudi tradicionalni Dan raziskovalcev, na katerem so vsako leto številne izobraževalno-raziskovalne ustanove konec septembra predstavile svojo dejavnost, raziskovalne dosežke in eksperimente ter s tem pri mladih spodbujale veselje do naravoslovja in zanimanje za raziskovanje. Namesto pestrega dogajanja na stojnicah in izvajanja zanimivih poskusov na ploščadi pred Osrednjo knjižnico Celje je bil dogodek letos le na spletu, kjer se je predstavilo 16 partnerskih ustanov Regijskega študijskega središča, ki vsako leto pripravi omenjeni dogodek. Le posvet z naslovom Celje – mesto mladinskega raziskovanja je organizatorjem uspelo izpeljati v živo. Tokrat so nekdanji učenci OŠ Ljubecna, danes uspešni na različnih področjih, obudili spomin na svoje raziskovalne začetke.

TATJANA CVIRN

»V Celju ima organizirano mladinsko raziskovalno delo več kot 40-letno tradicijo. Lani so mladi pripravili 120 raziskovalnih nalog, 61 se jih je uvrstilo na državno srečanje, 11 jih je tam prejelo zlato priznanje, 18 srebrno. Pri tem je sodelovalo več kot 120 mentorjev, 250 raziskovalcev in sto članov ocenjevalnih komisij,« je podatke povzela direktorica RŠS Katja Esih.

V teh številkah so zajeti tudi mladi raziskovalci iz OŠ Ljubecna, kjer učiteljica Marjeta Gradišnik Mirt že več kot dve desetletji skrbi za raziskovalno dejavnost. V teh letih je 320 učencev izdelalo 144 nalog, mnogi so se uspešno predstavili tudi na državnih ravni. Pri prvih raziskovalnih začetkih je bila nepogrešljiva tudi za sodelujoče na okrogli mizi. Ti so do-

segli zavidljive karijerne uspehe tako doma kot v tujini. Svoje razmišljanje so v pogovoru z Majo Ratej predstavili dr. Anton Potočnik, raziskovalec v raziskovalnem inštitutu Imec v Belgiji, dr. Ana Kroflič, analitičarka na področju spektrometrije v Krki, Urh Ferlež, diplomant slovenščine in francoščine, avtor sedmih raziskovalnih nalog, Simon Cirkulan, biolog in ustanovitelj Tropske hiše v Celju, in Sabrina Janežič, prej Zavesek, pevka, mednarodno izobražena učiteljica petja in novinarka. Udeleženci so se pogovarjali o tem, kako je raziskovalno delo v šoli vplivalo na njihovo kasnejšo karierno pot, kakšno podporo so imeli pri svojem raziskovanju, kako bi bilo treba krepiti raziskovalnega duha mladih in

kaj bi bilo treba narediti, da bi vrhunski raziskovalci po študiju ostali v Sloveniji. Zanimivo je, da so se vsi strinjali, da je bila spodbuda v osnovni šoli ena najbolj pomembnih za njihovo nadaljnjo pot in da je treba vztrajati pri tem, kar človeku narekuje srce. A pot do tja ni enostavna in okolje je običajno premalo spodbudno za vse, ki želijo nekaj več.

Pomembna je bila učiteljica

Doktorica kemije Ana Kroflič se je spomnila svoje prve osnovnošolske raziskovalne naloge, s katero je ugotavljala, kako otroci vidijo vesolje in vesoljce. Že v osnovni šoli sta kemija in biologija predstavljali njena najljubša predmeta, in to tudi po zaslugi učiteljice Marjete Gradišnik Mirt. »Pomembno je, da učitelji otrokom dajejo nekaj več, ne samo tisto, kar morajo. Le tako lahko učenci spoznajo, kaj jih bolj zanima. Sama sem bila dobra učenka na vseh področjih. A različni kemijski poskusi so bili tako privlačni, da sem se odločila, da bo kemija moja življenjska pot.«

Meni, da je pomembno usmerjanje otrok. »Nikoli ne bodo našli nekaj več, če jih učitelj ne bo spodbudil,« je dejala Ana Kroflič, ki je bila raziskovalka v Inštitutu Jožefa Stefana, zdaj pa dela v Krki. Odločitvi za zaposlitev v industriji je botrovala tudi precej negotova prihodnost mladih raziskovalcev, ki dela-

jo nekaj let pri posameznem projektu in ne vedo, kako bo, ko se bo končal. Sama ni želela v tujino, saj je navezana na dom, veliko njenih kolegov pa je ostalo tam zaradi boljših možnosti, kar je po njenem mnenju žalostno, saj je družba v njihovo izobraževanje vlagala dve desetletji in več.

V tujini boljše možnosti

Eden od strokovnjakov, ki trenutno raziskujejo v tujini, je tudi doktor fizike Anton Potočnik, ki se v belgijskem inštitutu Imec ukvarja s kvantnim računalništvom, področjem prihodnosti. S pomočjo spletnih povezav se je vključil v celjsko razpravo. »Ne spomnim se, ali sem sploh delal kakšno raziskovalno nalogo v osnovni šoli, a vem, da me je zanimala kemija, kjer so se mi ob prvih poskusih odprla nova obzorja. Počutil sem se kot Harry Potter. Vse to je prispevalo k temu, da sem želel razumeti, kaj je v ozadiju stvari, ki jih vidim. Podobno je bilo kasneje pri fiziki, matematiki.« Potočnik, ki se je v tujini znašel že na postdoktorskem študiju, pravi, da ni načrtoval, da bo ostal tako dolgo. A možnosti, ki so mu bile na voljo v Imecu, so veliko bolj primerne za razvoj področja, ki ga raziskuje. »V Sloveniji nimamo dovolj orodij za to. To zahteva veliko denarja. Da bi prišel do točke raziskovanja, kjer sem zdaj, bi v Sloveniji potreboval deset let. Ne vem, ali bom v Belgiji tudi ostal. Ena od težav je, da nima hribov...« je povedal strasten hribolazec in zadnje čase tudi plesalec svinga. »Da bi strokovnjaki ostajali doma, bi verjetno pomagala prilagoditev davkov za mlade in za nova podjetja, tudi inštitute, ki imajo v tujini dobro finančno podporo,« je še dodal.

Vztrajati na svoji poti

Biolog Simon Cirkulan, ki se ukvarja tudi z modo in ga narava navdihuje na vseh področjih, se svojih osnovnošolskih let spomi-

nja po tem, da je lahko sodeloval pri številnih krožkih in imel zelo potrpežljivo učiteljico biologije, ki je prenesla, da je v šolo nenehno nosil razne živali. To je bila očitno dobra popotnica na njegovi življenjski poti. »Danes delam to, kar me je veselilo že v osnovni šoli. Vesel sem, da sem bil tako trmast, da se nisem pustil zmešati in da sem imel cilj,« poudarja Cirkulan, ki se je v prvi raziskovalni nalogi ukvarjal s predsodki do nekaterih živali. »S to temo se še vedno ukvarjam, a zdaj se bolj usmerjam v vzrejo živali v umetnem okolju.« Na ta način bo pomagal pri varovanju ogroženih živalskih vrst, ki bodo na ogled tudi v Tropski hiši v Celju, ki jo je ustanovil. V njej bo tudi siamski krokodil, ki sodi med kritično ogroženo vrsto, saj je v naravi le še manj kot tisoč primerkov. Tropska hiša je tako vključena v svetovni vzrejni program, da bo vrsta sploh preživela. Ob tem je Cirkulan poudaril, da smo ljudje žal vedno bolj slepi za naravo, ki nam omogoča obstoj. »Tudi kot znanstveniki se moramo vračati k njej, iskati načine preživetja, ki nam ne bodo skopali jame, in delovati etično,« je opozoril.

Navdušenje za humanistiko

Vedoželjni Urh Ferlež, danes študent, je na srečo v osnovni šoli nalletel na raziskovalno spodbudo, za kar je še vedno hvaležen učiteljici Marjeti Gradišnik Mirt. V osnovni in srednji šoli je izdelal kar sedem nalog in pri raziskovanju še vedno vztraja. »Moja prva naloga se je imenovala Kako do največjih milih mehurčkov. Danes se ne spomnim več podrobnosti, a bila je izhodišče za nadaljnja raziskovanja na področju zgodovine, ki me zanima.« V OŠ Ljubecna pri raziskovalnih nalogah s področja zgodovine ni imel pravega mentorja, na gimnaziji pa je našel dva, ki sta mu dala ogromno znanja in ga usmerjala pri njegovem raziskovanju. Ferlež se trudi to znanje in navduševanje prenašati na mlade. Čeprav priznava, da je področji zgodovine in umetnosti v tem času zelo težko osmisliti in mlade spodbuditi, da bi se odločili za tovrsten študij, četudi so na teh področjih zelo uspešni. »A v humanistiki ne vidijo prihodnosti. Morali bi jih spodbuditi, da bi vseeno vztrajali na svoji poti,« je prepričan Ferlež, ki študira slovenščino in francoščino.

Slediti srcu

Otroci nenehno sprašujejo, zakaj, pozneje se ta njihova vnema izgubi neznano kam. Zakaj se to zgodi? Sogovorniki so menili, da so pomembni šola in učitelji, ki otroke lahko spodbudijo ali jih zatrejo. »Šola človeka sicer opremi z veliko znanja, a ga hkrati zelo omeji. Sam moraš spoznati, da ni vse samo v glavi, da moraš odkriti, kaj ti narekuje srce,« je povedala Sabrina Janežič, ki so jo od nekdanjega zanimala najrazličnejša področja, od glasbe do novinarstva. »Slediti moraš tistemu, kar te kliče,« je poudarila in dodala, da tudi če doma otrok ne dobi ustrezne popotnice za dosego svojih ciljev, to ne sme biti ovira, ki bi ga omejevala. »Ujeti smo v sistem ocenjevanja, kar lahko zelo vpliva na mladega, ga omeji ali mu odpira obzorja.« Po končani gimnaziji se je začela spraševati, kaj si želi, kakšni so njeni talenti in ali mora biti res na vseh področjih dobra. Zato si je po srednji šoli vzela leto premora, ustavila se je, zadihala, se naučila vzpostaviti socialne vezi, kar v času intenzivnega učenja ni bilo mogoče. Zdaj je njeno delo spet povezano z raziskovanjem, in sicer na področju človekovega glasu, kar je nekaj novega pri nas.

Foto: Andraž Purg – GrupA

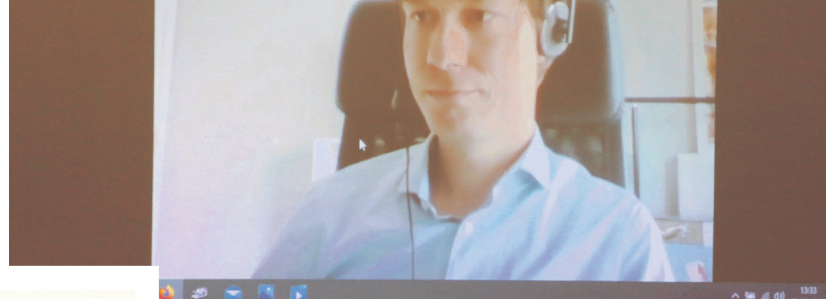
Ana Kroflič

Simon Cirkulan

Anton Potočnik na spletni povezavi iz Belgije

Urh Ferlež

Sabrina Janežič

Kako smo poročali o sejmu, ki je iz majhnega zrasel v največjega v državi

Virus preprečil MOS, a ne more izjemnega razvoja sejma

Sredina septembra je že približno pol stoletja čas velike sejemске prireditve v Celju, ki je v zadnjih desetletjih postala tudi največja v Sloveniji. Govorimo seveda o Mosu, Mednarodnem sejmu obrti in podjetnosti, ki se letos v svoji tradicionalni, »fizični« izvedbi, v dvoranah in na zunanjih površinah Celjskega sejma žal ne bo mogel predstaviti. Med panogami, ki jih je najbolj prizadela epidemija koronavirusa, je namreč tudi sejemска dejavnost. Letošnji Mos, ki bi moral biti od 16. do 20. septembra, bo tako v sedanjih okoliščinah doživel svojo digitalno izvedbo od 8. do 22. oktobra. V tokratnem zgodovinskem pregledu pisanja Novega tednika se bomo spomnili, kako smo poročali o nastanku in razvoju te velike sejemске prireditve v minulem stoletju.

ROBERT GORJANC

Prav v tistem obdobju so premiki, da je majhen obrtni sejem prerasel v največji se-

jemski projekt v državi. V tem obdobju je sejem doživel velike infrastrukturne spremembe, menjavo prizorišča ter širitev in posodobitev sejemских prostorov (nove hale), nove so organizacijske in poslovne oblike, spremenila se je družba, ki upravlja sejem, zgodile so se tudi spremembe v lastniški strukturi ...

Začetek sejma sega v leto 1967, ko so slovenski obrtniki na svojem prvem obrtniškem zboru 2. septembra sprejeli odločitev o tem, da bodo v Celju začeli prirejati vsakoletne sejmе obrti. Prvi zbor na Dobrni je takrat pospremila prva celjska kmetijska razstava.

Od leta 1968 do 1975 je bilo sejemsko prizorišče v dvorani

atletskega stadiona Kladivar: kljub temu da ta prostor ni bil najbolj primeren za sejemско dejavnost, je sejem v Celju že takrat pridobil ime, sloves in bil zelo dobro obiskan.

Z gradnjo nove športne dvorane Golovec leta 1976 so nastale možnosti za preselitev sejma na primernejše prizorišče s sodobnejšimi pokritimi in z zunanjimi površinami, takrat se je sejem tudi začel širokopotezno razvijati. Od takrat je novoustanovljeni zavod ŠRC Golovec upravljal sejem.

Od začetka osemdesetih do zgodnjih devetdesetih let je prišlo do gradnje novih namenskih sejemских dvoran (C, D in E), zavod ŠRC

Golovec se je preoblikoval v podjetje Celjski sejem (ki je nekaj let pozneje postalo tudi delniška družba). To je leta 1995 uresničilo pomembno naložbo, novo upravno stavbo sejma, štiri leta pozneje je zgradilo še veliko dvorano L po najsodobnejših sejemских standardih. Ta dvorana je tudi danes ključno prizorišče Mosa, čeprav je družba v njeni neposredni bližini zgradila še eno sejemско dvorano, ima pa tudi pripravljene načrte za novo. A vmes je prišlo tudi do gospodarske krize v letu 2008, ki je vplivala tudi na sejemско dejavnost. A ne tako zelo, kot je kriza zaradi covida-19, ki je ob zdravstvenih ukrepih vlade in zavoda

za javno zdravje (NIJZ) onemogočila fizično prirejanje sejmov.

Stalen sopotnik celjskega obrtnega sejma oziroma Mosa je bila tudi naše medijska hiša, ki je redno in obširno poročala o sejmu v Novem tedniku in na Radiu Celje. V določenem obdobju tudi neposredno s prizorišča iz priložnostnega sejemskega studia, prav tako je več let vodila tudi medijsko središče.

Pomemben sejemski projekt Novega tednika v zadnjih desetletjih je tudi izdaja posebne sejemске priloge Petica: v začetku oktobra jo bomo izdali tudi letos, čeprav Mosa, kot smo ga tradicionalno vajeni, ne bo.

MALA ANKETA

NE SAMO OBRITNIKI

Prvi sejem obrti v Celju je kljub zelo slabemu vremenu vzbudil veliko pozornost in pritegnil številne obiskovalce. V tej zvezi smo obiskali predstavnike nekaterih neobrtinskih podjetij in jim zastavili vprašanje, kako ocenjujejo to prireditev, oziroma za katere njihove izdelke se obiskovalci najbolj zanimajo.

DRAGO SESKO, Kovinotehna: »Letošnji sejem je prvi in odprt šele tretji dan, zato o kakšnih poslovnih uspehih našega podjetja še ne bi mogli govoriti. Obiskovalci se najbolj zanimajo za peči na olje in kotle za centralno ogrevanje, vendar pa je to, kar imamo razstavljeno, v glavnem samo za devize. Če bi lahko prodajali za dinarska sredstva, bi imeli verjetno veliko kupcev.«

VANJA SEGINA, Aero: »Naša razstava ni komercialnega značaja v tem smislu, da bi izdelke prodajali. Kljub temu pa se zlasti mlajši obiskovalci zanimajo za barvice, selotejp in drugo, kar pomeni, da bi lahko verjetno tudi uspešno prodajali. Sicer pa sem prepričana, da bo ta sejem postal tradicionalen in da bo dobil verjetno še precej večji obseg.«

PRVI SEJEM OBRTI V CELJU:

Pomemben pospeševalec obrti

Problematika obrti je v sedanjem času v ospredju gospodarskih razprav predstavniških organov naše samoupravne družbe in občanov. Takšne razpave narekujejo nova struktura potrošnje, ki sta jo povzročila razvoj proizvodnih sredstev in s tem dvig življenjskega standarda občanov. Obrt je s svojim dopolnilnim značajem proizvodnje in v zadovoljevanju potreb najbližja potrošniku; zato tudi v svoji rasti ali stagnaciji naleti na najhitrejšo reakcijo potrošnikov.

Iz tega zornega kota je problematika obrti obravnavati tudi prvi obrtniški zbor, septembra lani v Dobrni. Sklepe in priporočila tega zbora je v okviru svojih pristojnosti zatem reševalo tudi Poslovno združenje za obrt, gostinstvo in komunalo Celje-Maribor. V središču teh naporov so bile mimo akcij poslovnega povezovanja in opravljanja servisnih služb za svoje člane priprave na Prvi sejem obrti. Lanski zbor je namreč nakazal potrebo po tesnejšem poslovnem sodelovanju obrtnih delovnih organizacij s tržiščem, kar naj bi med drugim dosegli tudi z organizacijo specializirane poslovne sejemске prireditve.

Celje je s svojimi ugodnimi pogoji sredi razvijane in organizirane obrtniške dejavnosti kot središče sorazmerno velikega zaledja z ugodnimi prometnimi zvezami, zlasti pa s tradicijo, zelo pripravno za prirejanje takšnih prireditev. Te prednosti Celja pred ostalimi slovenskimi mesti so tisti dejavniki, ki dajejo zasnovani prireditvi v prihodnje jasno začetno razvojno smer v prireditvi širšega, morda medrepubliškega pomena z udeležbo interesov celo iz zamejskih pokrajin.

Celje je bilo že med obema vojnoma prizorišče večih obrtniških manifestacij. Leta 1947, torej še v času obnove, je imelo že svojo prvo povojno obrtno razstavo, ki ji je leta 1938 sledila v prostorih Doma OF uspešna razstava lokalne industrije in obrti. Leta 1952, ob 500-letnici podelitve mestnih pravic Celju, pa je bila prva gospodarska razstava in leta 1957, že druga. Ze na teh zadnjih dveh prireditvah, ki sta imeli za cilj predstaviti doseženo razvojno stopnjo lokalnega gospodarstva, seveda takrat še manj v poslovnem, zato pa bolj v manifestativnem smislu, so se uspešno uveljavile tudi celjske obrtne organizacije, in sicer 41 v 1952 letu ter 53 v letu 1956.

Seveda pa novi gospodarski pogoji, zlasti v reformskem

Ugotovitve kažejo, da imajo tudi obrtna podjetja pomembnejši prostor na prvem celjskem sejmu, pa bi morda tako kazalo prihodnje prireditve še bolj usmeriti v komercialno v smislu večje prodaje izdelkov za široko potrošnjo.

J. S. — D. H.

FEDOR GRADISNIK

Ne garjav pes ne razvajena psička

Na 60 tisoč kvadratnih metrih razstavišč 32. MOS 1.816 razstavljalcev iz 28 držav - Bo Celje postalo promocijski center obrti za Srednjo Evropo?

Z mislijo Winstona Churchilla, ki je pred skorajda pol stoletjem dejal, da obstajajo ljudje, ki imajo obrtnika in podjetnika za garjavega psa, ki ga je treba ubiti, in da drugi menijo, da je krava, ki jo je treba nenehno molsti, le malo ljudi pa v njem vidi konja, ki vleče voz, je predsednik UO OZS in poslovnega odbora 32. MOS Stanislav Kramberger ob petkovem odprtju največje sejemско gospodarske prireditve v državi aktualiziral današnji

čih podjetij. V zadnjih petih letih, ko se je predvsem »veliko« gospodarstvo Slovenije sesuvalo, so obrtniki odprli okoli 30 tisoč delovnih mest, v naslednjih letih - če bo država poskrbela za zakonodajo, ki bo ugodnejša za obrt - pa bi lahko zaposlili še 50 tisoč delavcev. »A brez pametne ekonomske in zakonodajne politike, ustreznih sistemskih in drugih zakonodajnih rešitev, ki bodo stimulativnejše za obrt, ne bo šlo,« je še poudaril in v svojem nagovoru stanovskim

la, ki v resnici ponuja dovolj priložnosti ljudem, ki so pri vodenju podjetij pripravljeni tvegati, ki so inovativni in razvojno prodorni, ki znajo sami poiskati poslovne priložnosti in spreminjati probleme v izzive, v katerih potrebujejo svojo lastno ustvarjalnost, sposobnost hitrega odzivanja in prilagajanja novim razmeram in okoliščinam. Predsednik Kučan je tudi podprl pobudo celjskega župana Bojana Šrota, da bi Celje ob odmevnem obrtnem sejmu preraslo v mednarodni

Na skupno 60 tisoč kvadratnih metrih razstavišč 32. MOS se v Celju predstavlja 1.816 razstavljalcev iz skupno 28 držav. Do nedelje, 19. septembra, pričakujejo na sejmisku okoli 240 tisoč obiskovalcev do vključno ponedeljka pa je razstavišča že ogledalo blizu 85 tisoč ljudi. MOS spremlja bogat program obsejnih strokovnih prireditev: srečanj, slovenski obrtniki malo gospodarstvo pa že skozi posamezne razprave o preti zlasti najaktualnejših vprašanj, priprava ustrez-

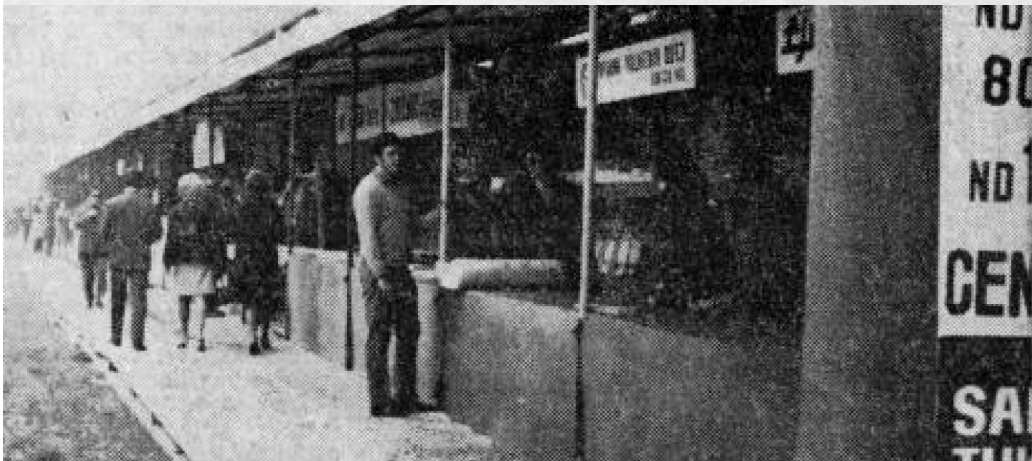
CELJSKA SEJEMSKA JESEN

VSE TRI RAZSTAVE SO USPELE

REKORDEN OBISK — ZMAGA DOBRE IGRAČE — IGRAČA JE UČILO

Hitrejši razvoj drobnega gospodarstva je pogoj za celovit družbeni razvoj

17. mednarodni sejem obrti postaja poslovno srečanje obrtnikov in delovna manifestacija

CELJSKA JESEN

NA SEJMU 100.000 OBISKOVALCEV

LETOŠNJE PRIREDITVE POMEMBNA SPODBUDA ZA PRIHODNJIČ

Javna radijska oddaja v okviru obrtnega sejma

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje ter Zavod Golovec bosta v petek, 21. tega meseca skupno prireditvi proslavila dva dogodka. Ra-

dio Celje je namreč ravno včeraj proslavil svoj trideseti rojstni dan, v okviru Zavoda Golovec pa je še ta teden odprt 18. mednarodni obrtni sejem.

Tako bo v petek ob 19. uri v prostorih bazena tega zavoda javna radijska oddaja na kateri bo nastopila cela vrsta znanih in manj znanih obrazilov našega zabavnega

življenja. Naj omenimo samo nekatere: za zabavno glasbo bosta poskrbela vse bolj popularni ansambel Cudežna polja iz Maribora, za narodnozabavno glasbo pa ansambel Savinjskih 7, ki zelo uspešno nastopa v tujini ter harmonikar na frajtonerici Miran Klinc. Kot predstavnik zborovske glasbe bo tokrat nastopil oktet Studenček iz Celja. Seveda bo na tej

prireditvi prostora in časa tudi za humoristične točke, ki jih bodo izvedli člani KUD Zarja Trnovlje, nagradno igro in še marsikaj.

In še nekaj. Ta prireditve je za vse obiskovalce obrtnega sejma zastoj, saj je vstop na bazen prost. Po prireditvi bo ples na katerem bo igral ansambel Cudežna polja iz Maribora.

Foto: GREGOR KATJC

SEJEMSKJE PRILOŽNOSTI

Na 60 tisoč kvadratnih metrih razstavišč se na 32. MOS predstavlja 1.816 razstavljalcev iz 28 držav. Na sejmu je dogajanje izredno živahno. Posebna popestritev so predstavitve obrtnih zbornic, ki so mestoma izredno izvirne (na sliki prikaz tlačenja zelja). Tudi v Celju, ki se je močneje kot prejšnja leta vključilo v to prireditev, se dogaja veliko, vrstijo se pomembni in visoki obiski. O vsem tem na straneh današnjega Novega tednika.

novi tednik radio celje

Odsev ogledala slovenske uspešnosti

Za 32. MOS, ki se je v Celju zaključil v nedeljo, pohvalne ocene - Celje želi zrasti v mednarodni Center za promocijo obrti Srednje Evrope

Organizatorja 32. MOS Celjski sejem d.d. in Obrtna zbornica Slovenije, smo slišali na novinarski konferenci v nedeljo, tik pred zaprtjem letošnje sejemske manifestacije, sta zadovoljna z uspešnostjo prireditve. Razstavljalci in obiskovalci, vsaj po delnih rezultatih ankete, prav tako. Pomena mednarodnega sejma obrti

in posvetov, MOS je bila tudi letos priložnost za sklepanje novih in utrjevanje starih poslovnih partnerstev. Okoli 240 tisoč obiskovalcev si je ogledalo, kaj ima trgu ponuditi 1.816 razstavljalcev iz 28 držav, organizatorji pa so bili še posebej veseli blizu 25 tisoč mladih obiskovalcev, učencev 7. in 8. razredov osnovnih šol, ki so si ogledali predstavitev 30 deficitarnih obrtnih poklicev.

skih dni lepo vreme, se je še toliko bolj izrazito pokazala nujna ureditev prezračevanja v ostalih sejmskih dvoranah. V času 32. MOS sta tudi Mestna občina Celje in Obrtna zbornica Slovenije utrdili svoje sodelovanje. Leta 1993 zastavljeno dolgoročno sodelovanje v razvoju, pospeševanju in vsebinskih usmeritvah sejemske dejavnosti na področju obrti in podjetništva v Celju

VEDNO RAVNINI

Živahno v domovih za starejše

Kljub koronarazmeram nasmehi na obrazih

Na družbenih omrežjih je včasih mogoče zaslediti vesele tuje posnetke oskrbovancev domov za starejše, ki jim zaposleni polepšajo dneve s pesmijo, plesom ali katero drugo dejavnostjo. Starejši v domovih so v tem času zaradi varnosti in zaščite pred novim koronavirusom najbolj »izolirani« od okolice. Toda za takšne posnetke veselja kljub trenutnim razmeram sploh ni treba brskati po tujih straneh. A veseli trenutki se ne glede na vse razmere vrstijo tudi v slovenskih domovih upokoencev. Morda le ne toliko na očeh javnosti.

SIMONA ŠOLINIČ

Pred meseci se je na družbenih omrežjih razširil posnetek plesa in nasmehov v celjskem Domu ob Savinji. Ko so bili domovi zaradi epidemije zaprti, je ta posnetek pokazal, da zaposleni uporabnikom storitev in oskrbovancem polepšajo dneve. Ob posnetku je marsikomu zaigralo srce, hkrati je bilo potolaženih mnogo svojcev, ki so lahko videli, da v domovih kljub epidemiji ni tako turobno ali žalostno.

Orkester za starejše

Septembra je na pobudo mozirskega policista Petra Neuholta Policijski orkester obiskal DEOS Center starejših Gornji Grad. Člani orkestra so glasbeniki z akademsko izobrazbo. Starejše so razveselili z otvoritveno pesmijo Ansambla bratov Avsenik Slovenija, od kod lepote tvoje, raznežili so jih tudi s pesmijo Stevieja Wonderja ter razigrali s slovenskimi popevkami in jih tako vrnili v mladost. Več kot očitno je to dober recept za dobro voljo, saj so le nekaj dni kasneje člani policijskega orkestra prav tako na varni razdalji in ob upoštevanju vseh navodil Nacionalnega inštituta za javno zdravje zaigrali tudi v SeneCura Domu

starejših v Vojniku. Balkoni doma so bili polni nasmejanih in veselih obrazov oskrbovancev. Glasbo so slišali tudi tisti uporabniki doma, ki so morda zaradi bolezni nepomični in so ostali v svojih sobah. A je domsko osebje storilo vse, da so melodije prišle vsem na ušesa. Preverili smo, kje vse je še živahno ne glede na čas, ki je marsikoga osamil.

V Domu ob Savinji so na mednarodni dan starejših po internem televizijskem kanalu, ki je viden v vseh sobah v domu, oskrbovance pozdravili vsi vodilni in zaposleni, tudi hišnik in receptorka. Nato je oskrbovancem zaigrala Pihalna godba Celje, seveda na varni razdalji. (Foto: Dom ob Savinji)

Uživanje ob koncertu policijskega orkestra v SeneCuri Domu starejših v Vojniku. (Foto: SeneCura - GK)

Hitro do pregleda, diagnoze, posega in fizioterapije

Specialisti+

080 26 64

Vaš partner za zdravje.

triglavzdravje

www.triglavzdravje.si

V Domu starejših Šentjur so uživali ob trgatevi v domskem vinogradu. (Foto: DU Šentjur)

Pretekli teden je bil tudi mednarodni teden starejših. In v vseh domovih je bilo veselo. Petje in glasba sta se razlegala tudi v Domu upokojencev Polzela. (Foto: FB DU Polzela)

Septembra je bilo ne glede na vse veselo tudi v Domu sv. Jožefa v Celju. »Iz primeža skrbi ob trenutnih razmerah so nas za nekaj časa iztrgali Rdeči noski. Na začetku smo bili nekoliko zadržani, a smo z vsako minuto postajali bolj vesela in nagajiva družina,« so zapisali na svoji Facebookovi strani. (Foto: FB Dom sv. Jožefa)

Kako zdraviti vraščen noht?

Noht se vrašča v nohtno stransko gubo običajno na nožnih palcih, pri čemer lahko pride do hudega vnetja in bolečin. S to težavo se lahko sreča vsakdo, ne glede na starost, izpostavljeni pa so mladostniki, športniki in sladkorni bolniki.

Mnogi menijo, da je za zdravljenje potrebna operacija.

Po mnenju strokovnjakinje Vide Ozis, ki ima dolgoletne izkušnje na področju reševanja vraščenega nohta z VHO-medicinsko sponko in je edina v Sloveniji, ki uporablja to metodo, operacija ni potrebna. Vendar poudarja, da je uspešnost zdravljenja odvisna od terapevta in njegovega predhodnega znanja, zato je še kako pomembno, koga izberete. Vida Ozis je zagotovo ena izmed tistih, ki reši še tako zahteven primer, znanje pa pridobiva tudi v tujini.

Prednosti zdravljenja z VHO-medicinsko sponko

Postopek je neboleč in ob upoštevanju nasvetov terapevta zagotavlja 100-odstotno uspešnost. To metodo priporočajo tudi strokovnjaki kirurgi.

VHO-medicinska sponka je pomembna zlasti v primeru diabetičnega stopala, saj se tej skupini bolnikov rane celijo počasneje. Z namestitvijo VHO-sponke dosežejo hitro, nebolečo in uspešno zdravljenje.

an·nika

AN. NIKA - CENTER MEDICINSKE PEDIKURE CELJE
Zdravi: vraščen noht, kurja očesa, otiščance, bradavice, glivično obolenje na stopalih in nohtih ter oskrbuje diabetično stopalo.

VEČ O ZDRAVLJENJU VRAŠČENIH NOHTOV IN O DRUGIH STORITVAH SI LAHKO PPREBERETE NA: spletni strani www.annika.si in na FB-strani MedicinskapedikuraAN.NIKA. E-naslov: info@annika.si, tel. 051661665

PE Krško, Ulica mladinskih delovnih brigad 2a, Leskovec pri Krškem

Specialisti za hrbtenico in gibalni sistem

Tehnike manualne medicine sodijo v področje uradnega zdravstva, izvajajo jih zdravniki, specialisti nevrologi. Zdravljenje z ročnimi tehnikami »popravlja« napake gibalnega stereotipa, ki so predvsem posledice obrabnih sprememb, preobremenjenosti, zakrčenosti, prisilne drže in stresa.

Zdravnik ob začetku zdravljenja opravi podroben klinični pregled ter postavi diagnozo. Na tej podlagi predlaga obliko in vrsto individualnega zdravljenja. V kolikor imate za svoje težave že predhodno medicinsko dokumentacijo (izvide in slike), je zaželeno, da jih ob prvem obisku prinesete s seboj.

Najpogostejši simptomi in indikacije, ki jih specialisti manualne medicine uspešno zdravijo, so bolečine v hrbtenici, sklepah, rokah in nogah, občutki mravljinčenja, otopelosti in nemoči, protuzija in hernija diska, artroza sklepov, stanja po poškodbah in operativnih posegih, glavoboli, vrtoglavice in še mnogo drugega.

»Letos praznujemo trideseto obletnico delovanja z več kot deset tisoč uspešno ozdravljenimi pacienti. V šestih ordinacijah, kjer deluje šest zdravnikov specialistov, se trudimo za čim krajše čakalne dobe in strokovno obravnavo. Svojim pacientom se popolnoma posvetim, skupaj z ekipo pa jim omogočamo prijazno in udobno zdravljenje. V kolikor imate težave, toplo vabljeni, da nas obiščete,« nam pojasni zdravnik specialist **Denis Kupa** iz ordinacije Mogy Celje.

Ekipa strokovnjakov centra zdravja Mogy, ki ima ordinacije po vsej Sloveniji.

MANUALNA MEDICINA

Učinkovito zdravljenje gibalnega sistema – že 30 let!

www.mo-gy.si

Naročila in informacije:

- **Mogy Celje, Mariborska cesta 76** (klinika Ludvig dental), T: 040 866 456
Denis Kupa, dr. med., spec. kirurg, spec. manualne medicine
- **Mogy Ljubljana, T: 01 561 25 21**
Andrej Kotov, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine
- **Mogy Maribor in Murska Sobota, T: 02 470 24 13**
Denis Kupa, dr. med., spec. kirurg, spec. manualne medicine
Sergej Fedorov, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine
Vladimir Fedorov, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine
- **Mogy Nova Gorica in Izola (Hotel Delfin), T: 05 300 23 77**
Arkadij Januškevič, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine
Genadij Filipov, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine

POSEBNA UGODNOST ZA BRALCE NOVEGA TEDNIKA
Brezplačna terapija ob prvem pregledu!

Ugodnost velja za vsa naročila do 30. 10. 2020 v ordinaciji MOGY Celje

Redna cena terapije je 40 eur. Brezplačna terapija se izvede po presoji zdravnika v primeru indikacij za zdravljenje.

Brezplačna številka

080 12 03

info@mo-gy.si - www.mo-gy.si

Dom starejših Laško je dom dobrega počutja

V prijetnem in mirnem okolju deluje od leta 2001 Dom starejših Laško, ki je dom dobrega počutja za 160 stanovalcev. V oskrbovanih stanovanjih nudimo storitve oskrbe 12 najemnikom. Vse sobe so opremljene s klicnim sistemom, imajo direktno telefonsko linijo, lastno kopalnico, priklop za kabelsko televizijo in klimatsko napravo.

Dom ima urejeno koncesijo za opravljanje osnovne zdravstvene dejavnosti, kar nam omogoča, da imamo zaposleno zdravnico splošne medicine. V domu deluje visoko usposobljen paliativni tim, ki skrbi za težko bolne stanovalce, hkrati pa nudi psihično oporo tudi njihovim svojcem.

Zaposleni imajo dodatna znanja s področja demence. Obolelim s to boleznijo zagotavljamo storitve z usmerjanjem, vodenjem in osebnim spremljanjem v gospodinjstvi enoti Spominčica. Stanovalcem z močno napredovalo demenco pa lahko ponudimo bivanje v negovalni oazi. Slednja predstavlja prijazno in umirjeno okolje, kjer storitve izvajamo skladno s sodobnimi koncepti dela. Pozitivni učinki tovrstne obravnave se kažejo v zmanjšanju nemira, boljšem zavedanju lastnega telesa in okolice ter splošnem zmanjšanju obolenj.

Ponosni smo, da lahko kot eden redkih izvajalcev institucionalnega varstva starejših sta-

novalcem ponudimo tovrstno storitev.

Pri skrbi za stanovalce je naše glavno vodilo individualno načrtovanje storitev za vsakega posebej, s čimer se skušamo v največji možni meri približati željam in potrebam posameznika. V naše delo uvajamo sodobne koncepte. Za stanovalce skrbijo pretežno enotne kadrovske ekipe, ki lažje prepoznajo njihove individualne potrebe ter želje.

Kljub omejitvam in preventivnim ukrepom, ki jih v domu dosledno spoštujemo, se trudimo stanovalcem ponuditi pestro paleto dejavnosti. Poleg telovadbe s fizioterapevtko imajo v atriju doma možnost obiska senior vadbenega parka, kjer lahko poskrbijo za fizično kondicijo in se sprostijo v naravi. Sprehodi se lahko tudi po zeliščnem vrtu, kjer so umeščene visoke grede. Skladno s preventivnimi ukrepi bomo skušali ohranjati ostale interesne dejavnosti, s katerimi si stanovalci radi krajšajo čas.

Dom obdajajo urejene sprehajalne poti, ki vodijo do zdraviliškega parka in mestnega središča.

Cena osnovne oskrbe v Domu starejših Laško se prične že pri 600 evrih. Več informacij: 03 73 45 246, e-pošta: dom.starejsih@thermana.si, spletna stran: www.thermana.si

S sodelovanjem vsi pridobimo

V prijetnem objemu mesta Celja in reke Savinje stoji Dom ob Savinji, ki nudi dom 252 stanovalcem in 25 obiskovalcem dnevnega centra. V domu je 200 zaposlenih, ki so aktivni v domu, dnevnem centru in pri storitvi pomoči na domu za 400 uporabnikov v občinah Celje, Štore, Vojnik in Dobrna.

Dom ob Savinji si prizadeva približati se potrebam uporabnikov in tako dvigniti kakovost življenja v širšem družbenem okolju. Zavedamo se problema demence v širšem okolju. Zato smo v domu ustanovili Center za krepitev spomina, v okviru katerega organiziramo skupine za obolenje z demenco in njihove svojce, organiziramo izobraževanja za širšo javnost. Sodelujemo tudi pri storitvi pomoči na daljavo s Telekomom Slovenije.

V domu sodelujemo stanovalci, uporabniki v domačem okolju, svojci, zaposleni, prostovoljci in lokalno okolje. Vse to z namenom, da Dom ob Savinji Celje vsi začutimo kot svoj dom.

Povezani s stanovalci

Dom je bil v celoti obnoven, vedno znova pa stremimo k novim projektom, povezanim s potrebami naših stanovalcev in okolja. Od leta 2017 smo del vseevropskega modela upravljanja s kakovostjo v ustanovah socialnega varstva pod imenom E-qalin.

Z uvedbo koncepta kulture usklajenih odnosov smo se v domu še bolj približali stanovalcem

na način, da zaposleni poznamo njihove osebne zgodbe in smo na ta način še bolj povezani z njimi. Sodelujemo s strokovnjaki in specialisti z različnih področij.

Osnova za medsebojno sodelovanje in spoštovanje je pristen in iskren odnos. Trudimo se, da se stanovalcem čimbolj približamo na osebni ravni in skupaj z njimi gradimo na zaupanju. K temu pripomorejo tudi tedenski sestanki s stanovalci v nadstropjih, ki jih organizira in izvaja direktorica v sodelovanju z zaposlenimi.

V Domu ob Savinji smo razvojno naravnani, saj storitve nenehno kakovostno nadgrajujemo in dopolnjujemo. Z razumevanjem potreb stanovalcev v domu v vsakdanjo prakso vnašamo vrsto sodobnih pristopov.

Interna televizija kot pomembna novost

Lani smo uvedli interno televizijo, ki se je v času epidemije covid-19 pokazala kot zelo učinkovit način obveščanja stanovalcev in zaposlenih. Enkrat tedensko se stanovalcem še vedno javljamo in jih na televizijah obveščamo o vseh ukrepih, ki smo jih uvedli, ter o ostalih novostih v domu. Prav tako posnamemo dogodke, ki se dogajajo in jih stanovalcem predvajamo na njihovih televizijah v sobah.

Na ta način lahko hkrati vsem stanovalcem in zaposlenim podamo informacije in jih obveščamo o tekočih dogodkih. Še posebnega po-

mena je to za stanovalce, ki ne morejo zapustiti svoje sobe. Kakovost življenja starejših ljudi je povezana z njihovo socialno vključenostjo, kar je v času epidemije močno doprinesla interna televizija.

Tako smo ob prvem oktobru, svetovnem dnevu starejših, zaposleni po interni televiziji nagovorili stanovalce ob njihovem prazniku in jim izrekli dobre želje. Popoldan pa je zbranim zaigrala celjska godba.

Tudi letos nismo pozabili na uporabnike sto-

ritev v domačem okolju, zato smo jim pripravili čestitko, v kateri smo jim sporočili, da bomo tudi v prihodnje pri svojem delu ravnali tako, da bomo slišali njihove želje in potrebe.

Tudi korona časi bodo minili, mi pa bomo ostali še bolj povezani, saj je to edina prava pot, da se ljudje med seboj iskreno spoštujemo in si pomagamo.

Bojana Mazil Šolinc,
direktorica Doma ob Savinji Celje
www.domobsavinji.si

Dom upokojujencev na Polzeli – dom s tradicijo in pripadnostjo

Ko smo po razglasitvi epidemije povprašali naše stanovalce za objavo v lokalnem časopisu, kaj si mislijo o novonastali situaciji, nas je hudo mušen odgovor Pavla nasmejalo. Takrat smo še namreč vsi verjeli, da je zadeva kratkega roka. Izjava našega Pavla se je glasila takole: »Opisal bi vam, kaj je dobrega in slabega prinesel ta zahrbtni koronavirus. Prikrajšal nas je za potopepanje proč od doma, za obiske trgovin ali domačih, nekatere pa je prizadelo tudi zaprtje gostiln. Dobre strani so, da nam osebe tako požrtvovalno streže, čeprav imajo tudi sami omejen krog gibanja. Veseli smo, da nas ta huda nadloga še ni našla. Všeč je tudi obiskovalcem, saj se jim ni treba izgovarjati na pomanjkanje časa. Dobre volje so tudi kuharice, ker smo manj izbirični. Vsi pa smo zadovoljni ob lepem vremenu, ko zunaj uživamo na soncu in opazujemo modro nebo, brez nešteti onesnaževalcev.«

In danes? Ugotavljamo, da je koronavirus močno vplival na življenje in delo celotnega prebivalstva po svetu in v veliki meri zaznamoval tudi dogajanje v Domu upokojujencev Polzela. Na našo srečo imamo kader, ki čuti veliko pripadnost kolektivu in se trudi za naše stanovalce. O tem priča tudi podatek, da v času epidemije nihče od 105 zaposlenih ni koristil varstva otrok ali bolniškega staleža. Po začetnem šoku so vodje vseh služb pričele izobraževati in pripravljati delavce na novo situacijo. Vodstvo doma je sklenilo, da se za stanovalce ne

Utrinek s tekme ene izmed kegljaških lig

sme nič spremeniti!

Tako se je osebe prerazporedilo s ciljem minimalnega prehajanja med posameznimi enotami. Poleg negovalnega osebja, kuhinje, pralnice, uprave, so se z namenom, da stanovalcem še vedno zapolnijo vsakdan, tudi terapevti prerazporedili vsak v svojo enoto. Tako so poleg terapevtskega dela (ohranjanja fizične kondicije, treninga hoje, dnevnih aktivnosti) skrbeli tudi za družabni del. Stanovalci imajo tako zagotovljeno jutranjo telovadbo, skupine za samopomoč, tombolo, pevske vaje, sprehode v okolici doma in tekmovanja v ruskem kegljanju. Za mesečna praznovanja rojstnih dni so nam običajno program pripravili otroci iz OŠ Polzela. Vmes je za popestritev lepo skrbel stanovalce Ivan s svojo harmoniko. Sedaj slavljenici zopet uživajo ob nastopu otrok OŠ Polzela, a na malo drugačen način. Otroci so namreč s skupaj z mentorji posneli video in tako virtualno sodelujejo na naših praznovanjih. Potrebna je bila iznaj-

dljivost, a uspelo nam je. Pri tem seveda dosledno upoštevamo medsebojno razdaljo, higieno rok in uporabo zaščitnih sredstev.

V preteklem tednu smo pozvali vse osnovne šole v okolici, društva, pevce, gledališnike, da se odzovejo povabilu k sodelovanju v projektu in nam pošljejo video posnetke s svojim delom, ki jih bomo predvajali našim stanovalcem. Tako bomo vsaj delno zapolnili vrzel nastopov v živo, ki smo jih imeli v preteklosti res obilo.

Obiske v domu izvajamo po priporočilih pristojnih služb še posebej pozorno, saj se zavedamo, da je na tem področju situacija za stanovalce in svojce najbolj občutljiva. Prav tako omogočamo video klice.

Ko potegnemo črto, ugotovimo, da je vse to izvedljivo le zaradi medsebojnega sodelovanja, umestitve doma in dejstva, kot ga je navedel Pavel, da nas ta nadloga k sreči še ni našla!

<https://www.dupolzela.si>
Nevenka Šalamon,
delovna terapevtka

Kostanjev piknik 2019

Dom sv. Jožefa – lazaristi
Plečnikova ulica 29, Celje
0590 73 800
info@jozef.si
www.jozef.si

Povezani v skupnosti

V Domu sv. Jožefa se že dobrih dvajset let trudimo odgovarjati na potrebe časa. Tudi nas je pandemija covid-19 postavila pred resne izzive.

Živahna povezanost obiskovalcev številnih skupin in obiskovalcev prireditev s stanovalci našega doma je bila prvič pretrgana in podrejena ukrepom preprečevanja okužb. Na zahtevne razmere, ob splošnem pomanjkanju osebja in obremenjenosti zaposlenih, odgovarjamo na svoj način. V domu se sedaj še bolj kot kdaj prej trudimo za dobro počutje stanovalcev in spoštljivo odgovarjamo na njihove potrebe. Vsak, stanovalce v zaposlen, ima v skupnosti, v kateri živimo pod okriljem sv. Jožefa, svoje nenadomestljivo, edinstveno mesto. Ohranjati želimo, kar stanovalci še zmorejo in jih pri tem podpirati. Ne glede na zmožnosti ali obdobje življenja smo vsi ljudje enakovredni del družbe in vsak od nas nosilec dostojanstva, ki zasluži spoštovanje.

Kdaj bo dolgotrajna oskrba urejena s sistemskim zakonom?

Pilotni projekt dolgotrajne oskrbe na Celjskem se zaključuje - Trenutni sistem ne pokriva vseh potreb iz okolja

Na javnem razpisu Ministrstva za zdravje za izbor operacij »Izvedba pilotnih projektov, ki bodo podpirali prehod v izvajanje sistemskega zakona o dolgotrajni oskrbi«, je bil izbran tudi projekt »Vzpostavitev sistemskega izvajanja dolgotrajne oskrbe v celjski regiji«. Projekt je kot vodilni partner prijavil Zdravstveni dom Celje, sicer pa v konzorciju partnerjev sodelujejo še Center za socialno delo Celje, Javni zavod Socio in Dom sv. Jožefa.

Zaradi potreb po oskrbovanju uporabnikov je Zdravstveni dom Celje na Ministrstvo za zdravje podal predlog o podaljšanju projekta. Dvoletni projekt, ki se je začel novembra 2018, je tako podaljšán do konca decembra 2020.

V okviru projekta trenutno oskrbujejo 147 oseb, 88 upravičencev pa še čaka na izvajanje storitev. E-oskrbo prejema 52 upravičencev. Kaj bo po zaključku pilotnega projekta, ki se sofinancira iz Evropskega socialnega sklada in proračuna Republike Slovenije, se v tem trenutku še ne ve.

V pilotni projekt dolgotrajne oskrbe se lahko vključijo občanke in občani občin Celje, Štore, Vojnik in Dobrna, ki so starejši od 18 let. Projektne aktivnosti so namenjene osebam, ki zaradi zmanjšanih telesnih in kognitivnih sposobnosti v daljšem časovnem obdobju potrebujejo pomoč. Uporabnikom se zagotavlja izvajanje pomoči pri opravljanju osnovnih in podpornih dnevnih opravil, storitve za ohranjanje samostojnosti, storitve psihosocialne podpore ter storitve e-oskrbe (elektronska oskrba).

Cilj pilotnega projekta je testirati nove rešitve na področju dolgotrajne oskrbe in omogočiti primerno dostopnost do tovrstne oskrbe ter čim daljšo samostojno življenje doma. Trenutno veljavna ureditev zagotavlja največji obseg pomoči tistim osebam, ki so vključene v institucionalne oblike storitev, osebe, ki so v domačem okolju, pa so v slabšem položaju, saj nimajo dostopa do integriranih storitev.

V Zdravstvenem domu Celje skupaj s partnerji opažajo, da trenutni sistem ne pokriva vseh potreb iz okolja, kar se kaže s čakalnimi dobami ter pomanjkanjem kadra. Želijo si, da bi bil projekt podaljšán do konca marca 2021 ter da bi bil Zakon o dolgotrajni oskrbi čim prej sprejet.

Center za socialno delo Celje sodeluje v projektu z dvema zaposlenima, ki izvajata ocene upravičenosti do izvajanja storitev dolgotrajne oskrbe. Ocenjevanje upravičenosti do storitev dolgotrajne oskrbe zajema osem področij aktivnosti posameznika.

Dom sv. Jožefa sodeluje v projektu z dvema sodelavcema; zdravstvenim tehnikom in socialno negovalko. V preteklem letu so organizirali mednarodno konferenco z naslovom Izzivi in priložnosti izvajanja dolgotrajne oskrbe v Sloveniji. Na konferenci so tuji strokovnjaki prvič v Sloveniji spregovorili tudi o paliativnih oskrbovancih in pomenu duhovne oskrbe.

Javni zavod Socio kot partner v projektu z zaposlenimi oskrbovalkami izvaja aktivnosti dolgotrajne oskrbe v okviru svojih pristojnosti.

Pri vzpostavljanju sistema dolgotrajne oskrbe v Sloveniji je vsekar potrebno zasledovati čim boljše prepoznavanje potreb, se hitro odzivati nanje, zagotavljati ustrezne kakovosti storitev, vključevati različne izvajalce od formalnih (javnih in tudi zasebnih), nevladnih organizacij kot tudi neformalnih izvajalcev (svoji, sosedje, prijatelji) ter s povezova-

njem vseh povečevati sinergijske učinke pomoči.

Potreba je po multidisciplinarnem timu z vsemi vključenimi ustanovami, ki uporabniku že nudijo pomoč (npr. center za pomoč na domu, patronažno varstvo, CSD, dolgotrajna oskrba) in z vsemi tistimi, ki lahko pripomorejo k soustvarjanju dobrih izidov za uporabnika.

Med pozitivnimi učinki izvajanja pilotnega projekta velja izpostaviti zadovoljstvo uporabnikov, ki so vključeni v storitve dolgotrajne oskrbe ter brezplačno pomoč uporabnikom storitev. Slaba stran pa je, da trenutno v Sloveniji ni celotne obravnave posameznika, kar je eden izmed ciljev izvajanja omenjenega projekta. Pomembna ugotovitev pri izvedbi pilotnih projektov, ki bodo podpirali prehod v izvajanje sistemskega zakona o dolgotrajni oskrbi, je spoznanje, da morajo zaposleni tako z zdravstvenega kot s socialnega področja za celotno obravnavo posameznika sodelovati enakopravno, sinhrono in v dobrobit upravičenca do omenjenih storitev. Vsak zaposlen je strokovnjak na svojem področju in le s skupnim prepletanjem znanja lahko v prihodnje dosežemo celotno obravnavo posameznika.

Osebe/uporabniki, ki v daljšem časovnem obdobju potre-

bujejo pomoč pri osnovnih in podpornih dnevnih opravilih, jo potrebujejo zato, ker sami brez dodatne/tuje pomoči niso sposobni zadovoljiti svojih osnovnih življenjskih potreb. Kakšno pomoč potrebujejo in v kakšnem obsegu ter na katerih življenjskih področjih, pa lahko ugotovimo le, če analiziramo njihov življenjski svet oziroma življenjske dogodke. Problemi in rešitve ne izhajajo le iz medicinskih diagnoz, čeprav imajo med drugim vpliv ravno na posameznikovo zmožnost zadovoljevanja potreb.

Namen projekta oziroma predloga in kasneje zakona mora biti ta, da se ljudem/uporabnikom omogoči primerna dostopnost do oskrbe in čim daljšo samostojnost življenja v domačem okolju ter zagotavljanje takšne oskrbe (časovne), ki bo pomenila razbremenitev, oporo in podporo vseh udeležencev v njegovem domačem okolju.

Staranja prebivalstva ni mogoče preprečiti, zato mora biti naš cilj »dati letom življenje, ki bo človeka vredno«. Poleg nujnega sprejema Zakona o dolgotrajni oskrbi bo vsekakor potrebno v večji meri spodbujati in razvijati skupnostno skrb ter zagotavljati pestrost oblik pomoči, ki bo dosegljiva vsem, ne glede na socialno-ekonomski status in brez ustvarjanja čakalnih vrst.

V Zdravstvenem domu Celje je vzpostavljena Enotna vstopna točka, kjer lahko občani prejmejo vse potrebne informacije v zvezi z možnostjo vključitve v projekt, oddajo vlogo za uveljavitev pravice do dolgotrajne oskrbe in se dogovorijo za termin obiska na domu. Enotno vstopno točko najdete v drugem nadstropju Zdravstvenega doma Celje. Delovni čas je od ponedeljka do petka od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure, ob četrtek pa od 13. do 16. ure ter od 16.30 do 19. ure. Kontakti enotne vstopne točke so: telefon 03/5434-161 ali 03/5434-162 in elektronski naslov dolgotrajna.oskrba@zd-celje.si.

Družabna, lepa in prijetna starost v Sociu – večgeneracijskem centru

Nekoč smo starost pogosto pojmovali kot izrazito težko in neprijetno obdobje, danes izkušnje starejših obiskovalcev kažejo, da je starost lahko eno najlepših obdobj našega življenja, napolnjeno z novimi znanji in izkušnjami, novimi prijateljstvi ter s ponovno odkritimi in razvitimi talenti ...

Naši obiskovalci v Sociu – večgeneracijskem centru odkrivajo ravno to. Enkrat tedensko

se dobijo v skupini Zdravo in aktivno staranje, kjer se družijo, delijo želje in strahove, pojejo, telovadijo in organizirajo različne dogodke. Skupino vodi Irena Potočnik, ki v našem centru tudi izvaja telovadbo tisoč gibov po metodi dr. Nikolaya Grishina, ki pomaga v 30 minutah razgibati in ohranjati zdravo celotno telo.

Za zdrav in bister um starejših skrbimo s pomočjo vaj za spomin, različnih tehnik sproščanja, petja

in plesa, pohodov, kvačkanja in s pomočjo različnih jezikovnih tečajev (angleščine, italijanščine, španščine ...). To so namreč tudi načini, ki po različnih raziskavah predstavljajo ključne varovalne dejavnike v povezavi s preventivo pred demenco in z ohranjanjem zdravja ter dobrega počutja tudi v pozni starosti.

Za zdravo dušo skrbimo z druženji in s klepetom na našem kavču, kjer razvijamo in ohranjamo pristne stike in včasih tudi zgolj preganjanje dolčas, hkrati skupaj tudi rastemo ob različnih delavnicah odpuščanja, ženske energije, ustvarjanja, ob meditacijah ... Za dobro voljo skrbijo tudi pevci ljudskih in narodnih pesmi pod vodstvom Eme Pcocej.

Da za učenje nismo nikoli pre-stari, nam kaže velik odziv na delavnicah dela s telefonom in z računalnikom, kjer odkrivamo novo tehnologijo in se vključujemo v družbo tudi na spletu in z uporabo sodobnih tehnologij. Začetek včasih zahteva malo več potrpežljivosti in vztrajnost, ampak ko osvojimo osnove in razbijemo strahove, se nam odprejo čisto novi svetovi.

Vse dejavnosti v Sociu – večgeneracijskem centru so brezplačne, saj jih financira Ministrstvo RS za delo, družino, socialne zadeve in enake

Med pevskimi vajami (v času pred izbruhom koronavirusa)

možnosti iz ESS. Vsak je dobrodošel in vsak najde nekaj zase; včasih so potrebne zgolj prijave, saj smo zaradi zagotavljanja čim boljše varnosti omejili število udeležencev na posamezni delavnici.

Če nas želite bolje spoznati, lahko pridete k nam vsak delovni dan med 7. in 18. uro, z veseljem vam bomo

dali urnik, malo poklepetali z vami in skupaj našli najbolj ustrezne dejavnosti za vas. Dosegljivi smo tudi na telefonski številki 051 222 966, na elektronskem naslovu info@socio-vgc.si ali na www.socio-vgc.si. Dejavnosti ne izvajamo zgolj v svojih prostorih v Gosposki ulici 3 v središču Celja, ampak tudi

na terenu in na celotnem območju Savinjske regije, saj so naši partnerji v projektu še LU Rogaška Slatina, Razvojnica agencija Kozjansko in Mladinski center Dravinjske doline. Obiščite nas in izstopite iz osamljenosti, se naučite kaj novega ali zgolj delite svojo modrost z nami ... Veseli vas bomo!

Skupina za zdravo in aktivno staranje (v času pred izbruhom koronavirusa)

SOCIO- VEČGENERACIJSKI CENTER, Gosposka ulica 3, 3000 CELJE, Kontakt :05 917 64 25; 051 222 966, Email:

info@socio-remd.si; Vsi programi so BREZPLAČNI

Ludvig Dental: več kot 25 let združevanja znanja in strasti do zobozdravstva

Gabrijela Zagožen Ludvig, dr. dent. med., je pred več kot 25 leti v skromni ordinaciji na rabljenem zobozdravniškem stole začela opravljati svojo prakso. Nove storitve in strokovno osebje, med katerimi je tudi njen sin Jernej Ludvig, dr. dent. med., so Ludvig Dental povzdignili v celosten center za ustno zdravje.

Ordinacija se nahaja v sodobno urejeni zgodovinski vili ob Mariborski cesti v Celju, kjer se boste zaradi osebnega pristopa vedno počutili prijetno in domače. Ponudili vam bodo unikatno dentalno rešitev in se pri tem maksimalno potrudili za vas. Ekipa visoko izobraženih strokovnjakov izvaja vrhunske storitve z rezultati, na katere boste ponosni še mnogo let.

Storitve, ki jih nudijo, so: zobna protetika, implantati, oralna kirurgija, konzervativno zobozdravstvo in endodontija, parodontologija, ustna higiena, otroško zobozdravstvo in radiologija. Poskrbeli bodo, da bo vaš nasmeh naraven in estetsko dovršen.

Prostore Ludvig Dental najdete na naslovu Mariborska cesta 76 v Celju. Za več informacij jih pokličite na telefonski številki 03 491 5220 oz. 031 740 760 ali jim pošljite sporočilo na info@ludvigdental.si.

Ludvig
DENTAL

EST. 1994

Več informacij najdete na spletni strani www.ludvigdental.si ali Facebookovi strani Ludvig Dental.

Zeliščna lekarna patra Simona Ašiča

Sitik d.o.o.
Cistercijanska opatija Stična
Stična 17
1295 Ivančna Gorica
01 78 77 065
info@sitik.si
www.sitik.si

V Zeliščni lekarni patra Simona Ašiča negujemo njegovo znanje in izročilo, njegova blagovna znamka pa pri kupcih še naprej ohranja velik ugled in zaupanje.

O naših izdelkih vam z veseljem svetujemo osebno, po telefonu ali elektronski pošti, naročite pa jih lahko tudi v naši spletni trgovini.

Ameriški slamnik podpira obrambno sposobnost organizma, saj prispeva k ustreznemu delovanju imunskega sistema.

Smeh in dobra volja sta pol zdravja. (Foto: Pixabay)

S fizioterapijo nad kronično bolečino

Bolečina je simptom, ki nas opozarja, da se s telesom dogaja nekaj, kar ni v redu. Takoj po pojavu bolečine se telo nagonsko prilagodi novemu stanju in nas z bolečino opozarja, česa ne smemo početi.

Bolečina sproži varovalni mehanizem in jo moramo razumeti kot prednost, kot nekaj, kar nas varuje in opozarja.

Bolečino razdelimo glede na to, kateri telesni deli in sistemi so prizadeti (nociceptivna in nevropatska bolečina), in glede na to, koliko časa traja (akutna in kronična bolečina). Nociceptivna bolečina povzroča draženje bolečinskih receptorjev mišično-skeletnega sistema (kosti, vezi, kit, ovojnic, mišic) in tkiv notranjih organov. Nevropatska bolečina nastane kot posledica okvare, poškodbe ali motenega delovanja perifernega ali centralnega živčevja. Nevropatska bolečina je običajno intenzivnejša in vztrajnejša od nocicep-

tivne. Bolniki so zelo prizadeti. Nociceptivno bolečino se da s terapijami zelo omiliti, nevropatska se na terapije slabše odziva.

Akutna bolečina nastane nenadno in hitro doseže vrh. Kako močna je, je odvisno od obsega okvare tkiva. Najpogostejši primer akutne bolečine je poškodba. Lahko gre tudi za nenadno bolečino v križu, ki nastane brez opozorila. Takoj ko odstranimo vzrok, se bolečina hitro umiri. Bolečina, ki vztraja, lahko postane kronična – če traja tri do šest mesecev in več. Akutna bolečina, ki ni ustrezno ali pravočasno obravnavana, lahko postane kronična. Pri kronični bolečini začne telo ravno tako iskati načine, kako se ji izogniti. S tem začne človek bolj obremenjevati ostale dele telesa. Sčasoma se začnejo tudi v teh preobremenjenih delih telesa pojavljati bolečine. S tem se

znajdemo v začaranem krogu vsehsplošne bolečine.

Kronična bolečina nima varovalne vloge za telo. Človeka prizadene psihično in fizično ter ga osebno lahko zelo spremeni.

Načini zdravljenja kronične bolečine: protibolečinska zdravila, v določenih primerih kirurško zdravljenje, fizikalna terapija, delovna terapija, psihoterapija.

S fizioterapevtskimi postopki se da zelo uspešno blažiti in mnogokrat tudi odpraviti kronične bolečine, ki so posledica travmatoloških in ortopedskih stanj. Pri odpravljanju kroničnih bolečin moramo najprej najti vzrok nastanka. Taki bolniki imajo bolečine na več mestih. Ko določimo, katera bolečina je izvirna, je zdravljenje lažje. Vseeno moramo bolnika obravnavati celostno in ne samo lokalno.

Ustrezne vaje

Ko se bolečine toliko umirijo, da začne bolnik lažje gibati, ga moramo naučiti ustreznih vaj, da začne spet pridobivati občutek za normalno gibanje in da začne ponovno vzpostavljati normalne gibalne vzorce. Bolečina povzroča upad mišične moči, gibljivosti in povzroča razvoj kompenzacijskih gibalnih vzorcev, ki telo še dodatno razbolijo. Z normalnim gibanjem se bolečine še bolj umirijo, ker so boleča in prizadeta tkiva spet normalno obremenjena. Pri normalnem gibanju se tudi

Blaženje in odpravljanje kroničnih bolečin je dolgotrajen proces. Vsak posameznik se drugače odziva na terapije. Potreben je individualen pristop. Ničesar se ne da narediti na hitro. Kronična bolečina sproži v telesu procese, ki se ne umirijo na hitro. Bolnike s kroničnimi bolečinami moramo ohranjati v dobri psihofizični kondiciji, da se lahko vsakodnevno spopadajo z bolečino.

Višji fizioterapevt in OMMT terapevt Matej Čebokelj

začnejo izločati določeni hormoni, ki bolečino znižujejo, kar bolniki zelo dobro občutijo.

Največ bolnikov ima kronične bolečine v hrbtenici. Hrbtenica je lahko boleča zaradi obrabe diskov in malih sklepov, po operacijah hernije, po poškodbah, velikokrat je boleča zaradi prvotnih bolečin v okončinah, ki imajo za posledico neustrezno gibanje v hrbtenici. Takšen primer je šepajoča hoja zaradi ka-

teregakoli vzroka, ki zagotovo privede do bolečin v hrbtenici. Če ne odpravimo šepanja, se bolečine v hrbtenici ne bodo umirile. Pozorni moramo biti tudi na prenesene bolečine. To pomeni, da mesta največje bolečine niso mesta izvora. Če v takšnih primerih ne najdemo izvora, se bolečina ne umiri.

Zelo problematične so kronične bolečine pri bolnikih s kroničnimi sistemskimi obo-

lenji. To so bolniki z revmatoidnimi obolenji, fibromialgiji, sladkorni bolniki, bolniki po boreliozah. Ti morajo imeti zdravljeno osnovno obolenje, da so potem ostale terapije uspešne. Ravno tako so zelo problematične nevropatske bolečine. Zelo težko jih je umirjati. Tu je potreben interdisciplinarni pristop, da se pokažejo rezultati. Te ljudi večinoma obravnavajo v protibolečinskih ambulantah.

Fizioterapija Čebokelj

Matej Čebokelj, viš. fizioterapevt,
Cyriax terapevt

Opekarniška 15a
(vzhodna tribuna nogometnega stadiona)
3000 Celje

GSM.: +386 (0)31 803 451
T.: +386 (0)59 937 431

Za preprečevanje raka je ključno pravočasno odkritje bolezni

Rožnati oktober in skrb za dojke

Leto, ki so ga zaznamovali ukrepi za preprečevanje okužb s koronavirusom, se je prevesilo v drugo polovico in tu je rožnati oktober, mednarodni mesec osveščanja o raku dojk. To je najpogostejša oblika raka pri ženskah, zbolijo lahko tudi moški. Po podatkih Registra raka za Slovenijo je v letu 2017 zbolelo 1.399 žensk in 10 moških. To leto je zaradi raka dojk umrlo 433 žensk, umrla sta tudi dva moška. Za uspešno zdravljenje in zmanjševanje umrljivosti so pomembni predvsem osveščanje o zdravem načinu življenja, zgodnje odkrivanje in takojšnje učinkovito ter vsaki bolnici prilagojeno zdravljenje.

Kljub številnim diagnostičnim metodam preventivne diagnostike dojk, ki so na voljo, za Slovenijo še vedno velja, da v primeru rakavih bolezni ženske prve opazijo spremembe v več kot 85 odstotkih primerov. To obenem nakazuje, da so tumorji v teh primerih že tako veliki, da jih ženske zatipajo. Treba je vedeti, da vsaka zatrdlina še ni rak, toda če je sprememba tipna oziroma vidna, je največkrat bolezen že napredovala, tudi do te mere, da je lahko že (pre)pozno.

Ne glede na to, da je ogromno opozoril zdravstvene stroke, naj si redno in skrbno samopregledujejo dojke, so ženske na to še vedno premalo pozorne. Kljub temu da je rak dojk bolezen z najvišjo smrtnostjo pri ženskah, starih od 30 do 60 let. Samopregledovanje dojk mora biti redno in predvsem sistematično. Na nastanek raka na dojki vplivajo različni dejavniki. Tudi genetika, predvsem to, ali je v družini po mamini strani katerega ženska že zbolela zaradi te bolezni.

Nikakor niso zanemarljivi tako imenovani nevarnostni dejavniki in življenjski slog.

Tehnologija za hitrejšo odkritje

Sodobna medicinska tehnologija je zelo razvita. Na področju odkrivanja raka dojk sta danes najbolj razširjeni metodi preventivne diagnostike dojk presejalna mamografija in ultrazvočna preiskava. Obe bolezni odkrijeta v tako imenovani napredujoči fazi, ko je tvorba v dojki velika vsaj sedem milimetrov. Prav zato je sodobna znanost že vrsto let usmerjena k razvoju metod, ki ugotavljajo spremembe v začetnih fazah bolezni. V osemdesetih letih se je precej razširila uporaba termografije v medicinske namene. Njena prednost je bila neinvazivnost in s tem možnost neomejenega ponavljanja meritev. Glavna pomanjkljivost je bila predvsem nezanesljivost, saj so termografi natančno merili temperaturo tkiva do globine največ enega centimetra. Vse

bistvene spremembe, med drugim tudi najnevarnejša – maligni tumor – se v večini primerov nahajajo v 3 do 5 centimetrov globoko v dojki.

Na tej podlagi se je pred približno dvajsetimi leti razvila metodologija globinske mikrovalovne radiotermometrije, ki meri spremembe v tkivu dojk z izjemno natančnostjo do globine osem centimetrov. Metodo, imenovano BreastScan, danes že uporabljajo v več kot sto klinikah po vsem svetu. V Sloveniji je bilo z metodo BreastScan od leta 1998 opravljenih več tisoč pregledov v ordinacijah v Ljubljani, Mariboru in Novi Gorici. Primerna je za vse starosti, tudi za mlajše ženske, za razliko od presejalne diagnostične mamografije, ki je priporočljiva za ženske po 50. letu.

Bodite pozorni na najpogostejše znake, ki lahko kažejo na obolenje v dojki:

zatrdlina oziroma otekline v dojki, ki ne izgine,
nagubana ali uvlečena koža,
luskava koža ob prsni bradavici,
spremenjena oblika dojk ali prsnih bradavic,
izcedek iz prsne bradavice.

Pomembno je redno samopregledovanje dojk enkrat mesečno. Za tiste, ki imajo redno menstruacijo, je priporočeno, da pregled opravijo od sedmega do desetega dne po menstruaciji. Redno samopregledovanje bi moralo preiti vsaki ženski v navado.

Preventivni pregledi dojk z metodo BreastScan

napredna metoda zgodnjega odkrivanja bolezni dojk

GLAVNE PREDNOSTI METODE:

- zazna najzgodnejše procese v tkivu dojk
- neboleča in neinvazivna (brez sevanja)
- primerna za vse starosti
- izvidi takoj

POSEBNA UGODNOST ZA BRALKE NOVEGA TEDNIKA

Redna cena pregleda je 80 €, cena s kuponom je 60 €. Ugodnost velja za naročila do 30.10.2020 v vseh ordinacijah MOGY. Kupon unovčite ob plačilu po opravljeni storitvi.

BreastScan
Diagnostics

20€ Kupon
za prvi pregled dojk
z metodo BreastScan

Brezplačna številka
((080 12 03))

BreastScan
Diagnostics

NAROČILA IN INFORMACIJE: **Ordinacija MOGY**
Maribor - 02 470 24 13 | Ljubljana - 01 561 25 21 | Nova Gorica - 05 300 23 77

www.pregledidojk.si

Za zgodnje odkrivanje raka dojk je pomembno tudi, da se ženske odzovejo na vabila državnega presejalnega programa Dora, ki je namenjen zgodnjemu odkrivanju raka dojk in v njem vsake dve leti na mamografijo povabijo vse slovenske ženske med 50. in 69. letom. Za zmanjševanje umrljivosti je potrebna vsaj 70-odstotna odzivnost na program, kar lahko v Sloveniji dosežemo z ustrežno osveščenostjo žensk.

Uravnotežena prehrana krepi imunski sistem

Covid-19 in prehrana za starejše

Priporočila v zvezi s prehrano starejših v času pandemije se ne razlikujejo bistveno od splošnih priporočil. Vsekakor je pomembno, da je hrana najprej varna. Trenutno ni zanesljivih dokazov, da bi predstavljala verjeten vir ali možno pot prenosa novega koronavirusa. Pri rokovanju z živili je treba upoštevati splošne higienske ukrepe. Težava je lahko dostop do trgovin, saj jih morda starejši zaradi zaščite v tem času manj pogosto obiskujejo. Zato morajo biti ljudje pozorni predvsem na rok trajanja živil. Prehrana naj bo uravnotežena, pestra in prilagojena posameznikovim prehranskim potrebam ter zdravstvenemu stanju.

SIMONA ŠOLINIČ

V času covida-19 se je treba izogibati neuravnoteženemu prehranjevanju, saj hranilno neuravnotežena prehrana omogoči, da imunski sistem oslabi in je dovzetnejši za okužbe. »Zdaj ni čas za diete, stradanje ali neuravnoteženo prehrano. Starejši naj jedo kakovostno hrano,« opozarja v NIJZ, kjer so izdali celo priročnik s priporočili za starejše ob pandemiji.

Hrana mora biti najprej varna. Evropska agencija za varnost hrane natančno spremlja razmere v zvezi z epidemijo koronavirusne bolezni. Trenutno ni dokazov, da bi hrana predstavljala verjeten vir ali možno pot prenosa virusa. Izkušnje iz preteklih izbruhov podobnih koronavirusnih bolezni kažejo, da prenosa s hrano ni bilo. Trenutno ni dokazov, da bi bilo v primeru tokratnega koronavirusa drugače.

Zdrava hrana krepi

Z ustreznim načrtovanjem dnevnih obrokov, izborom ustreznih živil, zdravimi ter varnimi postopki priprave lahko zagotovimo potrebne hranilne snovi in zadostno

količino energije za delovanje in obnovo telesa. A tudi za krepitev imunskega sistema. Pri načrtovanju jedilnikov za starejše naj največji delež zavzemajo žita in žitni izdelki, sledijo naj sadje in zelenjava, meso in zamenjave zanj, mleko in mlečni izdelki ter malo maščob in sladkorja. Pomembno je tudi vedeti, da je višji beljakovinski vnos ključen za

ohranjanje mišične mase, še posebej pri zelo nedejavnih (sedečih) ali nepokretnih posameznikih. Pri tem je treba upoštevati tudi ustrezen ritem prehranjevanja, razporeditev in število obrokov v dnevu.

Vključite dovolj hranil

Za dobro delovanje imunskega sistema je nujen uravnotežen vnos vseh hranil, ki ga zagotovimo s pestro in mešano prehrano. Posamezna prehranska dopolnila ne morejo nadomestiti kakovostne pestre prehrane. Za starejše je že na splošno priporočljivo uživanje nekoliko več beljakovinskih živil, še posebej če imajo pridružene kronične bolezni ali če so telesno dejavni. Zato naj posegajo po kakovostnih beljakovinskih živilih, kot so mleko in mlečni izdelki, jajca, kakovostno pustno meso in ribe. Priporočljive so tudi z beljakovinami in vlakninami bogate stročnice. Prav tako

V sodobni zdravi prehrani dajemo prednost lokalno pridelani hrani, saj sveže pridelana prehrana v lokalnem okolju od njive do krožnika potuje najkrajši čas.

je smiselno, da so starejši pozorni na primeren vnos ogljikovih hidratov, ki so nujni za delovanje imunskih

celic. Hrani naj dodajajo kakovostne maščobe, kot so na primer sončnično ali repično olje ter hladno stiskano olivno, laneno, bučno olje, če so na razpolago in če so cenovno dostopni. Kakovostna olja pripomorejo k zmanjševanju vnetnih procesov v telesu.

Vsekakor je ob tem treba vedeti, da več ni bolje. Za telo in imunski sistem je najbolje, da pojedemo toliko, kot potrebujemo oziroma porabimo. V takšnem primeru ostane naša telesna masa pravilna. A ne pozabimo – hrana naj bo tudi veselje, to je v tem času prav tako pomembno. Strokovnjaki priporočajo, naj starejše pri prehrani vsaj v 80 odstotkih sledijo priporočilom, v 20 odstotkih pa naj bo na krožniku tisto, kar imajo radi. Primereno je zaužiti 4 do 5 obrokov dnevno.

Foto: splet

Poskrbeti je treba za dovolj velik vnos tekočin, ki omogoča tudi optimalno delovanje sluznic in tako pripomore k boljši imunski zaščiti pred virusi. Priporočljivo je popiti vsaj 1600 ml (8 kozarcev po 2 dcl) za ženske in 2000 ml za moške oziroma 30 ml/kg telesne mase na dan. Primerne pijače so voda, mlečna kava, malo sladkani čaji, lahko pa nekaj tekočine zaužijemo tudi v obliki juhe. Da ne bi pozabili na pitje tekočin, si na vidnem mestu pripravite kozarec pijače, tudi ko še niste žejni.

Embalaza živil in drugih izdelkov, ki jih prinesete iz trgovine, je lahko onesnažena, saj so se je ljudje v trgovini morda dotikali. Preden nakupljena živila prinesete v kuhinjo in na površine, kjer pripravljate hrano, je treba embalažo očistiti.

Vsebinsko papirnate embalaže lahko prestavite v čisto embalažo (npr. moko, riž, maslo ...).

Steklenice, pločevinke in plastično embalažo umijte s sredstvom za pomivanje in tekočo vodo.

Ko pospravite izdelke, ki ste jih prinesli iz trgovine, si umijte roke in počistite pulte ter druge površine, ki ste jih uporabljali.

Po nekaj dneh po nakupu je verjetnost, da bo virus preživel na površini izdelkov, že majhna.

Recite alkoholu ne

Pri starejših osebah so pogostejše tudi določene zdravstvene težave, kot so na primer sladkorna bolezen, visok krvni tlak, težave s spominom in motnje razpoloženja, ki jih pitje alkohola lahko še poslabša. Alkohol je povezan tudi z depresijo, kar je v težkih razmerah še posebej pomembno upoštevati. Obenem obstaja povezava med pitjem alkohola in škodljivimi učinki na imunski sistem, saj alkohol slabi imunski sistem. Zato zdravstveni strokovnjaki svetujejo, naj se ljudje v tem času izogibajo alkoholu ali ga pijejo v čim manjših količinah.

VenoFarmacija

ZDRAVJE! BREZ KOMPROMISA!

SPECIALIZIRANA TRGOVINA
Z MEDICINSKIMI PRIPOMOČKIIzposoja in izdaja invalidskih
pripomočkov na ZZS ali zasebno.
Možna dostava tudi na dom!10%
POPUSTna kompresijske
nogavice.VENOFARMACIJA d.o.o.
Vruncova 27, 3000 Celje
info@venofarmacija.siTelefon:
03 828 02 31
041 684 800Uradni partner:
ZZS

VenoFarmacija – specializirana trgovina za medicinske pripomočke

Zaposleni v VenoFarmaciji se trudijo izboljšati kakovost vašega vsakdana. V ta namen so na osnovi 10-letnih izkušenj svojo ponudbo razširili tudi na specializirano trgovino medicinskih pripomočkov in postali ZZS pogodbenik.

V VenoFarmaciji vam poleg izdaje, izposoje in prodaje medicinskih pripomočkov (vozičkov, negovalnih postelj, hoduljic, kompresijskih nogavic, ortopedske obutve, merilnikov ...) nudijo tudi strokovno svetovanje kot tudi dostavo in montažo na domu.

Za vas podjetje pripravlja tudi spletno trgovino **medicinski.si**, kjer boste lahko z njimi v stiku tudi iz svojega naslanjača.

Vabljeni!

telovadnica ŠRC Golovec

Rekreacija za seniorje

1 ura vodene vadbe + 1 ura individualnega plavanja

15€ za 4 obiske

vsak ponedeljek ob 9:00 uri

Zimsko kopališče Golovec

z p l o
celje d.o.o.

www.zpo.si

Hitra pot do zdravja za starejše

Vsako življenjsko obdobje ima svoj čar. Jesen življenja je zagotovo čas, ki ga lahko posvetimo najljubšim konjičkom in dejavnostim. Morebitna nezgoda ali bolezen pa lahko močno posežeta v ritem vsakdanjega življenja in zamajeta temelje varnosti. In ker je v vseh obdobjih življenja lepo imeti občutek varnosti, vam Vzajemna nudi posebno zavarovanje, ki tudi osebam v starosti 65 let in več omogoča hitro in enostavno pot do določenih specialistov v primeru nezgode ali bolezni.

Zdravstveno zavarovanje Specialisti Senior vam omogoča, da obvarujete svoje zdravje in poskrbite za svojo socialno varnost in varnost svoje družine. Zavarovanci si s sklenitvijo zdravstvenega zavarovanja Specialisti Senior že z najožjim kritijem omogočite dostop do specialističnih zdravstvenih storitev, ki jih potrebujete zaradi posledic nezgode. Zavarovanje lahko tudi nadgradite na način, da vključuje dostop do specialističnih zdravstvenih storitev z naslova bolezni, in sicer za specialiste, kot so revmatolog, dermatolog, gastroenterolog, ortoped, endokrinolog in diabetolog, skladno s pogoji zavarovanja. Za sklenitev zavarovanja pa ni potrebno izpolniti zdravstvenega vprašalnika.

Ob morebitni nezgodi ali bolezni si lahko s sklenitvijo zdravstvenega zavarovanja Specialisti Senior pri Vzajemni omogočite hitrejšo zdravstveno oskrbo in dostop do specialističnih zdravstvenih storitev, ki jih potrebujete. Tako hitreje stopite na pot okrevanja in z občutkom varnosti premostite življenjske izzive.

V primeru nezgode ali bolezni samo pokličete na asistenčni center Vzajemne, kjer vam na podla-

Tadeja Fendre, direktorica PE Celje (Foto: Barbara Zajc)

gi podanih informacij organizirajo najustreznejše specialistične zdravstvene storitve in omogočijo takojšen dostop do specialistov v njihovi mreži.

Premija zavarovanja Specialisti Senior ni odvisna od starosti zavarovanca in se z leti ne spreminja, odvisna je le od izbranega paketa kritij in znaša med 5,95 in 16,59 evra mesečno.

Informativni primer

Zavarovanec se je spotaknil na dvorišču in padel na desno stran telesa ter si poškodoval področje ramenskega obroča. Zaradi bolečin je obiskal osebnega zdravnika, ki ga je napotil na nadaljnjo diagnostiko. Izdana mu je bila napotnica za rentgensko slikanje predela ramen. Ker je imel sklenjeno zavarovanje Specialisti Senior, je poklical na Vzajemnin asistenčni center, kjer so mu želeno storitev v roku treh dni organizirali pri njihovih pogodbenih izvajalcih specialističnih storitev. Bolečine se po mesecu dni niso umirile, zato so mu s pomočjo Vzajemne uredili še ultrazvočni pregled ramena in komolca. Po opravljeni diagnostiki so mu postavili končno diagnozo ter predlagali protibolečinsko terapijo. Zavarovanec je na osnovi Vzajemninega zavarovanja Specialisti Senior opravil pet protibolečinskih terapij, ki so omogočile popolno rehabilitacijo poškodovanega sklepa.

Projekt KroNeBo za več zdravja

Kakovostno preživetje aktivne starosti predstavlja tudi obvladovanje kroničnih nenalezljivih bolezni, ki so dolgotrajne in napredujejo počasi. Nenalezljive kronične bolezni se pogosteje povezujejo s starejšimi, vendar dokazi kažejo, da so pogosti primeri smrti zaradi nenalezljivih kroničnih bolezni tudi pred 60. letom. Otroci, odrasli in starejši so občutljivi za dejavnike tveganja, ki prispevajo k nenalezljivim kroničnim boleznim, bodisi zaradi nezdravih prehranjevalnih navad, fizične nedejavnosti, izpostavljenosti tobačnemu dimu bodisi zaradi učinkov prekomernega pitja alkohola.

Srčno-žilne bolezni terjajo večino s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi povezanih smrti, sledijo smrti zaradi različnih vrst raka, bolezni dihalnega sistema in diabetes. Te štiri skupine bolezni povzročijo približno 80 odstotkov vseh z nenalezljivimi kroničnimi boleznimi povezanih smrti. Razdeljene so med štiri dejavnike tveganja: uporaba tobaka, fizična nedejavnost, škodljiva uporaba alkohola in nezdrave prehranjevalne navade. Zato sta opolnomočenje in ozaveščanje o kroničnih nenalezljivih boleznih ključna pri obvladovanju dejavnikov tveganja, pri čemer obstaja še veliko priložnosti za izboljšanje stanja, predvsem v uveljavljanju dokazano učinkovitih javnozdravstvenih ukrepov, kot so zvišanje cen zdravju škodljivih izdelkov, zmanjšanje njihove dostopnosti in prepoved oglaševanja (tobak in alkohol).

Z zdravim načinom življenja in ustrezno obravnavo dejavnikov tveganja za kronične nenalezljive bolezni, kjer so ti znani, bi lahko pomembno zmanjšali pojavnost kroničnih bolezni in njihovega bremena za posameznika, sistem zdravstvenega varstva in družbo kot celoto. Kronične nenalezljive bolezni lahko preprečimo ali odložimo njihov razvoj s spremembo življenjskih navad. Projekt KroNeBo se osredotoča na zmanjševanje dejavnikov tveganja za razvoj kroničnih nenalezljivih bo-

lezni. Projektne dejavnosti bodo usmerjene k ohranjanju in h krepitvi telesnega in duševnega zdravja posameznikov, k osveščanju o pomenu zdravega življenjskega sloga, izboljšanju življenjskega sloga in tveganih vedenj, razvoju ter izboljšanju zdravstvene ozaveščenosti prebivalcev in širše javnosti. Projekt bomo izvajali v Savinjski regiji v 31 občinah.

Do leta 2022 bomo izvajali delavnice in izobraževanja, informiranje, obveščanje in promocijo preko spletnih mest, aplikacije, mreženja in povezovanja med različnimi deležniki in udeleženci. Izvajali bomo delavnice o prepoznavanju znakov kroničnih nenalezljivih bolezni, vplivu prehrane, stresa, življenjskega sloga na nastanek in razvoj bolezni, preprečevanju bolezni, zdravljenju in možnih zapletih v bolezni, poznavanju tehnik obvladovanja stresa, depresije in anksioznosti in podpore pri spoprijemanju s stresom, depresijo in anksioznostjo. Delavnica Zdravstvena pismenost in delavnica Za spremembo življenjskega sloga bosta s pomočjo informiranja posameznikov iz ciljnih skupin motivirali k spremembi življenjskega sloga in vztrajanju pri spremembah.

Coaching za zdravje in dobro počutje za dejavne uporabnike bo potekal skupinsko in posameznik bo imel na voljo usmerjevalca, ki ga bo motiviral za spreminjanje življenjskega sloga in mu pri tem nudil podporo.

Cilja projekta KroNeBo sta opolnomočenje in izobraževanje bolnikov, svojcev in neformalnih oskrbovalcev, vzpostavitev skupin za samopomoč in informiranje ciljne skupine. Za potek zdravljenja kroničnih nenalezljivih bolezni je ključno, da jih čim prej prepoznamo in ustrezno zdravimo ter s tem zmanjšamo njihove zaplete in tudi izboljšamo kakovost življenja in tudi čas preživetja.

Spremljajte nas na FB KroNeBo – kronične nenalezljive bolezni in FB Zavod za raziskovanje, izobraževanje in trajnostni razvoj Celje.

ZAVAROVANJE SPECIALISTI SENIOR

Hitra in enostavna pot do specialista v primeru nezgode in bolezni.

Zavarovanje vam brez čakalnih vrst omogoča:

- preglede pri določenih specialistih,
- dostop do diagnostičnih ali terapevtskih postopkov in
- dostop do protibolečinskih terapij v primeru nezgode.

Mesečna premija
že od 5,59 EUR*
dalje.

*Mesečna premija pri paketu
A – Specialisti Nezgoda.

080 20 60
vzajemna.si
03 425 01 50

VARUH
ZDRAVJA
VZAJEMNA

Zavarovanja se sklepajo po veljavnih splošnih pogojih SF-SJS-18.

Opolnomočenje in ozaveščanje o kroničnih in nenalezljivih boleznih

Kronične nenalezljive bolezni so dolgotrajne in napredujejo počasi.

Štirje glavni tipi nenalezljivih kroničnih bolezni so:

- > srčno-žilne bolezni
- > raki
- > kronične
- > respiratorne/dihalne bolezni
- > diabetes

Kronične nenalezljive bolezni so pogoste in lahko zelo negativno vplivajo na posameznikovo kakovost življenja ter tudi na njegovo sposobnost za delo.

DEJAVNIKI TVEGANJA:

- > zvišan krvni tlak
- > kajenje in alkohol
- > tvegana stresna vedenja
- > prekomerna prehranjenost
- > nezdravo prehranjevanje
- > telesna neaktivnost idr.

Zavod ZRI
Zavod za raziskave, izobraževanje in trajnostni razvoj

Razvojna agencija Savinjske regije d.o.o.

Zdravstveni dom Celje

JZ SOCIO

Ko niti kurja juhica več ne pomaga

Leta 2001 sem bil v svojem 50. letu. Bil sem zdrav, a na videz precej izčrpan. Da bi okrepil mišice, sem začel telovaditi in uživati več beljakovinsko bogate hrane, a namesto mišic sem pridobival maščobne obloge. To je značilnost začetka staranja.

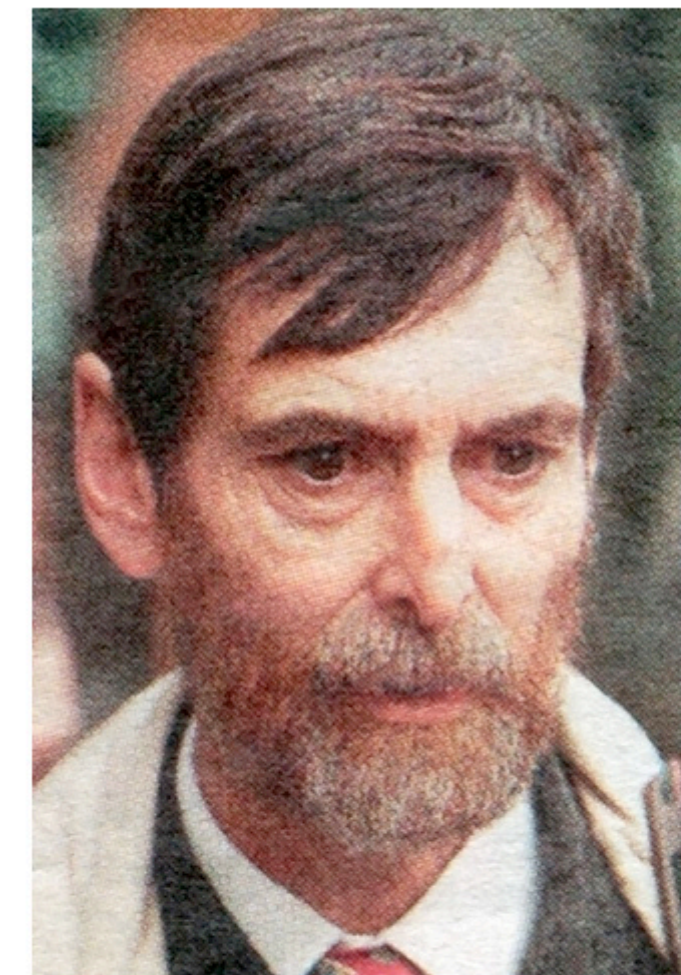
»Se je začelo,« sem si mislil. »Že pri petdesetih letih beljakovinska hrana ne zaleže prav veliko. Kaj bo šele čez desetletja, ko bom v domu upokojencev le še »kost in koža« in mi niti kurja juhica ne bo več pomagala?!«

A vendar je dandanes tudi ta problem rešljiv.

S staranjem in z izčrpanostjo peša sposobnost presnove beljakovin

Beljakovine so pomembne molekule v naših celicah, ki vsebujejo dušik. Vendar so težko presnovljive. Prebavni organi potrebujejo tri ure do sedem ur, da jih razgradijo na njihove sestavine – aminokisline. Te v tankem črevesu prehajajo v kri in pripotujejo do celic, ki jih izkoristijo za gradnjo lastnih beljakovin. Žal je njihov izkoristek v te namene zelo nizek. – ne višji od 48 odstotkov, so ugotovili v mednarodnem inštitutu za prehrano INRC s Floride. Pri uživanju običajnih beljakovinskih živil se torej vsaj 52 odstotkov aminokislin spremeni v toksične dušične odpadke. Iz neizkoriščenega dela aminokislin se v celicah najprej tvori amonijak, ki ga jetra predelajo v sečnino, ki jo potem ledvice izločijo. Predelava dušičnih odpadkov je energetsko najzahtevnejši proces presnove beljakovin.

Dokler smo mladi in so izločala krepka, to ni taka težava. Sedemdeset let star zdrav starostnik pa ima v jetrih le še 30 odstotkov celic, ki jih je imel pri tridesetih. Beljakovine bi v starosti še kako potrebovali, a

2000

zaradi upadanja zmogljivosti izločal se ob presnovi beljakovin v krvi kopiči sečnina. Posledica sta protin in slabo splošno počutje. Običajno se zato v starosti začnemo izogibati beljakovinski hrani, a tudi če je užijemo dovolj, je izkoristek pičel. Posledica je beljakovinska podhranjenost starejših. Telo začne razgrajevati mišično maso in beljakovine v koži, da z aminokislinami nahrani celice življenjsko pomembnejših organov. Od tod upadanje mišične mase in uvela koža v starosti. Podobno je po dolgotrajni bolezni.

So rešitev beljakovinska dopolnila?

Običajna beljakovinska dopolnila so na aminokisline razgrajene beljakovine. Olajšajo prebavo, a glavne težave v presnovi beljakovin – nizkega izkoristka aminokislin na celični ravni – ne odpravijo. Izkoristek je odvisen od razmerja med osmimi esencialnimi aminokislinami – to je tistimi, ki jih naše telo ne zmore samo sintetizirati in jih moramo pridobivati s hrano. V vsaki vrsti

2010

beljakovinske hrane je to razmerje daleč od razmerja, ki ga potrebujejo naše celice. Naj užijemo beljakovinsko živilo ali prehransko dopolnilo, proizvedeno iz tega živila, razmerje aminokislin ostaja enako: pri obeh se večina aminokislin

pretvori v došične odpadke. Zato običajna beljakovinska dopolnila niso idealna za starejše, ošibele in vse, ki imajo opešana jetra in ledvice.

Znanstveniki so začeli iskati boljšo rešitev že sredi preteklega stoletja. Esencialne aminokisline, pridobljene iz živil, so najprej sortirali, potem so jih rekombinirali v novih razmerjih. Iskali so optimalno kombinacijo esencialnih aminokislin – OKA (angl. MAP – Master Amino acid Pattern), ki naj bi dala popoln izkoristek na celični ravni. To je leta 1998 uspelo zdravniku, prof. Mauriziu Lucà-Morettiju. Dopolnila tipa OKA imajo 99-odstotni izkoristek in ne obremenjujejo jeter in ledvic, saj se v odpadke pretvori le odstotek aminokislin. Tudi prebave ne obremenjujejo, saj preidejo v kri v vsega 23 minutah – brez prebavljanja.

Do zdaj je bilo objavljenih 24 znanstvenih člankov, ki do-

kazujejo varnost uživanja prehranskih dopolnil tipa OKA in izjemno širok nabor uporabe pri krepitvi zdravih in obolelih. Povzel sem jih v svoji knjigi Beljakovine za življenje in smrt. Leta 2001 sem krepitev z OKA prvič preizkusil tudi sam. Ob uživanju OKA in redni telesni vadbi sem v nekaj mesecih povečal obseg nadlahti za tri centimetre, jetra pa okrepil. Na spletni strani www.iztokostan.com je predstavljenih še več sto izkušenj z njimi.

Okritje OKA kot revolucija v prehrani starejših in oslabeledih

Prof. Sanseverino z univerze v Bologni je vodil dvomesečni klinični preizkus učinkov OKA na starejše ljudi. Sodelovalo je dvajset oseb, starih od 65 do 92 let. Večinoma so bili šibki, saj jih 65 odstotkov ni zmoglo več kot dve minuti testne hoje. Mnogi že dolgo niso mogli zapuščati stanovanja zaradi slabe gibljivosti.

Prvi mesec so dnevno uživali po šest do osem tablet OKA, drugi mesec po tri do štiri. Zaradi boljše asimilacije, ki je sicer pri starejših zmanjšana, so dnevni odmerek OKA razdelili na jutranji in popoldanski obrok. Dvakrat tedensko so nekoliko povečali telesno dejavnost s hojo. Vsem se je v času testa izboljšal mišični tonus. Prav vsi so bistveno okrepili svoje fizične sposobnosti. Na začetku so zmogli v povprečju le 2,6 minute hoje, po dveh mesecih 11,4 minute, kar je 4,3-kratno povečanje.

Prof. Lucà-Moretti ugotavlja, da je pri beljakovinsko podhranjenih ljudeh učinek uživanja ustreznega odmerka OKA mogoče opaziti že v dveh do treh tednih. To smo ugotovili tudi sami pri 95-letni soročnici, ki je bila tako oslabela, da je vsa tresoča le še ždela pri štedilniku in ni več zmogla sama po stopnicah. Ni imela teka in ji niti kurja juhica ni več teknila. Začeli smo ji dajati po štiri tablete OKA dvakrat dnevno. V dveh tednih se je lahko že sama sprehajala okoli hiše, spet dobila tek in se tako začela krepiti tudi s pomočjo običajne hrane. Živela je do 99. leta.

Dr. IZTOK OSTAN

Tudi srce je mišica, kis starostjo peša

Pred skoraj dvema desetletjema se je moji soprogi poslabšalo stanje bradikardije – prepočasnega utripanja srca. Ker se ji srčni utrip ob znižanju krvnega tlaka ni pospešil, je postala pogosto omotična. Nekoč se je celo onesvestila in se pri padcu poškodovala. Zdravnik jo je napotil na preiskave, ki so pokazale, da stanje še ni tako resno, da bi potrebovala srčni spodbujevalec. Opozoril pa jo je, naj sprehodi ne bodo predolgi in naj sede ali leže ob prvih znakih omotice.

V tistem času sem naletel na prispevek kardiologa dr. Bruna Fidoneja (2001), ki je povzemal rezultate trimesečnega poskusa uporabe aminokislin tipa OKA pri dvanajstih pacientih s srčnim popuščanjem, starih od 69 do 90 let. Popuščanje srca je skrajna patološka oblika upadanja njegove moči, ko srce ne zmore več prečrpavati potrebne količine krvi. V preizkusu so pacienti zdravili na klasičen način, dnevno pa so uživali tudi vitaminsko-mineralni dodatek in po 10 tablet aminokislin tipa OKA. Ker se te aminokisline ločijo od drugih beljakovinskih dodatkov in beljakovinskih živil po

zanemarljivo malo toksičnih odpadkih, so raziskovalci upali, da bo z njimi regeneracija srca hitrejša. In res, pri pacientih so opazili (v primerjavi z običajnim postopkom) zmanjšanje srčnih aritmij, manj toksičnih snovi v krvi in manj zastajanja vode v telesu. Postopoma so lahko zmanjševali odmerke diuretikov (pri nekaterih sploh niso bili več potrebni) in nekaterih drugih zdravil.

Moja soproga sicer ni imela diagnoze srčnega popuščanja, a okrepitev srca bi ji gotovo godila. Tako je začela uživati po 6 do 7 tablet OKA dnevno. Rezultati testov v Nemčiji, kamor sva občasno hodila na preglede v naturopatsko kliniko, so v naslednjih letih pokazali okrepitev njene srčne mišice. Omotice so bile redkejšje, moči pa več. Poleti 2011 se je celo tako dobro počutila, da se je pri 78 letih povzpela na več vrhov v Julijcih. V začetku leta 2016 so se omotice nekajkrat spet pojavile, zato smo menili, da je morda le prišel čas za srčni spodbujevalnik. A ni bil potreben. Dva kardiologa sta ji po temeljitih pregledih rekla, da bi rada v njenih letih (83) imela tako močno srce kot ona.

Pri nas dobite tudi:

MAP

Idealno za hitro okrepitev starejših in oslabeledih. Za hitrejši regeneracijo po poškodbah in posegih. Brez sestavin živalskega izvora - odlično beljakovinsko dopolnilo za vegetarijance in vegane. Učinkovita kombinacija, ki zagotavlja 99 % izkoristek. Primerno tudi za otroke, nosečnice in doječe ženske.

Naročila in seznam prodajnih mest:

www.institut-o.com

t: 040/277-857

m: info@institut-o.com

INSTITUT.O

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

890 let prve omembe Rogatca

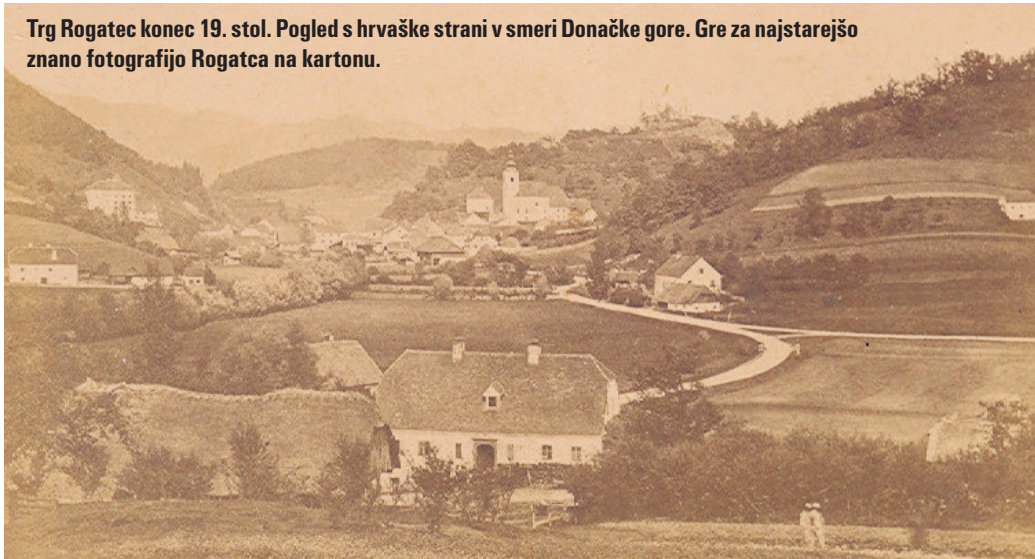
V ohranjenih zgodovinskih virih Rogatec prvič omenjajo leta 1130 kot Purch von Rohacz (listina kralja Lotarja III.), kasneje tudi v različicah Roas (1130), Rohats (1207), Rohates (1254) ... Prva omemba gradu Rogatec s 600 podložnimi kmetijami sega v leto 1192, vendar je bil najverjetneje zgrajen že konec 11. stoletja. Pod rogaškim gradom se je na križišču pomembnih poti razvil »cvetoč« srednjeveški trg, v pisnih virih prvič omenjen leta 1283.

Ostanki novoodkrite prazgodovinske naselbine na pobočju Donačke gore potrjujejo, da je bilo območje naseljeno že vsaj v začetku železne dobe. Naključne arheološke najdbe rimskodobnih novcev (3.-4. stol.), fibul, dveh kamnitih sarkofagov in votivnih kamnov pričajo, da je bil Rogatec z okolico poseljen tudi v antiki. Naselje namreč leži ob nekdanji tlakovani rimski cesti, ki je nekoč skozi Rogatec in ob vzhodni strani Donačke gore skozi Zetale vodila proti Ptuj. Ostanki rimske ceste so bili pod Donačko goro vidni še v 19. stoletju.

Pisni viri 14. in 15. stoletja Rogatec občasno omenjajo celo kot obzidano mesto. V nemirnem 15. stoletju je bil trg že obdan z obzidjem, skozi katerega je vodilo vsaj dvojno vrat, okrašenih s krilatima zmajema, izklesanima iz peščenjaka. Leta 1550 je trg pridobil pravico do tedenskega in treh letnih sejmov.

V 15. in 16. stoletju so Rogatec večkrat izropale in požgale ogrske in turške (leta 1476, 1532) vojske, v letih 1646 do 1652 je naselje večkrat prizadela kuga (182 gospodinjstev

Trg Rogatec konec 19. stol. Pogled s hrvaške strani v smeri Donačke gore. Gre za najstarejšo znano fotografijo Rogatca na kartonu.

Rohitsch mit Donatiberg und Ruine Über-Rohitsch.

Razglednica prikazuje Rogatec ok. l. 1910 s pogledom s hriba na hrvaški strani. Ob spodnjem robu razglednice vidimo železniško progo in postajo, na sredini trg s starimi trškimi hišami, nekoliko višje župnijsko cerkev sv. Jerneja (dokončana l. 1743), na vzpetini desno od nje cerkev sv. Hijacinte. Nad naseljem dominirajo ruševine starega rogaškega gradu (prvič omenjen leta 1130). V ozadju Donačka gora.

v Rogatcu in okolici), leta 1782 so rogaška polja opustošile ko-

bilice. Obsežna požara v 18. stoletju sta popolnoma uničila

trške hiše (z izjemo kleti), zato so današnje stavbe iz časa po letu 1800.

Povzeto po: Stopar, 1976; Erjavec, 1985; Otorepec, 1996.

Maja Mohorič, Knjižnica Rogaška Slatina

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

ALBUM S CELJSKEGA

Veselo na trgatev, na Tinskem, 1999

Čas trgatev je. In ta čas nas poveže s številnimi spomini na to lepo jesensko opravilo. Naše območje je znano po izjemnih legah za vinograde in seveda po izvrstnih vrhunskih vinih. Veliko pripomore k prepoznavnosti vinogradništva na šmarskem Društvo vinogradnikov in kletarjev Šmarje pri Jelšah.

Eden najbolj prepoznavnih in zabavnih dogodkov tega društva je prireditev ob začetku trgatev v občini Šmarje pri Jelšah Veselo na trgatev, ki je bila prvič organizirana leta 1999 na Tinskem. Društvo ves čas vodi Jani Vreže. Ob tej priložnosti društvo povabi medse tudi aktualno vinsko kraljico. Določijo gospodarja trgatev, to je vedno aktualni župan, in gospodinjo trgatev iz okolja, kjer je prireditev. Prireditev se je dolga leta selila med tremi kraji: Tinskim, Sedovško domačijo na Strtenici nad Zibiko in Smoletovo gorco na Sladki Gori. Zadnja leta je v Šmarju pri Jelšah, kjer opravijo trgatev potomke stare trte z Lenta, ki je posajena ob župnijskem vrtu. Program je v atriju muzeja baroka ali pred Skazo-

Pri mletju grozdja pred župnijsko kletjo na Tinskem

vo hišo, kjer ima v kleti hiše društvo izjemno lepo urejene prostore.

Program sva dolga leta vodila in povezovala s humorjem in z dobro voljo z Igorjem Habjanom, zadnja leta opravita to delo Igor Habjan in Helena Ran-

čigaj. Za ubrano petje že leta poskrbijo znani zibiški pevci. Prispeval: Jožef Čakš

Na portalu www.kamra.si objavila Knjižnica Šmarje pri Jelšah.

Rubriko pripravlja:
Domoznanski oddelek
Osrednje knjižnice Celje
Info:
srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj:
Novi tednik

Josef Kirschner: Umetnost manipuliranja

Lastnosti manipulatorja so tudi orožje proti njemu

Nekoliko drugačna knjiga, ki bi jo človek lahko po prebranju morda vzel kot orodje za manipulacijo z ljudmi, a je daleč od tega. Knjiga odpravlja zmotno predstavo, da morajo »mali ljudje« vedno biti le žrtve prefinjenih manipulantov. Zapisano v knjigi tako hrabri tiste, ki so včasih na milost ali nemilost prepuščeni nekaterim, ki so morda rojeni manipulanti. Toda v knjigi je jasno zapisano, da je beseda manipulacija skozi leta dobila izredno negativen predznak in da jo ljudje pogosto povezujejo s skupkom zahrbtnih trikov, s katerimi je mogoče človeka »pribiti na križ«. Pogosto ljudje to besedo povezujejo z mediji, češ da manipulirajo. Knjiga je kot nalašč primerna ravno za te čase, ko se učinki manipulacije povezujejo tudi z zastraševanjem. Oblast, ki ujame svoje ljudstvo v strah, ima nad njim popolno moč. Toda od človeka je odvisno, koga ima v mislih zakoreninjeno kot avtoriteto, navaja avtor.

Knjiga navaja osem zakonov manipuliranja. A če jih bralec dobro prebere in preuči, so lahko te metode izjemno učinkovito orodje proti manipulatorjem. Pravzaprav omogočajo »branje« manipulantov in natančno predvidevanje, kaj bo storil za svojo največjo korist. Tako mu nekdo, ki metode manipuliranja – nekatere so popolnoma podzavestne – dobro pozna, lahko tudi dobro prekrži račune. S tem si prihrani mnogo skrbi in jeze zaradi situacij, v katerih bi ga nekdo žejnega peljal čez vodo.

Avtor bralca pouči tudi o delovanju politike. Kdor si želi podrediti množico ali pridobiti njeno navdušenje, se mora orientirati po spodnji meji inteligence in se odpovedati logičnem argumentiranju. Množica redko deluje na podlagi premisleka, pogosto to počne na podlagi čustev. Če posameznik v množici ob tem izgubi čut za odgovornost, se takšnega človeka z lahkoto zapelje. Nihče praviloma ne želi v množici biti kritični individualist, ker je za to potrebno – pri različnih temah, ki razburjajo – kar veliko časa, raziskovanj, učenja. Vse to vodi, je zapisano v knjigi, v nekritično zaupanje v »embalažo«, s katero nam različni ljudje, politiki, vodilni ... prodajajo različno, tudi nekakovostno vsebino. »Naučite se svojo korist zaviti v takšno embalažo, da bo vaš nasprotnik v manipulativni igri videl v njej izpolnitev svoje želje in svojih ciljev,« kratko in jedrnat proces manipulacije razloži pisec knjige.

In nadalje je – kako idealno za ta čas – osnova za manipulacijo tudi kvantitativna multiplikacija. Kolikor več ljudi potrdi sporočilo ali informacijo, toliko verjetnejša postane. Po določenem številu »potrjevanja« informacije, ki je morda tudi lažna, se množica lahko sčasoma odpove objektivnim dokazom. »In če se nekdo sklicuje na podporo večine«, so vsi kritični pomisleki obsojeni na neuspeh.

Znaten del knjige obravnava človekova čustva. Od tega, kako močna ali krhka so in kako jih posameznik dojema, je odvisno tudi, kako uspešno bodo z njim drugi manipulirali. Knjiga tako ponuja konkretne scenarije, kako se obraniti pred manipulatorjem, ki bi rad skozi odnos z vami poudaril svojo pomembnost in avtoriteto. S pravilnim odzivom ljudje preprečijo, da bi jih kdo podcenjeval in sebe koval v zvezde. Tudi strah je pri tem, ali bo nekdo postal žrtev manipulacije ali ne, eden večjih dejavnikov, navaja avtor knjige. Tako do podrobnosti opiše, kakšno vlogo imajo pri tem strah, da bi pridobljeno spet izgubili, strah pred neznanim in strah pred resničnostjo.

Knjiga je polna »receptov«, kako se zoperstaviti načrtnim in rojenim manipulantom, hkrati prinaša jasn razmislek o tem, kako strah svojih nasprotnikov obrniti v svoj prid – ne da bi kogarkoli prizadeli. Biti dober – in ne biti manipulant – je še vedno vodilo zdrave družbe. SŠol

O avtorju:

Josef Kirschner je bil predavatelj novinarstva na dunajski univerzi. Je avtor več knjig, med njimi je tudi knjiga z naslovom Umetnost egoizma, ki je prav tako prevedena v slovenščino. V svoji karieri je bil tudi delavec v skladišču, prevajalec, pisec reklamnih sporočil, svetovalec za odnose z javnostjo in urednik časopisa.

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

Pozdrav ptic miru

Petnajst let pozitivnih otroških sporočil

Kljub zelo nenavadnemu šolskemu letu se je veliko vrtcev, osnovnih in srednjih šol po Sloveniji odzvalo na razpis projekta Pozdrav ptic miru, ki ga je OŠ Lava že 15. leto uspešno izpeljala tudi s pomočjo Novega tednika in Radia Celje.

Letošnja tema projekta je skupnost harmonije in zdravja. Odločimo se, da bomo

Cilji projekta so razvijanje socialnih veščin za strpno so-bivanje in oblikovanje kulturnega dialoga, razvijanje državljskih kompetenc, dejavna vloga vsakega posameznika v družbi, učenje za širjenje pozitivne prakse, dejavno

vključevanje v spreminjanje družbenega življenja, spodbujanje pozitivnih misli in optimističnega ravnanja.

Razmišljanja otrok in odraslih

Sredi septembra je OŠ Lava pripravila v Celju zaključni dogodek Pozdrav ptic miru. Otroci so ustvarjali na delavnicah na različnih krajih po mestu. Ob tem so razmišljali o miru, sočutju, ljubezni, prijaznosti, strpnosti ... Svoje misli so z njimi delili tudi mimoidoči.

Mir je tišina, sproščenost in še več. Jaz sem mirna, ko grem na sprehod ali poslušam glasbo (Hana Planinšek, 6.b)

Slovenija je naš miren dom. Tukaj lahko ustvarjam in se razvijam v razumnega odraslega človeka, ki zna sodelovati z drugimi. (Ivana Malgaj Čretnik, 8.b)

Biti moramo sočutni, vestni in prijazni, da bomo vsi ponosni na slovenske državljane. (Jure Pulko, 8.b)

Ljubezen nas povezuje, tako družino kot prijatelje.

Pozdrav ptic miru je pika na i celoletnemu razvoju državljskih kompetenc, saj se ustanove celo leto trudijo izvajati številne dejavnosti na tem področju. Letos se je projektu pridružilo 55 vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter drugih ustanov iz vse Slovenije. V regiji so sodelovali Vrtec Zarja Celje in naslednje osnovne šole: I., II., III. in IV. OŠ Celje, OŠ Frana Roša Celje, OŠ Vojnik, OŠ Štore, OŠ Vitanje, OŠ Lesično, OŠ Slivnica pri Celju, OŠ Petrovče, OŠ Polzela in POŠ Prevoje, OŠ Ob Dravinji Slovenske Konjice in POŠ Loka pri Žusmu. Med srednjimi šolami so sporočilo projekta širili na Gimnaziji Celje – Center, na I. gimnaziji v Celju in Srednji šoli za gradbeništvo in varovanje okolja ŠCC. Sodelovali so tudi Glasbena šola Celje, Celjski mladinski center in Teozofska knjižnica Celje.

Domovina mi daje možnost za zdravje, srečo in prijazno življenje. (Matija Lejič, 9.a)

Zame je mir sodelovanje med nami, da si pomagamo, če kdo potrebuje pomoč. (Lorvo Marolt, 7. b)

Ne glede na to, kdo si ali kaj si, si zaslužiš zaupanje, prijaznost in potrpežljivost. (Tia Ota Pušnik, 9.a)

Bodimo odgovorni in gradimo boljšo skupnost za vse

nas. Samo tako bomo dosegli popolno harmonijo in sožitje. (Peter Ilešič, 9.a)

Krajani mesta Celje, obiskovalci dogodka:

Strpnost, potrpežljivost, harmonija, zaupanje. Pot do lepega življenja. (Maja Vaš)

Spoštujemo se in imejmo se radi. (občanka)

Odnosi in sožitje med ljudmi. Zelo pogrešamo in si želimo ponovno biti takšna družba. (občan)

Mir pride od znotraj in ne iščite ga zunaj sebe. (občanka)

Vedno bodi zvest sebi. Na poti zvestobe sebi ne smeš poteptati drugih ljudi in dosegati ciljev na račun drugih. (občanka)

Življenje te veliko nauči, če dovoliš, da te uči. (občanka)

Predsodki so velika cokla dobrih medosebnih odnosov, zato je nujno, da jih razbijate s takšnimi akcijami, kot je Pozdrav ptic miru. (občanka)

Ljudje začnejo razmišljati o predsodkih in tudi o miru, ko jim to možnost odprete. Šele takrat se zavedo, da je od vsakega od nas odvisno, kako bomo živeli in koliko miru ter harmonije bomo ustvarili. (občanka)

Foto: ALEŠ VIDENŠEK

Poslanico miru je ravnateljica OŠ Lava Marijana Kolenko izročila prokuristki NT&RC Anici Šrot Aužner.

Otroci so pozitivna sporočila projekta Ptice miru širili med Celjani.

Andraž Tuš in Ana Roš

Ana Roš in Tuš predstavljata novo dimenzijo slovenske hrane

Ana Roš in Tuš prinašata na trgovske police vrhunske kulinarične izdelke slovenskih pridelovalcev in predelovalcev hrane. V Tušu, največjem slovenskem trgovcu, bodo tako povezali vrhunske kulinarike, lokalne sestavine in izkušene slovenske proizvajalce, ki bodo za Tuševe kupce pripravljali inovativne kulinarične mojstrovine, namenjene vsakodnevni nakupi. Projekt zaradi njegove izjemnosti povezovanja in inovativnosti pristopa do najširših množic podpira tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije.

V letu 2020, ko se je tok sveta obrnil kot že dolgo ne in ko se je vnovič pokazal pomen lokalnosti ter dostopnosti, odpira Tuš novo poglavje v ponudbi vrhunske slovenske hrane. »V Tušu bomo povezali vrhunske kulinarike, lokalne sestavine ter izkušene slovenske pridelovalce in predelovalce, ki bodo pripravljali inovativne slovenske izdelke, namenjene vsakodnevni nakupi. Tako na enem mestu združujemo najboljše, kar Slovenija premore, in to bomo ponudili našim kupcem,« razlaga generalni direktor Skupine Tuš

Andraž Tuš in ob tem dodaja, da z razvojem izdelkov na edinstven način povezujejo v celoto nemalokdaj spregledane lokalne pridelovalce edinstvenih sestavin. Te bodo kreirane po receptih svetovno znane chefinje Ane Roš.

V Tušu, kjer je na policah več kot 70 odstotkov izdelkov izključno slovenskega porekla, bodo v novem projektu slovenskih kulinaričnih zgodb, poimenovanih Ana Roš & Tuš, združili vrhunske kulinarično znanje, lokalne sestavine in dolgoletne izkušnje v pripravi jedi: »Kupcem bomo predstavili izdelke, ki bodo nastajali z navdihom in izkušnjami ene najboljših svetovnih chefinj Ane Roš iz Hiše Franko. Njeni dve Michelinovi zvezdici bosta povezali sestavine slovenskih pridelovalcev hrane in dolgoletne izkušnje izbranih slovenskih proizvajalcev, ki so pripravljeni slediti naši viziji ponudbe drugačne hrane za vsakodnevne nakupe,« projekt predstavlja Andraž Tuš.

Slovenija s svojo hrano v zadnjih letih predvsem po zaslugi izjemnih kuharskih mojstrov utrjuje svoj položaj na svetovnem kulinaričnem zemljevidu in uspešno gradi lastno prepoznavno identiteto tipičnih jedi. Prav te želi

jo v skupnem projektu Ana Roš & Tuš približati najširšemu krogu kupcev: »Križa za slabiča pomeni konec, pogumnemu pa odpre nova vrata in skozi ta vrata stopamo danes. Veseli me, da začnemo ustvarjati nekaj novega, drugačnega, nekaj, kar bo vsak dan blizu vsakomur, nekaj, kar bo prinašalo znane vsebine, a na povsem drugačen in prepoznaven način,« poudarja chefinja Ana Roš iz Hiše Franko, ki bo kreirala pripravo novih izdelkov.

V svoji kuhinji Ana Roš ljubiteljem vrhunske kulinarike predstavlja lokalne okuse, zato ne preseneča, da kot prvi na Tuševe police prihaja prav izdelek, ki bo nastajal v njeni bližini. »Kupcem bomo najprej ponudili skutne njoke iz albuminske skute kobariške Mlekarnice Planika. Nato bodo prišli na police polnjene testenine in kruh, v nadaljevanju pa še novi, edinstveni okusi vrhunske kulinarike,« prve izdelke iz projekta Ana Roš & Tuš napoveduje Andraž Tuš.

Kulinarični projekt Ana Roš & Tuš zaradi izjemnosti in inovativnosti podpira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije.

AM, foto: Žiga Intihar

Poletavci – poletni bralci

V Knjižnici Šentjur smo z navdušenjem pripravili že peto sezono Poletavcev – poletnih bralcev. Nosilka projekta je Mestna knjižnica Ljubljana. Letos je sodelovalo petnajst splošnih knjižnic. S projektom želimo mlade bralce na zabaven način spodbuditi k višji bralni kulturi.

»Pol ure branja na dan prežene dolgčas stran!« je že znan slogan vseh poletavcev. Med poletnimi počitnicami so otroci brali trideset dni zapored pol ure na dan. Brali so lahko karkoli: knjige, stripe, časopisne članke, revije, recepte ... Prebrano so zapisovali v bralni seznam, ki so ga dobili v Knjižnici Šentjur ali v šolah.

»Poletavcem« se je lahko pridružil vsak, ki je star od sedem do dvanajst let in rad bere. Vsako leto smo pripravili zaključno prireditev, kjer smo se v prostorih telovadnice ali na prostem družili in zabavali s športniki. Zaradi epidemiološke slike je letos prireditev

odpadla. Kljub temu je vsak poletavec, ki je do 10. septembra oddal izpolnjen bralni seznam, dobil majico in priznanje. Knjižničarke smo 22. septembra izvedle interni žreb in izžrebale glavno ter ostale nagrade. Glavno nagrado, iglu šotor, je prejela Pia Poljšak, knjižno nagrado sta prejela Nejc Bombač in Manca Gaberšek, badminton lopar so prejeli Matic Bajec, Lina Batistič, Lili Čoklc, Brina Gajšek, Jerca Gračnar, Klara Gračner, Aleksander Hercog, Julijana Jazbec, Tineja Juren Gaberšek, Tinkara Mastnak, Patrik Orehovac Pevec, Ema Pogorevc, Anja Polenšek, Tjaša Pugelj, Anika Rajh, Klemen Trobec in Gabrijel Zvonarek.

Vsem poletavcem čestitamo za bralne dosežke in jih vabimo v Knjižnico Šentjur, da prevzamejo nagrade, majice in priznanja. Kar je najpomembnejše, dragi poletavci: dobili ste super navado – branje.

KNJIŽNIČARKE KNJIŽNICE ŠENTJUR

novi tednik

Vedno z menoj!

Kolesarski izlet na Celjsko kočo
(učenci predmetne stopnje z učiteljem Boštjanom Artičkom)

La ZDRAVJE

Vsak petek
ob 11.20
na Radiu Celje

radio celje

Kajuhovci osvojili štiri zlate in pet srebrnih sovic

Dijaki I. gimnazije v Celju nadaljujejo tradicijo uspehov v raziskovanju. Na 54. državnem srečanju, ki je bilo 14. in 15. septembra v Mariboru, sta se dve nalogi mladih raziskovalcev okitili z zlatom, štiri so dobile srebrno priznanje.

Zlato priznanje je prejela naloga Maistrovih (skoraj) deset mesecev v Celju. Delovanje Rudolfa Maistra v Celju sta raziskovala Tea Dular, zlata maturantka iz 4.b-letnika, in Filip Ratkajec iz SCC, mentorja sta bila profesor Sebastjan Pauman in nekdanji dijak I. gimnazije Urh Ferlež, ki je bil med gimnazijskim

šolanjem tudi uspešen mladi raziskovalec.

Zlata je bila tudi naloga Preučevanje encima butiril-holinesteraze v vzorcu človeškega seruma, ki sta ga raziskovali Zala Božanič in Jana Ušen, obe iz 4.a-letnika, mentorja sta bila mag. Mojca Alif in prof. dr. Jure Stojan iz Inštituta za biokemijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Naloga je bila nagrada tudi s Krkinim priznanjem. Tako Zala kot Jana sta zlati maturantki, obe sta že drugič prejeli zlato sovcico za svoje raziskovalno delo.

Srebrno priznanje so prejele štiri naloge: Jana Ušen je izdelala pod mentorstvom mag. Tatjane Rozman še nalogo Kako je leto 1984 postalo leto

1984? Potrošništvo in družba svobode, ki jo obljublja.

Kulturni potep po občini Dobje in bližnji okolici (Kallobje, Planina, Jurkloster, Prevorje) je pritegnil raziskovalca Laro Bezgovšek iz 4.c-letnika in Aneja Bezgovška iz 1.c-letnika, mentorica je bila profesorica Vesna Gubenšek Bezgovšek.

Sodobni nomadi – razvojna priložnost Mestne občine Celje je bila naloga raziskovalke Urške Kolar iz 1.b-letnika. Ali je umetno zasneževanje rešitev slovenskih smučišč, pa se v svoji nalogi spraševala raziskovalka Ana Intihar Marul iz 4.d-letnika. Mentorica obeh je bila profesorica Nataša Marčič.

NM

Dve zlati in osem bronastih priznanj

V Srednji šoli za strojništvo, mehatroniko in medije SCC smo se ponovno veselili uspehov dijakov, saj sta na 54. Srečanju mladih raziskovalcev Slovenije kar dve raziskovalni nalogi prejeli zlato priznanje, osem raziskovalnih nalog je prejelo bronasto priznanje.

V ponedeljek, 14. septembra 2020, so na Fakulteti za naravoslovje in matematiko

Univerze v Mariboru potekali zagovori raziskovalnih nalog. Srednjo šolo za strojništvo, mehatroniko in medije sta predstavljali dve nalogi s področja strojništva, ki sta se edini uvrstili v drugi krog državnega srečanja mladih raziskovalcev Slovenije, ki ga organizira ZOTKS.

Kljub izrednim razmeram, ki so zahtevale še dodatno energijo, ustvarjalnost in napor, so naši dijaki ponovno dokazali, da zmorejo biti inovativni in kreativni. Jernej Pertinač, Žan Hadolin in Urban Bobnič so za raziskovalno nalogo z naslovom Traviška brana prejeli zlato priznanje. Prav tako je zlato priznanje prejela raziskovalna naloga z naslovom Primerjava izraču-

nov po metodi končnih elementov z različnimi programskimi paketi, katere avtorja sta bila Jure Tonjko in Davor Završek. Mentorji obeh nalog so bili Žan Podbregar, Aleš Ferlež in Martin Amon.

Šola je prejela še osem bronastih priznanj, in sicer za nalogo s področja strojništva, za tri naloge s področja mehatronike, za tri naloge s področja telekomunikacije in medijske tehnike ter za nalogo s področja gradbeništva.

V Srednji šoli za strojništvo, mehatroniko in medije SCC smo ponosni na rezultate vedoželjnih mladih raziskovalcev, ki so tako še nadgradili svoje znanje in pridobili dodatne veščine in izkušnje. TK

novi tednik

radio celje

Učenci OŠ Dobje ambasadorji varnega kolesarjenja

Kolesarstvo je za mnoge način življenja, marsikomu vožnja s kolesom tudi predstavlja priročno obliko prevoza v šolo in priljubljeno obliko rekreacije. V zadnjem času se zdi, da vsi Slovenci navdušeno kolesarijo, zato ne preseneča, da so dejavnosti v sklopu programa Varo na kolesu ponovno pritegnile veliko učencev slovenskih osnovnih šol. Med 16. in 22. septembrom, ko je bil Evropski teden mobilnosti, so šole dejavno širile sporočilo o varnosti v prometu tudi v svojih krajih in ozaveščale o rabi kolesa kot alternativni obliki prevoza na krajših razdaljah.

Poučne dejavnosti je za mlade kolesarje pripravila tudi OŠ Dobje, ki je v letošnjem šolskem letu postala

ena od ambasadork varnega kolesarjenja. Učenci so tako imeli priložnost preizkusiti svoje spretnosti in veščine na privlačnem kolesarskem poligonu. Nad njim so bili navdušeni, saj so s pravo mero znanja in spretnosti uspešno premagovali ovire ter teoretično znanje preizkusili tudi na kolesu.

Za učence petih razredov so v šoli pripravili tudi športni dan, na katerem so mladi kolesarji raziskovali okolico, opazovali promet in se ob enem še dobro razmigali.

Tanja Medved, vodja programa Varo na kolesu, je ob tem povedala: »Kolesarska vročica se po odličnih predstavah naših profesionalnih kolesarjev širi tudi po osnovnih šolah. Odgovornost odraslih, da naj-

mlajše spodbudimo k varni udeležbi v prometu, je zato še toliko večja.« Ob tem je vodja programa pozdravila tudi dejavnosti učencev OŠ Dobje: »Veseli nas, da so učenci OŠ Dobje, lanske finalisti programa Varo na kolesu, postali ambasadorji varnega kolesarjenja in v lokalnem okolju dejavno osveščajo o pomenu trajnostne mobilnosti, varne udeležbe v prometu in najmlajše spodbujajo h gibanju.«

Varo na kolesu letos že devet let zapored združuje šolarje po vsej Sloveniji ter jih spodbuja k varnem in trajnostnem kolesarjenju v šoli in prostem času. Do danes je pri projektu sodelovalo že 26 tisoč mladih kolesarskih navdušencev iz več kot 250 slovenskih osnovnih šol. VŽ

Polepšala je hišico za donacije

Nika Pavlič iz Osnovne šole Štore je kot nova članica DPMŽ predlagala, da bi osvežila hišico, ki je nastavljena v Mercatorju v Štorah, kjer društvo zbira donacije za manj srečne živali v Štorah in okolici. Po zaslugi njene umetniške žilice je izdelek dobro uspel. Hišica je nameščena v avli trgovine.

Bliža se svetovni dan varstva živali, zato ob tej priložnosti še posebej pozivamo dobre ljudi, naj prispevajo hrano in priboljške za živali. Od tega je odvisno tudi delovanje društva. Zahvaljujemo se Niki in ravnateljici OŠ Štore Mojci Rožman, ki je prisostvovala dogodku ob prevzemu prenovljene hiške. VERICA ŠTANTE, foto: ROSVITA JAGER

"Čigava je tale travarica?
Odlična je!"
"Sosedova."
"Jo prodaja?"
"Ne. Klet pušča
odklenjeno."

Nima težav

»Babica, kakšne težave povzročaš, da te policisti vsak dan vozijo domov?«
»Nikakršnih. Ker nimam denarja za taksi, rečem policistom, da sem se izgubila.«

Mraz

Kaj stori Savinjecan, ko je hladno?
Sede k sveči.
Kaj pa, ko mu je res hladno?
Svečo prižge.

Mlajši

Mož zjutraj reče ženi: »Ko se zjutraj obrijem, se počutim deset let mlajši.«

Ona: »Odslej se boš bril zvečer.«

Ležeči

Dva policista patroljirata in prvi reče: »Si slišal, komandir je rekel, bodo na to cesto postavili štiri ležeče policaje.«
»Ojoj, zagotovo bo mene dal, ker me ne mara.«

Zdrav

V psihiatrični bolnišnici bolniki gledajo poročila na televiziji.
Eden od bolnikov se udara po kolenih: »Še dobro, da sem jaz v norišnici.«
Slišita ga dva zdravnika in prvi reče drugemu: »Hm, očitno je ta ozdravel ...«

Pride dedek k zdravniku:

"Zlezem na prvo, gre dobro, zlezem na drugo, je že težje, zlezem na tretjo, se še komaj držim, pri četrti me pa že zmanjkuje."
"Pa dobro gospod, koliko ste pa stari?"
"76."
"No, jaz jih imam 36 in že po drugi nimam več moči."
"Gospod zdravnik, o čem pa vi govorite?"
"Ja o ženskah."
"Jaz pa o stopnicah..."

Sodnik okrca žensko pričo, da je navedla lažne podatke o starosti. Ona mu odgovori : "Gospod sodnik, niso lažni, samo so od prej."

- Kaj delaš?
- Nič.
- Kako nič??? Že eno uro gledaš potrdilo o poroki?
- Ja, iščem rok trajanja...

Moškim, ki kupujejo v trgovinah, ni treba meriti telesne temperature. Kje pa ste še videli moškega, da s 37,2 vročine ne bi bil v postelji?!

Na svetu kmalu ne bo več pametnih ljudi! Einstein je umrl, Da Vinci je umrl, Newton je umrl, pa tudi jaz se ne počutim najbolje.

Pomoč računalniškim uporabnikom? Dobro ... Odstranila sem vse piškotke. Kaj pa sedaj?

Oven

Močno energetsko obarvani dnevi so pred vami, zato si boste privoščili nekoliko bolj sproščen odnos do vsega. Veseli boste in polni novih idej, ki se bodo zrcalile v vašem delovanju. Mnoge ljudi boste navdušili s svojim delovanjem, zato si lahko obetate pozitivne spremembe predvsem na poslovnem področju. Sprejemali boste tudi odločitve, ki so povezane s preteklostjo.

Bik

Notranji nemir boste najlažje pregnali, če se boste telesno bolj aktivirali in tako porabili presežke energije. Bodite previdni v medsebojnih odnosih, mimogrede lahko naredite kakšno napako. Dobro preučite nastale razmere in pripravite načrte, kako boste delovali v naslednjem obdobju. V ljubezenskem razmerju se vam obetajo spremembe, na katere sta tako dolgo čakali.

Dvojčka

Planetarne energije bodo blagodejno vplivale na vsa vaša področja, zato boste zavihali rokave in naredili veliko koristnega. Veseli boste in polni optimizma, težave boste potisnili nekam na stran. Pred vami je obetavno srečanje, ki bo predvsem vplivalo na poslovno področje. Prihaja obdobje, ko boste morali popravljati napake, narejene v preteklosti.

Rak

Malce morate upočasniti svoj korak, saj vam lahko hitenje prinese preveč stresne situacije, ki si jih v tem obdobju ne morete privoščiti. Svoje vtise dobro preverite, saj moč vaše presoje v teh dneh ni na višku. Zaradi bivanja Marsa v ognju boste polni ognjene energije, ki jo morate porabiti v konstruktivne namene. Na čustvenem področju se vam obeta umiritev, stopili boste korak naprej.

Lev

Ugotavljali boste, da ste v preteklem obdobju naredili napako, ki jo boste težko popravljali. Posledice se že kažejo predvsem v povečanem nemiru in slabemu razpoloženju. Moči in energije boste imeli dovolj, zato ne oklevajte pri uvajanju določenih sprememb. Več pozornosti boste v tem tednu posvečali sami sebi, povečali svoje telesne dejavnosti in poskrbeli za zdravo prehrano.

Devica

Prisluhnite svojemu notranjemu glasu, ki vas svari, da nekatere zadeve niso v redu. Pravi čas je, da si naredite točno določen načrt, kako delovati v prihodnje. Vaš vladar se počasi postavlja v retrogradno gibanje, zato morate delovati sistematično. Na pot se vam bodo postavljale ovire in težave, ki pa bodo samo prehodnega značaja. Odvečno energijo porabite z večjimi telesnimi dejavnostmi.

Tehtnica

Bivanje Sonca v vašem znamenju bo poživljajoče vplivalo na vaše počutje in tudi delovanje. Bodite malce bolj strpní do ljudi, ki ne zmorejo takšne dinamike delovanja. Vaša vladarica je v devici, zato boste analizirali in preučevali svoje ljubezensko in finančno stanje. Zavedali se boste, da potrebujete spremembe, zato boste zavihali rokave. Na poti do vas so prijetne novice.

Škorpion

Zberite svoje moči in se končno odločite, kako se boste odzvali na kočljivo situacijo. Dobili boste še pomembno novico, ki vas bo popeljala na pravo pot. Prepustite se svojemu naravnemu instinktu za preživetje in sprejmite odločitve, ki bo tako pomembna, da ne boste po nepotrebnem izgubljali energije in moči. Prepustite se usodi in zaupajte v proces življenja.

Strelec

Zberite svoje moči in se končno odločite opraviti z zadevo, ki vam jemlje energijo. Močno vam bo odleglo, ko boste ugotovili, da vse le ni bilo zaman, ukrotite lahko svoje strahove in bolj pogumno in svobodno stopite naprej. V ljubezenskem odnosu zaenkrat ne bo večjih premikov, čas bo pozdravil vse rane, zato boste dosegli umiritev in ne boste pripravljeni na nove dejavnosti.

Kozorog

Nikar ne rinite z glavo skozi zid tam, kjer je najbolj trd. Nekaj zadev lahko mirne duše preložite na kasnejši čas. Vaš vladar biva v vašem znamenju še zadnje stopinje, zato se potrudite izkoristiti njegov vpliv. Največ lahko naredite, da na poslovnem področju začnete na novo. Naj vas nikar ne obremenjuje občutek slabe vesti, vse zadeve boste uredili, ko bo za to bolj primeren čas.

Vodnar

Občutek, da se pripravlja nekaj neprijetnega, vam ne bo pustil mirno dihati. Vaša intuicija je tokrat na višku, zato ji le prisluhnite. Vaš vladar je v neposrednem gibanju, zato se bodo dogodki vrstili drug za drugim in bo dinamika vašega življenja močno povečana. V ljubezni boste zaradi bivanja Venere v devici bolj zadržani, analizirali boste svoje občutke in se ob temu počutili varne.

Ribi

Da bi prekinili svojo monotonijo, boste naredil veliko, še več pa, da bi bili srečni v ljubezenskem odnosu. Težave, ki se nanašajo na preteklost, bodo ponovno potrkale na vaša vrata. Tokrat jih boste uspešno razrešili, ker boste odločni in prodorni. Ugotavljali boste, da ste v preteklem obdobju dosegali dobre rezultate, kar vas bo opogumilo, da naredite kakšen zares drzen načrt.

HOROSKOP JE PRIPRAVILA ASTROLOGINJA GORDANA.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana**.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265, 090 64 30** in na Facebookovi strani **Dolores Astro**.

več na: **www.trik.si**

Gremo na martinovanje!

Sobota,
14. november
2020

Znamenito srce med vinogradi

Drage bralke in dragi bralci, preživimo skupaj Martinovo soboto.

V Mariboru se bomo sprehodili po starem mestnem jedru, mimo trgov z znamenitimi stavbami, do Lenta z najstarejšo vinsko trto na svetu. V Zgornji Kungoti, v vasi Špičnik, si bomo ogledali slovito srce med vinogradi in se za spomin fotografirali, postregli pa nam bodo z vini in prigrizkom. Ogledali si bomo tudi vinske kleti Radgonskih goric, in sicer kleti Pod skalo, Pod rimskim kolesom in Pod slapom. Degustirali bomo vina, ki jih pridelujejo in hranijo. Martinovo kosilo si bomo seveda tudi privoščili in opravili še krst mošta ter se poveselili, zapeli in zaplesali.

ZA NOVE NAROČNIKE NOVEGA TEDNIKA
BREZPLAČNO!

ZA NAROČNIKE IN SPREMLJEVALCE

• 39 EUR

REDNA CENA

• 47 EUR

Med vsemi obstoječimi naročniki bomo izžrebali 3 srečneže, ki bodo potovali brezplačno.

Cena vključuje:

- Prevoz s turističnim avtobusom
- Ogled glavnih znamenitosti Maribora
- Degustacija vin pri Srcu med vinogradi
- Ogled kleti Radgonskih goric z degustacijo vin
- Degustacija olj v Oljarni Šaruga
- Martinovo kosilo
- Krst mošta in animacijski program
- Spremljevalstvo harmonikarja na avtobusu
- Z vami bo ekipa Novega tednika in Radia Celje

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

M&M TOURS
TURISTIČNA AGENCIJA

Informacije in rezervacije na:

- tel. 08 305 36 05, 051 668 700
- mmtours@siol.net
- v agenciji M&M tours, Mestna ulica 2, Laško, vsak delavnik med 8.00 in 16.00.

Več na <https://www.novitednik.si/postanite-narocnik>